

ŠNEŽNIK

Banka Koper

TISKOVINA

POŠTNA PLAČANA PRI POŠTI 6251 ILIRSKA BISTRICA - TRNOVO

**ČASOPIS
SNEŽNIK -
RESNICA VSAK
MESEC Z VAMI!**

**RIBARNICA
CERKVENIK
NA PLACU**

- * sveže ribe
- * zamrznjene ribe
- * školjke raki
- * "bacala in bianco"
- * konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Opkarjeva 26, tel.: 05/71 44 579

POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

15. NOVEMBER 2003
ILIRSKA BISTRICA

POKAL SOKOL 2003

V SOBOTO 15. NOVEMBRA
V ŠPORTNI DVORANI
OŠ A. ŽNIDERSIČ

TEKMOVANJE V KATAH
IN ŠPORTNIH BORBAH.
ZAČETEK OB 10.00

VABLJENI!
V ŠPORTNO DVORANO
OŠ A. ŽNIDERSIČ

MEDNARODNI KARATE TURNIR

Računovodski servis
Erik Muševič s.p.

Vojkov drevored 28, 6250 Ilirska Bistrica
Tel./Fax.: 05-710 14 99, GSM: 040 838 520

PODJETNIKI!
Ali bi v vsakem trenutku radi vedeli:
Kdo vam je dolžan? Komu ste dolžni? S kakšnim dobičkom poslužete?
Kako zmanjšati davke v okviru zakonskih možnosti?
Nudimo celovite računovodske storitve po konkurenčnih cenah
za samostojne podjetnike, gospodarske družbe in društva.

strankam **mladih slovenije**

SMS

www.sms.si

Lokalni odbor SMS Ilirska Bistrica in
poslanec Državnega zbora Igor Štemberger

"Presežek uspeha je sreča,
kadar si drznete početi tisto,
kar si zares želite!"

AVTOPRALNICA
KOREN JOŽKO

URNIK
8.00 - 18.00
sobota 8.00 - 16.00
nedelja zaprto

ZUNANJE IN NOTRANJE ČIŠČENJE
OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

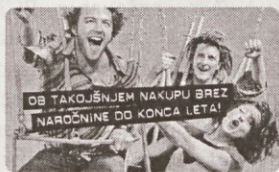
KAKEŽ Papirnica

TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.

tel.: **386 (0)5/714 23 68 Gregorčičeva 26, 6250 Ilirska Bistrica
(0)5 / 710 06 95 e-mail: kakez.doo@siol.net www.kakez.si

**SERVIS RAČUNALNIKOV IN OPREME
RAČUNALNIŠKA TRGOVINA
LOTERIJA SLOVENIJE
SIMOBIL**

IZI paket:

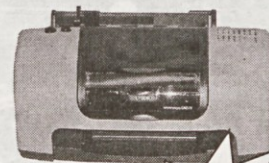
- * klici v vsa slovenska omrežja po enotni nizki ceni!
- * do 56% nižje cene klicev v druga omrežja!
- * za Prijatelje so klici še ugodnejši!

SAMSUNG LCD 17"
3 leta garancije
že od 103.890,00 SIT

**ŠOLSKÉ IN PISARNIŠKE POTREBŠČINE
FOTOKOPIRANJE IN VEZAVA
USTVARJALNI PROGRAM
KNJIGICE ZA OTROKE**

SAMSUNG 753 DFX 17"
3 leta garancije
31.190,00 SIT

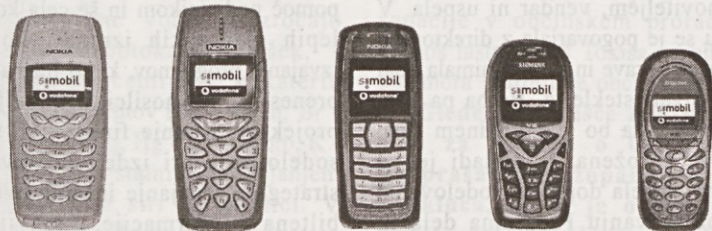
RAČUNALNIKI PO IZJEMNO UGODNIH CENAH!

BASIS 20G (1,7Ghz,40GB,CDrom): 76.890,00 SIT

EXAM 56G (2,0Ghz,60GB,256MB,CD-RW,GF4): 127.990,00 SIT

EXACT 57G (P4,2,6Ghz,120GB,512MB,CD-RW,DVD,GF5200): 225.490,00 SIT

EXTREME 57G (2,6Ghz,80GB,512MB,DVD+RW,Ati9200): 188.590,00 SIT

Nokia 3410 od 1.900 Sit* Nokia 3510i od 9.900 Sit* Nokia 3100 od 14.900 Sit*
Siemens M55 od 9.900 Sit* Siemens M50 od 1.900 Sit*

*Cene veljajo ob sklenitvi IZI paketa za 24 mesecev

Za vas smo pripravili tudi izbiro poslovnih in promocijskih daril, ki si jih lahko izberete v papirnici vsak dan med delovnim časom.

Delovni čas papirnice: od ponedeljka do petka: 8.00 - 19.00; v soboto: 8.00 - 12.00.

Podane cene vsebujejo DDV. Pridružujemo si pravico do spremembe cen brez predhodnega obvestila..

beseda urednika

HASTA LA VISTA!

Po Španiji ne bo nikoli več tako, kot je bilo. Španija vsakomur spremeni pogled na svet, pa bodisi, da se je z njo srečal na maturantskem, turističnem ali na strokovnem izletu. Še najbolj uporni postanejo pohlevni in tudi najhujše zamere postanejo preteklost.

Tako bi moral tudi naš župan, elegantno in popolno, brez prerivanja in brcanja, kričanja in tuljenja, pa še na občinske stroške. Pred vsako pomembno sejo gremo: za en pameten sklep, ne več kot v sosednje države, za pravilnik lahko po Evropi, za odlok pa vsaj Amerika, Afrika ali Avstralija. Končno bodo svetniki glasovali »po svoji volji in pameti ter po svojih prepričanjih«, pa še bolj svetovljanski bodo postali. Zakaj bi se učili samo na svojih napakah, če se lahko učimo tudi na napakah drugih.

No, kakorkoli že, moja ideja o družbeni kroniki je definitivno naletela na buren odziv. Nekateri so v njej takoj videli priložnost za brezplačno reklamo, nekateri pa so v popolnoma hipotetičnem naštevanju, videli ravno sebe. Možnosti sta dve. Ali mislijo, da se cel svet vrti samo okoli njih ali pa sem slučajno kaj zadela. Skoraj me bolj privlači tista druga možnost. Skratka z naslednjim letom je vsem vam pomembnim, slavnim, lepim, bogatim, popularnim in pozicioniranim odklenkalo. Zadnji čas, da si naredimo družbeno elito po vzoru moderne družbe. Če se ne more ustvariti sama, pa ji bomo malce pomagali. Mislim, da imamo odličen potencial, vsaj na določenih področjih.

V letošnjem letu sta pred nami še dve številki časopisa. Ne pozabite na voščila in na dobre želje, ki si jih prav vsi zaslužimo, da smo doživeli in preživeli letošnje leto. Baje, da bo bolje, a do takrat uživajmo, saj je lahko še slabše.

Do naslednjega snidenja...

Urednica
mag. Milena Urh

ŽIV ŽAV V PREŠERNOVI

V soboto, 11. oktobra je bilo v Prešernovi ulici – na otroškem igrišču kar veselo. Društvo prijateljev mladine je organiziralo ŽIV ŽAV za otroke. Pripravili so ustvarjalne delavnice, lutkovno igro o Viličku in Viličici, ki sta pekla krofe, otroci so lahko skakali na veliki napihljivi blazini v obliki hiše in še in še.

Društvo se že več let tudi trudi za ureditev otroških igrišč v mestu. V ta namen so že organizirali dobrodelni ples in različne druge akcije zbiranja denarja. Tokrat so se lotili ureditve novega igralnega parka v Parku in kdor želi prispevati za namen ureditve otroških igrišč, lahko prispeva na TR: 10100-0029041892, lahko pa postanete boter posameznega igrala (npr. gugalnici, toboganu, konjičku, ladji, klopici...), ki jih nameravajo postaviti v igralni park. Radi bi pridobili tudi prostovoljne izvajalce (izkop, drenaža, elektrika, prevozi...) – dogovor je možen z Darinko Deklevo ali Nado Čeligoj (7144175), zbirajo pa tudi najbolj

izvirno ime za otroško igrišče v Prešernovi ulici – predloge pošljite na e-naslov: darinka.dekleva@guest.arnes.si – nagrada sledi!

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE ILIRSKA BISTRICA se zahvaljuje:
Banka Koper,
Taborniki RSR,
Vojko Čeligoj
Družini Žeželj
Picerija Pič Boy
ter prostovoljkam: Mateji Bubnič, Lauri Novak, Marti Renko, Eriki Tomažič
in Tamari Štefančič

KRIŽI IN TEŽAVE RAZVOJNEGA CENTRA ILIRSKA BISTRICA

Več kot očitno je, da se Razvojni center Ilirska Bistrica nahaja v težavah, saj so iz upravnega odbora RC podali odstopne izjave že skoraj vsi člani, predsednica ga. Alenka Penko pa že 5.3.2003.

Zakaj ni občina, kot ustanoviteljica RC reagirala že več kot pol leta nazaj oziroma zakaj se ni že do sedaj kaj naredilo, saj na delo RC že lep čas letijo očitki, da dela slabo in da ne počne stvari zaradi kateri je bil ustanovljen. Tudi javnost in občinski svet so zelo pomanjkljivo obveščeni o stanju v RC, ker svetniki v svojih svetniških vprašanjih postavljajo zahteve o odstopih članov upravnega odbora, so pa ti ljudje že zdavnaj odstopili, zato še vprašanje kdaj se bo na občinskem svetu razpravljalo o Razvojnem centru in kakšna je vaša ocena njegovega dosedanjega dela?

Zgornje vprašanje je bilo naslovljeno na ilirskobistriškega župana g. Anton Šenkinca, ki odgovarja tako:

«Razvojni center Ilirska Bistrica ima težave že od same ustanovitve naprej, to pa predvsem zato, ker samo vodstvo občine s pomočjo večine članov občinskega sveta v prejšnjem mandatu ni bilo zainteresirano, da bi mu dalo smisel in pravo vlogo v občini. Zapleti s člani upravnega odbora, iz katerega so nekateri izstopili takoj na začetku delovanja in zapleti z imenovanjem direktorja, saj za občinsko upravo in občinski svet prvo predlagani kandidati niso bili dovolj dobri so pripeljali do takšnega stanja kot je sedaj.

Že plan RC v letu 2002, ki ga je sprejel občinski svet je bil v večjem delu na nivoju delovanja posameznega turističnega društva. Podoben nivo je imel tudi predlog plana za leto 2003, zato ni bil predlagan v obravnavo občinskemu svetu. Razvojni center bi moral imeti strategijo svojega dolgoročnega delovanja in moral bi biti tvorec idej in nosilec aktivnosti v razvoju občine, ne pa da čaka, da mu občina kot ustanovitelj pove kaj naj dela, ker potem to ni razvojni center ampak izvajalec nalog svojega ustanovitelja.

Občina kot ustanovitelj razvojnega centra in občinski svet, ki imenuje tri člane upravnega odbora ni dobil nobene odstopne izjave članov upravnega odbora in tudi ni z njimi seznanjen. Predsednica upravnega odbora je še v septembru 2003 podpisala dopis županu o problematiki dela razvojnega centra, kar pomeni, da ni mogla odstopiti.

Problematika razvojnega centra bo obravnavana na eni prihodnjih sej občinskega sveta.

Vsi svetniki in župan so konec septembra prejeli dopis v katerem upravni odbor centra opozarja na problematiko dela centra. V dopisu so našli katere vse dokumente so poslali ustanovitelju v obravnavo, ki jih pa le ta še do danes ni obravnaval. Ker nimajo potrebnih usmeritev ustanovitelja, ne morejo oblikovati program dela s finančnim načrtom za leta 2003 – 2006.

Kako delo centra komentirajo

IZKAZNICA RAZVOJNEGA CENTRA

RC Ilirska Bistrica je javni zavod, ki je bil ustanovljen leta 2000. Ustanoviteljica je občina Ilirska Bistrica. Prvo leto njegovega delovanja je bila v.d. ga. Nevenka Tomšič, dokler niso konec leta 2001 imenovali direktorico Jožico Vidmar, ki to funkcijo opravlja tudi danes.

V okviru RC delujeta:

Lokalni podjetniški center – LPC (člani so: Občina Il. Bistrica, ZRSZ OE Koper, Območna obrtna zbornica, KGZS Nova Gorica enota Il. Bistrica, GZS OZ Postojna, podjetji SUMA d.o.o in PRINS d.o.o.);

Lokalna turistična organizacija – LTO (člani so: pravne osebe, podjetniki in kmetje, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo, društva, organizacije in ostali, ki delujejo na področju turizma;

V sklopu LTO deluje tudi TIC – turistično informativni center.

RC ima tudi upravni odbor, ki nadzira delo centra. Sestavlja ga 5 članov, od katerih jih 3 izvoli ustanovitelj, dva pa člani LTO.

Osnovna naloga centra je: »Razvoj in pospeševanje podjetništva in turizma v občini!«

nekateri člani upravnega odbora pa si preberite v nadaljevanju.

Za komentar o delu centra smo najprej povprašali predsednico upravnega odbora RC, ga. Alenka Penko, ki je pojasnila, da je 5. marca 2003 poslala na Razvojni center Ilirska Bistrica pisno odstopno izjavo, da nepreklicno odstopa s položaja predsednice Upravnega odbora Razvojnega centra Ilirska Bistrica in hkrati odstopa tudi kot članica Upravnega odbora Razvojnega centra Ilirska Bistrica. Glede na to, da je od takrat poteklo že več kot pol leta, se ji ne zdi pošteno komentirati temo v vlogi predsednice Razvojnega centra Ilirska Bistrica, ker to ni več. Poudarila je tudi, da je na seji seznanila direktorico RC, da je proti načinu reševanja zadev s pošiljanjem pisem občinskim svetnikom in medijem.

Podpredsednik RC, g. Jožko Šircaj, nam je povedal, da so skoraj vsi člani mnenja, da takšen način delovanja centra nima smisla, da center razpolaga s premajhnimi finančnimi sredstvi, da je vprašljiv tudi odnos države do razvojnih centrov, da vodstvo občine ni pripravljeno na sodelovanje, ter da so zato vsi, razen enega člana podali odstopne izjave.

Direktorica RC, ga. Jožica Vidmar pojasnjuje, da so v januarju poslali ustanovitelji ključne dokumente za delovanje centra, to je poročilo o delu ta leto 2002 in program s finančnim načrtom za leto 2003. Pričakovala je, da bo prišlo do pogovorov in usklajevanje med centrom in ustanoviteljem. Konec aprila so bili ustanovitelju poslani še dorečeni in izoblikovani dokumenti, ki naj bi jih obravnaval tudi občinski svet. Direktorica je poizkušala priti v stik z ustanoviteljem, vendar ni uspela. V juniju se je pogovarjala z direktorjem občinske uprave in se pozanimala kdaj bodo stvari stekle, g. Barba pa ji je zagotovil, da bo v doglednem času zadeve sprovedene. Spomladi je od občine prejela dopis za sodelovanje pri oblikovanju Programa dela in aktivnosti s finančnim načrtom 2003-2006, ki pa je obvisel v zraku, ker niso imeli usmeritev ustanovitelja in ker se dokumenti o delovanju centra niso obravnavali na občinskem svetu. Da bi se spodbudilo obravnavanje dokumentov centra na občinskem svetu, so vsem svetnikom poslali dopis v katerem opisujejo svoje ugotovitve. Na seji upravnega

odbora so bili člani mnenja, da zadeva ni dovolj resna in da je najbolje, da podajo svoje odstopne izjave.

Direktorica priznava, da določene stvari v centru ne delujejo. Da ima težave s kadri, da vsebine niso ustrezne, potrebno bi bilo preoblikovanje centra, s tem da se izbira le tiste vsebine in programe, ki so primerne za lokalno skupnost. Po prvem letu dela je prišla do ugotovitev, katere vsebine je potrebno vzpodbujati in katere je bolje opustiti. Je mnenja, da je center potreben, ampak le z primerno vsebino, dodaj pa še da RC ni privatna firma ter da ne dela zase, ampak v dobrobit občine, če pa ni soglasja z ustanoviteljem pa se je škoda truditi.

Križi so, težave pa tudi. Dejstvo je, da je bil ta center ustanovljen z namenom razvijanja in pospeševanja gospodarstva in turizma, zaradi združevanja in zbiranja podatkov, ki bi služili kot osnova projektom, zaradi izobraževanja in usmerjanja občanov, zaradi pomoči in zbiranja idej za občino in kot vmesni člen med podjetniki in posamezniki ter upravo – lokalno ali državno. Iluzorno je bilo od ustanovitelja, če je mislil, da bo ta center lahko rešil občino pred nadaljnjim gospodarskim upadanjem, saj je RC le zadnji člen v hierarhiji države, Ministrstva za gospodarstvo, Agencije za pospeševanje, PCMG, RRA-ja in še kaj bi se našlo vmes. Če cela občina ne more nič je smešno, da bosta dve osebi zaposleni na centru zmogli vse tiste tujke, ki so opisane v statutu, kot dejavnosti centra – organiziranje lokalne koalicije, koordiniranje aktivnosti pri pospeševanju socialno – ekonomskega razvoja celostnega območja, aktiviranje razvojnih projektov, konzultiranje in strokovna pomoč podjetnikom in še cela kopica lepih slovenskih izrazov, kot so izvajanje programov, ki so jih na njih prenesli drugi nosilci, pripravljanje projektov, iskanje finančnih virov, sodelovanje pri izdelavi razvojne strategije, izdajanje informativnega biltena Informacije, razvijanja pobud...

Dejstvo je pa tudi to, da vse strani vzdržujejo nek »status quo« iz raznoraznih osebnih ali političnih razlogov. Če se bo problematika reševanja položaja in vloge centra zavlekla v predvolilni čas, pa bo postal center tudi politični poligon in predmet kupkanj med političnimi strankami.

MINISTRSTVO »RAZMIŠLJA« O GLOBOVNIKU

Ministrstvo za okolje in prostor priznava, da so bila do sedaj v preteklosti povzročena bremena v okolju prezrta ali pa so odgovornost za njihovo sanacijo prelagali eni na druge. V letošnjem letu se poleg rednih programov in izgradnje okoljske infrastrukture začne program sanacije minulih bremen. Glavni vir sredstev za izvajanje programa so namenska sredstva državnega proračuna, ki so na razpolago iz naslova programa celovite sanacije neurejenih odlagališč in starih bremen. Skušali bodo doseči trajni učinek, še posebej to velja za bremena brez večje nevarnosti za življenjsko okolje. Ker sanacije ne štejemo med "klasične" projekte investicijskega značaja, saj ne generirajo prihodka, bo način dela temeljil na presoji o smotrnosti razmejitev med vloženimi sredstvi in doseženimi izboljšavami v okolju.

O Globovniku pa pravijo sledeče: Odlagališče Globovnik v bližini Ilirske Bistrice (ob cesti Ilirska Bistrica - Knežak) je napolnjeno z industrijskimi odpadki, ki jih je odlagala Tovarna organskih kislin iz Ilirske Bistrice (TOK). Odlagališče prvih odpadkov v Globovniku je staro približno 35 let, pri čemer je znano, da so bile zadnje količine sadre odložene med oktobrom in decembrom leta 1990. Z začetkom stečajnega postopka za

Cilji in predvidene aktivnosti
Predmet projekta je sanacija obstoječega odlagališča Globovnik na način, da se v območju obstoječih gabaritov izvedejo tisti sanacijski ukrepi, ki bodo omejili emisijske parametre iz tega objekta na predpisano raven glede na evropske in slovenske okoljske predpise. Sanacija se nanaša na organizacijo odvodnje (zaledne, površinske, izcedne vode), obdelavo plinastih emisij, rekultivacijo vseh površin odlagališča, in to tako, kot je predvideno za odlagališča nevarnih odpadkov. Za sanirano odlagališče je potrebno pripraviti in izvajati monitoring skladno s predpisom o odlaganju odpadkov za zaprta odlagališča. Čeprav je bilo v

TOK januarja leta 1991 je prenehalo tudi vzdrževanje odlagališča. Ob močnejših padavinah izpirajo vode s površine odlagališča delce odloženih odpadkov in jih prenašajo proti potoku Trnovšek. Ob nasipu, kjer je peta odlagališča, se delci zaustavijo, v potok Trnovšek pa se iztekajo pretežno izcedne vode. Potok Trnovšek teče dalje v reko Reko in naprej proti Tržaškemu zalivu v izviru Timava.

Onesnažene vode povzročajo degradacijo potoka Trnovšek, s povečano koncentracijo nekaterih kemičnih elementov (As - arsen, Br - brom, Ca - kalcij, Hg - živo srebro, K - kalij idr.) in s stalnim pojavljanjem smrada, ki se širi po okolici. V odvisnosti od gibanja zračnih mas se neprijetne vonjave širijo navzdol do kraja/vasi Topolec.

Groba ocena je, da je na Globovniku okoli 120 do 150.000 m³ odpadkov. V tej količini je zajet tudi zasipni material, ki se je uporabljal za sprotno prekrivanje po slojih. Samih odpadkov naj bi bilo po nekaterih ocenah približno 100.000 m³.

predhodnih postopkih opravljenega veliko raziskovalnega dela, je pred dokončno izdelavo poročila o vplivih na okolje in dokončno pripravo dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja potrebno spoznanja prilagoditi veljavni zakonodaji.

Potek aktivnosti

Trenutno potekajo pogajanja za sprejemljivost obstoječega projekta na lokalni ravni, preverjanje obstoja sanacije v občinskem proračunu, prenos lastništva s Tokisa na občino, kar mora potrditi še občinski svet.

Glede na stališče ministrstva, smo za mnenje o Globovniku povprašali še župana Antona Šenkinca, ki se je o tej temi pogovarjal v sredo, 8. oktobra z državnim sekretarjem na Ministrstvu za okolje in prostor g. Tavzesom.

Župan je pojasnil, da se je projekt sanacije Globovnika obravnaval na občinskem svetu v prejšnji sestavi, na 33. seji 30.9.2002, ko je bil seznanjen s projektom in fazami sanacije odlagališča. V letošnjem letu

je bila s strani MOP-a predvidena novelacija projektne in investicijske dokumentacije na osnovi prejšnjega projekta. Občina je pred soglasjem za ta postopek naročila revizijo prejšnjega projekta, ki je pokazala, da je bil prvotni projekt zelo pomanjkljiv, ker ni upošteval vseh snovi odloženih na deponijo, ter ni zajemal vseh postopkov, ki so potrebni za dokončno sanacijo. Na osnovi pripomb občine je bila izdelana projektna naloga za novelacijo projektne in investicijske dokumentacije za sanacijo deponije Globovnik.

V septembru 2003 smo zahtevali dopolnitev navedene naloge z naslednjimi podatki:

- z oceno odpadka pooblaščen institucije je potrebno potrditi ustreznost odložene sadre za prekritje deponijskega telesa; testirati je potrebno in-situ material, določiti postopke komprimacije in komprimacijsko sredstvo za izvedbo ustrezne tesnostne bariere,

- s poskusno in končno oceno odpadka pooblaščen institucije je potrebno potrditi predlagano stabilizacijo pastoznih odpadkov v peti deponije z injektiranjem. Določi naj se tudi sestava mase za injektiranje,

- določiti je potrebno količino izcednih vod, s katero naj bi se dejansko preverilo ustreznost predlagane rešitve odvodnjavanja in zajemanja le-teh,

- ob upoštevanju količine in biokemijske obremenitve izcednih vod je potrebno ugotoviti, če bo možno čiščenje le-teh na novi KČN Ilirska Bistrica,

- PGD projekt je potrebno dopolniti s tehničnim opisom in popisom del za revitalizacijo in hortikulturno ureditev odlagališča,

- variantni predlogi sanacije Trnovškega na podlagi ekoremediacijskih metod, izdelava predinvesticijske zasnove in idejnega projekta niso potrebni. Sanacija zahteva odvoz kontaminirane zemlje na deponijo in nadomestitev odstranjenega materiala z zemljo primerno za kmetijske zemljišča (prvotno stanje).

Ko bo novelacija projektne in investicijske dokumentacije za sanacijo deponije Globovnik zajela navedene dopolnitve in bodo znani in dogovorjeni viri financiranja, s terminskim planom sanacije bo občina pristopila k pridobivanju zemljišč na katerih je deponija.

Iliriade

DEMOKRACIJA: NAJPREJ NAS NATEGNEJO, POTEM NAM PA TO ŠE ZARAČUNAJO

Spet zamujam Sv. Rok (the Holy Dead-line). Ja, tako je to, ko te kapitalizem enkrat vsrka, te ne spusti, dokler te ne prežveči in izpljune. Saj ne, da je TREBA. Ne, imamo svobodno izbiro, se igramo mravljičice ali murenčke. Z vsemi posledicami ...

In zato kupujemo mobilne, ki boljše lovijo (ali pa so le lepši in manjši?), da bomo bolj dosegljivi za poslovne partnerje ali lovce na talente (ha, ha), računalnike, da bomo več delali, hitreje avtomobile, da bomo prej prišli v službo, se bašemo z vitamini, da bi ostali bolj zdravi in produktivni. In nihče nas ne sili! Ne obstaja tajna kapitalistična policija, ki bi nas silila v vse to. Zato imamo televizijo, priloge dnevnih časopisov, modne revije in sosedo z boljšim avtom od našega. Da nas opominjajo: več, boljše, hitreje!

Sicer pa, pravzaprav ni nič narobe s tem, če si lahko sezidamo hišo, gremo na dopust na Irsko ali pa pokupimo pol ljubljanskih (Trst je menda a has been) butikov. Konec koncev je še vedno večji hudič biti brez dela, kar bi vam lahko veliko naših soobčanov potrdilo iz prve roke.

Kajpada, najlažje je reči; kriv je sistem. Izumimo nekaj novega, lepšega, boljšega, kjer bo vsak delal po svojih zmognostih in dobival po svojih potrebah. Znano? Moralo bi vam biti.

Veste, ni sistem tisti, ki po več mesecev ne izplačuje plač, ki zaposluje na črno, odpušča tehnološke viške. Ne igra se sistem piramidnih shem, ne pusti nas čakati dve uri pred šalterjem ali dve leti na operacijo.

Ljudje smo tisti, ki vse to počnemo. Vse po tisti Švejkovi zgodbi, ko se je stara ženica hvalila, kako je pokazala svoje mesarju, ki ji je hotel dati meso polno kosti, pa ga je spregledala in dobila boljši kos, mesar pa je razlagal, kako je nategnil neko ženšče z mesom, ki ga je namočil v vodi, da je bilo težje.

Ljudje, ki utajijo davke, so napol narodni junaki. "Ta pa zna," pravi raja. "Dobro je nategnil državo. Ker država je kao nek skupek marsovcov. Ker to pač ne pomeni, da bodo ceste in šole še nekaj časa luknjaste in niti pod razno to ne pomeni, da tisti, ki ne "znajo", pač plačajo več.

Oni dan se mi je utnila prav smešna domisljica. Takole gre.

Politiki pred volitvami lažejo in obljublajo nemogoče. Recimo: znižali bomo davke (vem, da naši tega ne govorijo, ampak drugje pa), povečali izdatke za vse od skavtov do astrofizikov, sezidali vrata in pol, pri tem pa se ne bomo nič zadolžili.

Verjetno ga ni nobenega med nami, ki se ne bi strinjal, da politiki "lažejo" in obljublajo nemogoče ali pa stvari, ki se med seboj izključujejo zato, da so izvoljeni. Kljub vsemu so politiki racionalna bitja in pač tega ne bi počeli, če jim to ne bi prineslo mandata.

Ob tem se zastavlja logično vprašanje. Če morajo politiki lagati in kričati in pljuvati in se kregati, da so izvoljeni, kaj to pove o nas, volivcih?

Dobra finta, ne?

Vedno se mi je zdelo fino poslušati pritoževanje, češ, da se politiki (v parlamentu, občinskem svetu, ...) samo kregajo. Zakaj, da se možakarji (jep, v glavnem so možakarji) lepo ne zmenijo med sabo. Čeprav pač ne morem

zanikati, da je veliko "prepiranja" v bistvu namenjenega samemu sebi, pa je res tudi nekaj drugega. V temelju se ti tipi ne kregajo zato, ker bi hodili na tečaj kreganja pri Monty Pythonih, ampak zato, ker predstavljajo različne interese. Konsenz, ki ga naši novinarji valjajo po ustih z neskončnim užitkom, je bolj redka dobrina.

Kar je najbolj logična stvar na svetu.

Kako naj dosežeta "konsenz" tisti, ki bi na Sviščakih denimo hotel sezidati hotel s 300 ležišči in tisti, ki bi zrušil vse, kar je bilo tam narejeno? In potem se zberejo politiki in eni zagovarjajo a in drugi b.

Oboji pa seveda predstavljajo "splošen" interes. Polagam vam na srce; nikoli ne verjemite zgodbam o "splošnem interesu". Grozno malo je takega. Vedno in povsod imajo eni korist in drugi škodo. Vključno z "velikimi" zgodbami kot je demokracija ali EU. Tudi v EU ne bodo vsi Slovenci zmagovalci. Eni bodo tudi na slabšem.

In zakaj nam torej prodajajo fraze o "delovnih mestih", "razvoju" in podobnem. Ker to pač radi slišimo. Če bi rekli, Jože in Tone bosta na boljšem, Vinko in Slavko pa na slabšem, bi se lahko volivci začeli počutiti še osebno odgovorne. Ma boljše je, da oddamo svoj glas vsaka štiri leta in drugi dan se nas več ne tiče in lahko naše izbranice sesuvamo u nulo. Ali pa sploh ne gremo na volitve in si lepo umijemo roke.

Le da se potem od časa do časa najde 40.000 nebodijhtreba in nam zakuhajo referendum, ker pač tako piše v neki ustavi. Kaj nam je pa tega treba. Ne moremo se mi strokovno odločiti, če si želimo termoelektrarno v Trbovljah ali če naj bodo trgovine odprte ob nedeljah. Udarina novica je, da vsak referendum "zapravi" pol milijarde. Škoda denarja, pravi ljudski glas.

Ampak zakaj ne bi to logiko pripeljali do njenega logičnega zaključka. Če so referendumi strošek, potem so to (in še bolj) tudi volitve, pa parlament, občinski sveti, pravzaprav politika kot taka. Najboljše, da bi vse vodila "stroka", ki jo tudi imajo naši novinarji v čisljih. Ali pa še bolje, da bi vse skupaj komandiral en sam človek. Ma če mu damo 50 milijonov na leto, bo to še vedno le desetina enega referenduma.

Ampak, kdo pa to bo in kako ga bomo določili?

Ups. Problem.

Predlagam raje nekaj drugega.

Primimo jih za besedo.

Pred naslednjo rundo potegnimo vse tiste lepe letake in jih povprašajmo, kako kaj stvari stojijo. In če stvar ne "gelta", kot se lepo po slovensko reče, izberimo druge. In druge, in druge...

Vam povem, da se bodo navadili. Ali bodo manj obljubliali ali pa bodo (z malce sreče) celo izpolnili kakšno obljubo.

Pazite pa, da ne bodo obljubliali "lepšega življenja". To je zelo raztegljiv pojem. Saj veste, tudi brezposelnemu lahko rečemo, da živi lepše od Billa Gatesa, saj "denar ne prinaša sreče".

Kar je res. Pa zato plača položnice.

Kar je tudi nekaj.

Ne pozabite na tiste, ki jih ni več z nami, ob Vseh svetih in ne pozabite na tiste, ki so še, na Martinovo.

Dejan Ujčič

Kot ponavadi in še naprej:
Do konca mandata je še 36 mesecev. Čakamo srednjo šolo.

9. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

Deveta, prva popočitniška seja Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica se je odvijala v četrtek, 2. oktobra in v torek, 7. oktobra v jedilnici osnovne šole Antona Žnideršiča. Postregla nam je kar s 17. točkami dnevnega reda, ki pa jih svetniki niso zmogli v enem delu, zato sta bila potrebna kar dva večera.

Svetniki so po ugotovitvi sklepčnosti glasovali o dnevnem redu.

Prva točka je imela naslov Informacija o postopku izbire lokacije odlagališča radioaktivnih snovi in jo je predstavila Margareta Jeraj Kunc, mediatorica Agencije za radioaktivne odpadke. O postopku izbire lokacije odlagališča si lahko preberete v posebnem prispevku.

Po pregledu zapisnika in realizacije sklepov s preteklega seje so svetniki postavljali vprašanja in pobude:

Drago Kerma sprašuje kakšno funkcijo ima novopostavljeni objekt na Goljaku in ali je občina dala dovoljenje za njegovo postavitev.

Julijan Lavrenčič daje pobudo, da se pravilno označi vas Dolnji Zemon ter ponovno sprašuje, kdaj se bo uredila košnja trave nasproti Mikoze.

Franc Gombač sprašuje kakšno je stanje v zvezi Doma na Vidmu, daje pobudo, da se uredi problematika lekarn v Podgradu ter prosi, če bi lahko Zavod za zaposlovanje podal poročilo o stanju brezposelnosti v občini.

Rok Jenko sprašuje kdaj bomo tudi mi prešli na ločeno zbiranje odpadkov in ali je Komunalno podjetje pripravljeno na prihajajoče spremembe. Drugo njegovo vprašanje se je nanašalo na kanalizacijo v starem delu mesta oz. koliko je priključenih gospodinjstev in ali je komunalna inšpektorica že koga kaznovala, ker ni priključen nanjo. V naslednji pobudi je opozoril na kaos parkiranja v mestu ter potrebo po ureditvi javnih parkirnih, parkirnih con in službe, ki bo skrbela za parkiranje. Četrto vprašanje je namenil stanovanjski gradnji in ali je občine pričela z aktivnostmi glede gradnje novih stanovanj, saj se pričakujejo velike potrebe po stanovanjih zaradi bodoče evropske meje. V peti pobudi je izrazil potrebo, da OS poleg rednega dela, tematsko obravnava posamezna področja (šolstvo, šport, kultura...), naredi analizo stanja ter sprejme smernice za naprej.

Jiride Mršnik je opozorila na neurejeno odlagališče odpadkov nasproti Blagovnice, ki kazi podoba mesta.

Igor Štemberger opozarja na »šlampasto« označbo mesta, ki bi lahko bila izpisana v celoti ILIRSKA BISTRICA, ne pa v skrajšani različici. Opominja tudi na napačen prometni znak na »placu«, ter poudarja, da naj se čim prej uredi del okrog avtobusne postaje, še posebej kioske, ki kazijo podoba kraja.

Vojka Mihlja moti kiosk v Trnovem ter sprašuje na koga se lahko obrne KS Knežak zaradi poseganja v javno dobro. Opozarja še, da je v določenih razpisih občine omenjena le kot obmejna ne pa tudi kot demografsko ogrožena.

Branko Počkaj zanima koliko so posamezne KS, ki gravitirajo na

bistriško pokopališče, prispevale za enojno grobno polje, za dvojno grobno polje in za vzdrževanje grobnih polj. V drugem vprašanju sprašuje kako so po šolah organizirani obvezni zdravstveni pregledi ter opozarja na problem prevoza otrok v šolo D. Kette iz vasi Smrje, Prem, Čelje... Daje še pobudo, da se uredi problematika lekarn v Podgradu, ter da se zavaruje del ceste nasproti črpalke v Podgradu, ker se sipa kamenje.

Vojko Tomšič predla občinski upravi, da se razpusti Upravni odbor Razvojnega centra Ilirska Bistrica, ker ne vedo katere so njihove naloge,

dostopna tudi v popoldanskem času.

Stjepan Miše sprašuje kaj je z ustanovitvijo regij, in opozarja, da je občina zaspala ter da je potrebno nastaviti budilko.

Rudi Celin sprašuje kaj je s pomočjo kmetom zaradi suše, opozarja na škodo, ki jo povzročajo divji prašiči ter sprašuje o možnostih za preselitev carine in policije v Ilirsko Bistrico.

Robert Šircelj sprašuje zakaj poročila Razvojnega centra niso bila predložena v obravnavo in ali bo zagotovljeno gretje za zobno ambulantno v vojašnicah. Daje pobudo, da se občinskim svetnikom

Kraških lekarnah.

V nadaljevanju so svetniki obravnavali poročilo o izvrševanju proračuna, spremembo subvencioniranja realne obrestne mere za kredite iz naslova Garancijske sheme pri RRC Koper ter škodo po pozebi, neurju s točo in suši v letu 2003 (glej tabelo).

Pri deveti točki so obravnavali organizacijo predšolske vzgoje v občini. V nadaljevanju so obravnavali specifikacijo odhodkov proračunskih postavk 150 in 151 in obravnavata investicije in investicijsko vzdrževanje v osnovnih šolah in vrtcih.

Naslednja točka je obravnavala soustanoviteljstvo Pokrajinskega muzeja Koper pri kateri so se svetniki odločili za odstop od soustanoviteljske pravice ustanavljanja Pokrajinskega muzeja Koper Mestni občini Koper.

Pri dvanajsti točki so obravnavali in sprejeli Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Makse Samsa Ilirska Bistrica.

Nesrečna, trinajsta točka, je kar razburila svetnike in svetnice, saj je tema soglasja za povečano delovno uspešnost zaposlenih v JZ Kraške Lekarne za leto 2002 in 2003 prerasla v temo problematike razmerij plač, ki nastajajo v občini. Debata se je razvnela zato, ker nameravajo lekarnice za povečano delovno uspešnost zaposlenih razdeliti kar 80 milijonov SIT med samo 37 zaposlenih. Soglasje so z 14 ZA in 4 PROTI sprejeli.

Pri naslednji točki so obravnavali vlogo časopisa Snežnik za pojasnilo ali je v občinski zakup glasila spadajo tudi mnenja, predlogi in obvestila političnih strank. Občinski svet je sprejel sklep da ne sodijo.

Sledila je sprememba sklepa za rekonstrukcijo ceste Zareški most – Zareče, tako da so spremenili širino ceste s 4 m na 4,5 m.

Pred zadnjo točko premoženjsko pravne zadeve je župan podal informacijo o polemikah med zaposlenimi o osnovnih šolah, vrtcih in lokalno skupnostjo. Pojasnil je kronološko dogajanje in predlog ravnateljev, da se zadeve uredijo in sporazumno rešujejo, ker pa očitno ni tako, saj nekateri ravnatelji ne znajo nehati in še vedno v medijih pogrevajo zadeve. Opozoril je tudi, da se med učenci širijo govorice proti šoli, kar je skrajno neugodno.

Pri premoženjsko pravnih zadevah so obravnavali vlogo Planinskega društva ter jim oddali v brezplačen zakup za dobo 15. let parcelo, na kateri bodo postavili bazno postajo NMT in GSM mobilne telefonije. Obravnavali so še prodajo zemljišč Servisu skupnih služb za MMP Jelšane v znesku 5 mio SIT, oddajo stanovanja v najem Komunalnemu podjetju, oddajo dela nedokončane športne dvorane pri osnovni šoli A. Žnideršiča, ga. Kristini Tomšič s Topolca, umaknili so sklepa za stranki g. Kovač Franc in g. Igor Štemberger, sprejeli pa sklep za prodajo zemljišča stranki Stanki Blažek iz Bača.

**Znesek sredstev za škodo
po pozebi, neurju s točo in suši
v letu 2003**

kraj	škoda SIT
Bač	1.128.659,00 SIT
Brce	162.855,00 SIT
Celje	210.692,00 SIT
Dobropolje	121.508,00 SIT
Dolenje	48.574,00 SIT
Dolnja Bitnja	163.720,00 SIT
Dolnji Zemon	396.301,00 SIT
Fabci	105.516,00 SIT
Gabrak	52.002,00 SIT
Gornja Bitnja	96.427,00 SIT
Gornji Zemon	472.727,30 SIT
Harije	365.549,00 SIT
Hrušica	86.658,00 SIT
Huje	330.895,00 SIT
Ilirska Bistrica	1.849.329,00 SIT
Jablancica	326.544,00 SIT
Janežovo Brdo	149.959,00 SIT
Jasen	211.090,00 SIT
Jelšane	125.874,00 SIT
Kilovče	174.910,00 SIT
Knežak	688.201,00 SIT
Koritnice	1.503.218,00 SIT
Koseze	63.030,00 SIT
Kutezevo	13.756,00 SIT
Mala Bukovica	397.550,00 SIT
Male Loče	39.804,00 SIT
Mereče	22.452,00 SIT
Nova vas pri Jelšanah	20.046,00 SIT
Ostrožno Brdo	258.099,00 SIT
Pavlica	76.548,00 SIT
Podbeže	119.824,00 SIT
Podgrad	48.850,00 SIT
Podgraje	44.444,50 SIT
Podstenje	300.228,00 SIT
Podstenjšek	60.922,00 SIT
Pregarje	538.904,00 SIT
Prelože	524.369,00 SIT
Prem	169.085,00 SIT
Račice	51.744,00 SIT
Ratečevo Brdo	369.920,00 SIT
Rečica	46.784,00 SIT
Sabonje	491.632,00 SIT
Smrje	606.783,00 SIT
Soze	130.310,00 SIT
Sušak	83.370,00 SIT
Sembije	792.567,00 SIT
Tominje	534.780,20 SIT
Topolc	166.633,00 SIT
Trpčane	175.735,00 SIT
Velika Bukovica	560.178,00 SIT
Vrbica	188.117,00 SIT
Vrbovo	137.224,00 SIT
Zabiče	176.408,00 SIT
Zajčlje	186.357,00 SIT
Zarečica	258.609,00 SIT
Zarečje	134.950,00 SIT
Snežnik	380.052,00 SIT
Skupna vsota	16.941.273,00 SIT

vrsta kulture	škoda SIT
ajda	50.400,00 SIT
cvetača	1.397,80 SIT
čebula	5.600,00 SIT
detelja	10.255,00 SIT
druga krma	558,00 SIT
e.sadovnjak	487.248,00 SIT
fižol	55.080,00 SIT
hruška	5.320,00 SIT
jablana	1.363.680,00 SIT
ječmen	235.619,00 SIT
koruza	81.045,00 SIT
krma pesa	4.017,00 SIT
krma repa	153,00 SIT
krompir	290.940,00 SIT
lucerna	8.939,00 SIT
oljna buča	4.200,00 SIT
oljna ogrščica	1.100,00 SIT
ostale kulture	156,00 SIT
oves	90.940,00 SIT
pašnik	15.144,00 SIT
pšenica	281.840,00 SIT
rž	1.200,00 SIT
silažna koruza	14.814,00 SIT
sliva	518.220,00 SIT
šparglji	372.480,00 SIT
travnik	12.364.018,20 SIT
tritikala	84.580,00 SIT
vrtnine	382.200,00 SIT
zelje	18.560,00 SIT
žito	1.665,00 SIT
repa	108,00 SIT
koleraba	81,00 SIT
ostalo	444,00 SIT
vinska trta	1.024,00 SIT
rdeča pesa	6.384,00 SIT
Trav.det.meš.	181.863,00 SIT
Skupna vsota	16.941.273,00 SIT

pošilja obvestila o prostorskih konferencah ter sprašuje kdaj bodo svetniki dobili večletni pregled investicij.

Nedeljko Dolgan ponovno predlaga, da se reši problem prostora od Salumisa na Vojkovem drevoredu, postavlja vprašanje o problematiki prehrane otrok ter opozarja na zastarel avtopark pri prevozu otrok.

Vladimir Jeršinovič predlaga, da se oštevilči gradivo za OS, ter da se pokliče na odgovornost Načelnika za družbene dejavnosti, g. Kirna zaradi dajanja netočnih informacij in zavajanja svetnikov pri točki o izdajanju soglasja za povečano delovno uspešnost zaposlenih v

IRBIS d.o.o.
Koseze 32 c
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280
05/71-00-281
fax: 05/71-00-285
www.irbis.si
info@irbis.si

POPRAVILO ZAVOR KRAJŠE

V želji, da bi nudili čimbolj kvalitetno in za stranke ter lastne potrebe cenovno najugodnejšo storitev, so v servisu vozil podjetja TIB Transport iz Ilirske Bistrice nabavili nov brusilni stroj za zavorne diske. Investicija vredna okoli tri milijone tolarjev pomeni, da bo čas zamenjave zavornih ploščic krajši za polovico.

V Transportovem servisu vozil se pri zamenjavi zavornih ploščic vozil pojavlja vse več okvar zavornih diskov. Do nabave novega stroja so lahko ob menjavi zavornih ploščic diske poravnali le na stružnici, zato je bilo potrebno demontiranje posameznega diska posamično ali skupaj s pestom kolesa. To je predstavljalo veliko izgubo časa in je včasih privedlo tudi do poškodbe diska in njegove zamenjave. Vse navedeno rešuje nov brusilni stroj za zavorne diske. Upravljanje s strojem je enostavno, zaradi sočasnega struženja obeh strani diska in vrtenja na istih ležajih kot v vožnji pa je kvaliteta obdelave zelo dobra. Stroj za polovico zmanjša čas popravila zavor in ukinja tveganje poškodbe diskov, ki je nastajalo pri demontiranju. Brusilni stroj je namenjen za popravilo zavor vseh vrst vozil razen osebnih. **K.M.**

POJASNILO

V zapisu o Bistriških tržnih dnevih je bil tudi odstavek v Snežniku, katerega avtor članka ugotavlja, da je bil v sklopu dogajanja tržnih dni tudi prvo regijsko ocenjevanje medu, katerega je organiziralo Čebelarsko društvo Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice. V odstavku pa sem bil nepravilno imenovan kot dobitnik zlate medalje pri navedenem ocenjevanju.

Ob tej priliki vam zagotavljam, da mojega medu ni bilo na ocenjevanju, bil pa sem med člani društva v organizaciji tega ocenjevanja. Za pravilno razumevanje dogodka vas prosim da mojo ugotovitev sporočite vašim bralcem.

S spoštovanjem!

**Tajnik ČD Anton Žnideršič
Alojz Boštjančič**

**OKULISTIČNA
AMBULANTA
dr. Mario Ragus**

Ordinacija IL. BISTRICA
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13⁰⁰ - 19³⁰
in torek 7⁰⁰ - 13³⁰
tel. 714 22 30, 714 11 98©

Ordinacija POSTOJNA
Prečna ulica 2
torek 14⁰⁰ - 20³⁰
in sredo 7⁰⁰ - 13³⁰
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se gledajmo!

Življenje ob meji

EKOLOŠKI SKANDAL
SE SELI V TUJINO

Pred kratkim smo že pisali o ekološkem terorju, ki so ga Šapjanci in druge vasi Opatijskega Krasa doživljali letos poleti, ko je dotlej neznano lokalno podjetje Ecooperativa čez noč pričelo kuhati infektivni odpad v velikanskem avtoklavu kar sredi vasi. Škandal je pred kratkim dobil nove razsežnosti. Sporno podjetje Ecooperativa je transportiralo nevarni tovor prek ozemlja Slovenije. Pri prevozu je zaradi nestrokovnega ravnanja prišlo do poškodbe tovora. Slovenski železničarji so dva vagona Ecooperative nemudoma vrnili na hrvaško stran. Vagona sta bila namenjena v Avstrijo na sežiganje, zagrebške inšpekcije so takoj analizirale tovor in ugotovile, da gre za "tekoče zdravilo, ki sodi med lahko vnetljive tekočine", za tem za "strupeno zdravilo v trdnem stanju", "lahko vnetljive barve in lake" ter "lahko vnetljivo tekočino Toluen" (gre verjetno za napako v besedilu, saj gre po vsej verjetnosti za Toluen, organsko topilo). S tem topilom ravna v laboratorijih skrajno previdno, saj minimalna količina te snovi lahko pri bodoči materi povzroči hudo okvaro ploda. Z njim ravna skrajno previdno, vedno v rokavicah in pod steklom.

To poročilo je povzročilo ogorčenje med Šapjanci pa tudi med zaposlenimi na železniški postaji Šapjane, češ, kdo ima pravico ogroziti naše zdravje. Zagrebški center za obveščanje je sicer obljubil podrobno analizo, toda pozneje se je šlo na umirjanje javnosti, obljubljenega poročila pa ni bilo. Vsega naj bi bili krivi delavci Ecooperative, ki naj bi nestrokovno naložili sode. Tu je šlo za plastične sode od 200 litrov, ki so jih zaradi "racionalizacije" naložili v dva "štuka", na spodnje sode so postavili težke palete, tako da je teža palet in zgornjih sodov zdrobila nekaj spodnjih sodov. Vagoni so imeli pregradne stene, s katerimi bi lahko sode postavili v deset ločenih pregrad in jih primerno utrdili, toda te možnosti, ki bi preprečila ta hud ekološki incident, v Ecooperativi niso izkoristili po vsej verjetnosti za to, da čimbolj izkoristijo prostor.

Čeprav so Šapjanci in drugi prebivalci Krasa na dveh javnih shodih zahtevali naj Ecooperativa takoj preneha z delom, je podjetje v poletnih mesecih šlo v dodatne naložbe. Zgradili so veliko pločevinasto halo v kateri bodo temperature poleti presegale 50 stopinj. In tu očitno nameravajo shranjevati infektivni in bolnišnični odpad. Tovrstni odpad zahteva shranjevanje v klimatiziranih pogojih, da se ne bi nekontrolirano razvijale nevarne bakterije.

Pokazalo se je, da ekološki

škandal v Šapjanah le del problema reševanja bolnišničnega odpada na Reki. V grobem nasprotju z zakonom in na način, ki je sila nevaren za širjenje nalezljivih bolezni, na Reki mečejo medicinski odpad iz reških bolnišnic brez predelave, neposredno na komunalne deponije. Pred kratkim so se reški ekologi spraševali zakaj se galebi "pasejo" po javnih deponijah in sploh več ne lovijo rib. Očitno imajo dovolj hrane po smetiščih. V Novem listu smo celo lahko prebrali mnenje, da je avtoklavliranje infektivnega odpada v Šapjanah le pozitiven premik, saj se na ta način vsaj del nevarnega infektivnega odpada uniči.

Šapjanci te "tolažbe" ne sprejemajo. Ideja, postaviti velikanski avtoklav praktično sredi vasi, mimo volje prebivalstva, na skrajno zahrbtnen način in nedvomno protizakonito, je milo rečeno nemoralno in nečloveško. Havarija v Zagrebu pa je pokazala kakšne "vitamine" Ecooperativa shranjuje in uničuje tu v Šapjanah. Občani bodo zahtevali nemudoma analizo tal v tem skladišču in takojšnjo sanacijo, saj obstaja velika verjetnost, da so se podobni "vitamini", ki so jih odkrili v Zagrebu na ranžirni postaji, tudi v tleh v Šapjanah. Občina Matulji se je postavila na stran občanov, tako da je pripravljena financirati odvetnika, ki naj bi dokazal, da je cela zadeva speljana nezakonito.

Dolžnost Ecooperative je bila, preden so dobili lokacijsko in gradbeno dovoljenje, da predstavi projekt naložbe sosedom. Šele po njihovi odobritvi bi lahko dobili potrebna dovoljenja. Tega v Ecooperativi niso naredili, toda kljub temu so dobili uporabno dovoljenje Ministrstva za zdravje, za transport, ki se je izlil na zagrebški ranžirni postaji, da je ustrezno dovoljenje dalo Ministrstvo za okolje. Ravno tisto ministrstvo, ki so ga prebivalci Opatijskega Krasa avgusta zaprosili na nujno intervenco v primeru Ecooperative v posebnem odprtem pismu.

Očitno je, da bo sledil dolg in izčrpiljujoč spopad z lastniki Ecooperative, ki imajo močno politično zaledje ter zelo zainteresiran tuji kapital v Sloveniji, Avstriji in Švici. Kilogram obdelave bolnišničnega odpada stane prek 300 tolarjev, na Reki ga je dnevno tudi po eno tono. Tisto, česar se Šapjanci bojijo je, da bodo postopoma vozili ves bolnišnični odpad iz Reke v Šapjane, zna pa se zgoditi, da bo prihajal tudi iz uvoza. Mediji so se odlično odzvali in reagirali v prid krajevnega prebivalstva, toda lastnikov Ecooperative to pretirano ne gane. S pospešenim zidanjem v zadnjem času dajo vedeti, da nameravajo ostati dolgo časa v Šapjanah. O primeru Ecooperative bomo žal poslušali še veliko časa

Miro Simčič

ALI SMO ZA ODLAGALIŠČE RADIO-AKTIVNIH ODPADKOV ALI PROTI?

Na 9. seji Občinskega sveta občine Ilirska Bistrica je mediatorica Margareta Jeraj Kunc predstavila poglede Agencije za radioaktivne odpadke, na izbor lokacije za radioaktivne odpadke. Edina sprejemljiva možnost je demokratičen in sporazumen izbor lokacije. Takšen izbor predvideva sodelovanje lokalnih skupnosti v postopku samega začetka, postopek seznanjanja pa poteka ob pomoči mediatorja. Naloga mediatorja je, da omogoči kvalitetno in celovito izmenjavo informacij o načinu izbora lokacije in vseh drugih pomembnih značilnostih načrtovanega odlagališča. Uvodoma je ga. Jeraj Kunc predstavila samo agencijo, nekaj o radioaktivnosti, o odlaganju odpadkov o vrstah odlagališč in o primernih lokacijah za odlagališče. Obrazložila je postopek izbora lokacije, ki poteka kar nekaj let ter karto perspektivnih območij v Sloveniji.

Agencija za radioaktivne odpadke ali krajše Agencija RAO je ena od organizacij, ki se v Sloveniji ukvarjajo z viri ionizirajočega sevanja. Ustanovila jo je Vlada Republike Slovenije februarja leta 1991. Pri uporabi radioaktivnih snovi v proizvodnji električne energije, v medicini in industriji ter pri znanstveno-raziskovalnem delu nastajajo tudi radioaktivni odpadki, ki so za okolje in človeka potencialno nevarni, ker oddajajo ionizirajoče

Karta izhodiščnih potencialnih območij za iskanje lokacije odlagališča NSRAO

Karta prikazuje območja v Sloveniji, kjer se bo iskal pristanek lokalnih skupnosti za odlagališče NSRAO. Karta je rezultat vrednotenja naravnih danosti celotnega območja države in prikazuje izhodiščna območja hkrati za podzemno in površinsko odlagališče NSRAO. Karta predstavlja izhodišče za nadaljnjo strokovno obravnavo. Hkrati predstavlja tudi izhodišče za družbeno obravnavo možnih območij primernih za odlagališče.

pogojev za dokončno odlaganje odpadkov, izvajanje javne gospodarske službe in obveščanje, ozaveščanje in izobraževanje javnosti.

Slovenija potrebuje trajno rešitev za varno odlaganje radioaktivnih odpadkov, ki nastajajo v Nuklearni elektrarni Krško, v medicini, industriji

RADIOAKTIVNOST

Radioaktivni odpadki so vse trdne, tekoče ali plinaste snovi, ki jih ni več mogoče uporabiti in vsebujejo toliko atomov, katerih jedra razpadajo in pri tem oddajajo tolikšno sevanje, da imajo za okolje in človeka lahko škodljiv učinek. Zato je take odpadke potrebno posebej skrbno skladiščiti oziroma odlagati in preprečiti, da bi prišli v okolje in s tem v stik z živimi bitji. Ravnanje z radioaktivnimi odpadki in potrebni varnostni ukrepi so določeni z zakonodajo, za izvajanje teh ukrepov in nadzor nad njimi pa so pristojni različni državni organi in institucije.

Radioaktivni odpadki

Večina radioaktivnih odpadkov (RAO) nastaja pri obratovanju jedrskih elektrarn. Veliko radioaktivnih odpadkov nastane pri razgradnji jedrske elektrarne. Nekaj RAO nastane tudi v raziskovalni dejavnosti, medicini in industriji. Te dejavnosti imenujemo mali proizvajalci radioaktivnih odpadkov in večina njihovih odpadkov spada v skupino nizko radioaktivnih odpadkov (NRAO). To pomeni, da njihova specifična aktivnost ne presega 5×10^9 Bq/m³, oziroma 5×10^7 Bq/m³, če sevanje tudi delce alfa. Nizko in srednje aktivne RAO odlagamo v površinskih ali podzemnih odlagališčih, visokoaktivne RAO pa v podzemnih. Tudi površinsko odlagališče, potem ko je polno, prekrijejo z zemljo. Širjenje radioaktivnih snovi v okolje preprečimo z večjim številom pregrad. To so npr. sam sod za shranjevanje RAO, cement ali beton, s katerim so zaliti odpadki v sodu, betonske stene odlagališča, zemlja glina, kamnina, ki obdaja odlagališče. V Sloveniji še nimamo odlagališča za radioaktivne odpadke. Imamo pa skladišče za nizko in srednje radioaktivne odpadke malih proizvajalcev v Brinju pri Ljubljani in skladišče za nizko in srednje radioaktivne radioaktivne odpadke v Nuklearni elektrarni Krško. Različne evropske države se reševanja problematike RAO lotevajo na različne načine. Vsem je skupno, da se zavedajo nujnosti iskanja primernih lokacij za odlagališča in pomembnosti zagotavljanja varnosti pri odlaganju RAO. Rešitve v posameznih državah so odvisne od količine proizvedenih RAO, njihovih vrst, naravnih geoloških danosti za odlagališča, zakonodaje, volje prebivalstva in še nekaterih dejavnikov.

sevanje. V Sloveniji nastajajo radioaktivni odpadki predvsem pri obratovanju jedrske elektrarne v Krškem, vedno več pa je tudi odpadkov iz drugih virov. Z ustanovitvijo Agencije RAO leta 1991 je Republika Slovenija zagotovila pogoje za končno odlaganje vseh radioaktivnih odpadkov v Sloveniji na varen in okoljsko sprejemljiv način. Njihova dejavnost obsega tri osnovna področja dela: zagotovitev

in raziskovalni dejavnosti. V zvezi z reševanjem vprašanj trajnega in varnega odlaganja radioaktivnih odpadkov opravlja Agencija RAO naslednje dejavnosti: vzpodbuja raziskave in razvoj na področju dolgoročnega ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom, pripravlja in izvaja projekte, povezane z izborom optimalne tehnologije varnega odlaganja, zagotavlja izvajanje ali vodi

projekte izgradnje odlagališča radioaktivnih odpadkov in izbira lokacije odlagališča.

Ker je na področju uporabe jedrske energije eno od temeljnih načel načelo odprtosti in sodelovanja z javnostjo, lahko pride med predstavniki javnosti in stroke zaradi eventualnega nezaupanja in različnih opredelitev tudi do konfliktnih situacij. Nezaupanje ali celo nasprotovanje strokovnim odločitvam, na katerih mora temeljiti uporaba in ravnanje z radioaktivnimi snovmi, običajno izvira iz neustreznega poznavanja področja. Če naj prebivalstvo o sprejemljivosti radioaktivnih odpadkov in načinu ravnanja z njimi utemeljeno in svobodno sodo, potrebuje čim več poštenih in strokovno neoporečnih informacij. Zaradi tega je Agencija RAO zastavila širok program izobraževanja in informiranja javnosti s pomočjo publikacij in razstavne dejavnosti.

Mediatorica je obrazložila še, da država potrebuje 20.000 m³ prostora oziroma, da potrebujejo 7 ha za površinsko odlagališče in 3,5 ha za podzemno odlagališče. Država bo nudila tudi ustrezna nadomestila, ki pa niso še zakonsko določena. Za primerjavo je povedala le, da Krško prejme 1 milijardo SIT/leto, Dol pri Ljubljani pa 40-50 mio SIT/leto. Cene odlagališč pa so takšne: 100 mio EUR za podzemno in 50 mio EUR za nadzemno odlagališče radioaktivnih odpadkov.

Kakšno je mnenje in kakšni bodo naslednji ukrepi občinske uprave, glede podane vloge za določitev kraja odlagališča radioaktivnih odpadkov, smo povprašali župana g. Antona Šenkinca.

Občinska uprava in občinski svet sta prejela informacijo o želji države, da bi želela poiskati ustrezno lokacijo za odlagališče radioaktivnih odpadkov. Ustrezne službe na občini oziroma Oddelek za okolje in prostor bo v naslednjih mesecih preveril ali občina razpolaga z ustreznim in dovolj velikim prostorom, ki bo izpolnjeval vse pogoje, ki so bili izpostavljeni na predstavitvi. Če bomo našli primerno lokacijo, bomo o tem sprožili razpravo na občinskem svetu.

ODKRIVANJE IN DELO Z NADARJENIMI

»Nadarjeni niso nujno svetlolasi in beli,« sem pred nekaj leti prebrala v članku intervjuja američanke Marilyn Lane, predsednice združenja za nadarjene v Kaliforniji. Izjavi lahko dodamo, da nadarjeni niso nujno pridni, bogati, otroci pomembnih staršev, mestni otroci in ne nujno dečki... Njihove značilnosti večkrat opazi že laik. So drugačni, na nek način predani svojim talentom. Pritegnejo pozornost, nemalokrat so tudi zahtevni.

Že v časih naših babic so vaški učitelji ali duhovniki opažali nadarjene otroke in nagovarjali njihove starše, da bi bilo dobro, da bi jih dali v uk. Tako učitelj kot duhovnik sta imela na razpolago le tablo in kreda in veliko mero občutka, da je otrok presegel meje njihovega dosega, starši pa le

razvoj nadarjenosti so vedno odprte, niso starostno omejene, zaželeno pa je zgodnje odkrivanje.

V devetletni osnovni šoli so naloge razdeljene po triadah. V prvi triadi (1., 2., 3.r) je pomemben učitelj, ki omogoča otrokom skladen in optimalen razvoj. Vse je lažje, če dobro sodeluje s starši. V drugi triadi (do 6.r) je delo razrednega učitelja še vedno pomembno, dopolnjujejo pa ga interesne dejavnosti, kreativne delavnice, športne in kulturne dejavnosti, vse

programska skupina za Šolsko svetovalno delo. Temelji na informiranju vodstvenih in svetovalnih delavcev, pa tudi na kakovostni pripravi vseh strokovnih delavcev šole, na informiranju staršev in širšega okolja (to je to!). Ravnatelj i m e n u j e

koordinatorja in tim, ki bosta pripravila analizo obstoječega stanja. Glede na to, skupina pripravi vizijo in potek projekta. Obravnava in sprejme ga učiteljski zbor. Šola sproti spremlja in evalvira zastavljene naloge.

Pomembne faze so evidentiranje nadarjenih učencev in potrditev, da je nekdo res nadarjen (testi, ankete, mnenja, dosežki). O rezultatih moramo seznaniti starše, ki se skupaj z otrokom odločijo, če pristajajo za delo z otrokom.

Modeli za delo v zadnji triadi so različni. Ponekod organizirajo sobotne šole, spet drugi delajo raziskovalne naloge pri raznih krožkih. Gotovo je, da bo vaška šola imela in ponudila drugačne možnosti kot neka mestna šola.

Šolam v Ilirski Bistrici se zdi smiselno, da nastopimo skupaj. Še več, povezali bi se radi s šolami izven meja naše občine. Dogovori zadovoljivo tečejo in verjamem, da nam bo uspelo.

K našim prizadevanjem bi radi pritegnili starše, sponzorje donatorje (šteje vse od strinjanja, dobrih zamisli in idej, do raznih storitev).

Nehote se mi vsiljuje misel, ali je razlog za »beg možganov« tudi to, da nismo tem »posebnežem« nič ponudili in zato niso niti moralno odgovorni, da bi ostali pri nas!?

Na uvodni konferenci učiteljskega zbora OŠ Antona Žnidaršiča smo izvedli vajo »ZA in PROTI« nadarjenim. Dobili smo zanimive odgovore.

Zaključek menda ni potreben. Vidno je, kam se je tehnika nagnila. Mogoče je tudi to vzrok, zakaj nas je strah. Pa vendar: cilj je znan, pot do njega nebo ravna niti gladka.

ŠOLSKA SVETOVALNA
DELAVKA
Darinka Dekleva

ZAČELE SO URE PRAVLJIC

Tudi letos je Knjižnica Makse Samsa pripravila ure pravljic, ki potekajo ob torkih in ob četrkih, za vse tiste otroke, ki ne obiskujejo vrta. Letos je v dveh skupinah več kot 40 otrok, starih od 3 do 5 let.

Pravljicarki Vlasta in Tamara tako s pravljicami vzpodbujajo in dramijo otroško domišljijo ter z raznimi dodatnimi aktivnostmi pripravljajo otroke na bodoče življenje. Pri urah pravljic bodo še prav posebej počastili mnoge praznike kot so prihod Dedka Mraza, novo leto ter pust. Veliko število otrok, ki radi obiskujejo pravljice pa je največja nagrada in pohvala za njihov trud.

TRENUTEK ZA MODO

V torek, 14. oktobra se je v Unionski dvorani v Ljubljani, svečano končal natečaj Slovenski oblikovalci za miss Slovenije. Prikazane so bile najdrznejše kreacije letošnjega leta. Osemnajst jih je bilo, ki so predstavili svoje zamisli, najboljšo oblikovalsko rešitev večerne obleke, ki jo bo v začetku decembra na Kitajskem nosila miss Slovenije 2003 Tina Zajc.

Mogoče se nekateri sprašujete zakaj neki, lokalni časopis o tem poroča? Zato, ker je v kategoriji izkušenih

modnih oblikovalcev, nagrado v vrednosti 500 EUR prejela naša modna oblikovalka Mojca Celin.

Mojca se je odločila prikazati sodobno interpretacijo slovenske velikonočne tradicije barvanja pirhov. Rezultat je izjemna, elegantna večerna toaleta, s porisanimi cvetličnimi motivi, kjer se prelivajo čebulni odenki.

Strokovna ocena tekmovanja je, da se kakovost kreacij na Oninem natečaju iz leta v leto dviga, ponosni pa smo lahko, da je med njimi tudi naša modna oblikovalka.

MEGA JURČEK

Nekatere v življenju res spremlja sreča. Tako je bilo tudi z Milanom Šucom, ki je v sredini oktobra našel ogromnega jurčka.

Našel je navadnega jurčka težkega kar 2,510 g in z zavirljivimi merami:

- višina 29 cm
- obseg klobuka 100 cm
- širina klobuka 36 cm
- obseg peclja 32 cm

Mega gobo je gospod Milan, ki je upokojen revirni gozdar, našel v Črnem dolu. Kot star gozdar, ki je poklonil vse svoje življenje gozdu, se še vedno rad vrača nazaj v naravo. Kjer koli hodi, vedno in ob vsakem najmanjšem detajlu gozda, vsak dan najde in vidi nekaj novega. Nekaj svojih misli o gozdu in naravi je zaupal tudi nam:

»Narava se stalno spreminja. V njej najdemo srečo, zadovoljstvo in oddih. Človek si od vsega začetka prizadeva kako bi naravo in njene sile podredil v lastno korist. Kakor je razvidno iz tega primera narave ne moremo usmerjati, pač pa ona vedno poskrbi za kakšno presenečenje. Eno od teh je tudi ta jurček

velikan, ki je zrasel na zelo suhem in prepustnem, skalnatem rastišču. Kot biolog si skoraj ne morem predstavljati, da v snežniških gozdovih, ki obilujejo na gozdnih sadežih, zraste lahko tudi tak primer. Iz tega vidika poklanjam tudi bralcem in vsem ostalim obiskovalcem narave par besed v smeri varovanja in ohranjanja gozda.

Z gobarstvom se profesionalno ne ukvarjam, pač pa mi je gobarjenje tudi delček mojega vsakdanjega sprehajanja v naravi, kar koristi za osebno kondicijo in zdravje. Vsakdo, ki stopi v gozd naj se zaveda, da mrgoli živih bitij in ves ta živi organizem se bori proti onesnaževanju ozračja in varuje naš planet in ljudstvo, ki s čiščenjem zraka omogoča naše preživetje. Zato varujmo in vzgajajmo naše gozdove, kajti le oni nam pomenijo obstoj in zdravje. Če hočemo, da se bo ta proces, ki se dnevno odvija v naših gozdovih ohranil, moramo tudi mi, ki ga obiskujemo previdno in skrbno ravnati. V življenju sem videl ogromno različnih vrst gob, lahko bi rekel nešteto. Obiskoval sem po možnosti vse gobarske razstave in vendar je ta jurček (Jurčka sem našel 15. oktobra ob 16.15, ko sem bil na rekreacijskem sprehajanju.) poseben primer, ki človeka ob srečanju spravi v neko čudežno pozicijo, ki si je ne zna raztolmačiti.

Pri vsem tem se mora zahvaliti moji zvesti in dobri Ivanki, ki me spremlja na vsakem koraku. Vsem državljanom pa naj velja naš pozdrav: Varujmo naše gozdove, ki so tako lepi in bogati!«

Tudi mi se pridružujemo lepim mislim in jima želimo še veliko gobarske sreče.

JAVNA OBRAVNAVA ZA VETRNO ELEKTRARNO VOLOVJA REBER

V ponedeljek, 29. septembra je bila v jedilnici OŠ A. Žnidaršiča javna obravnavna za predlog Sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in družbenega plana Občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 1990 - dopolnjen 2003 - Vetrna elektrarna

kV stikališča. Jorg Hodalič je predstavil vplive na okolje. S tega vidika je najprej opisal geološke in geomorfološke razmere ter površinske in nadzemne vode, predstavil je vpliv na okolje tudi glede hrupa in sevanja. G. Žardin je predstavil vplive na živalstvo in rastlinstvo, Franc Križanič je pojasnil makroekonomske učinke gradnje,

Volovja reber ter predlog Lokacijskega načrta za Vetrno elektrarno Volovja reber in povezovalni 110 kV daljnovod. Na obravnavo je prišlo skoraj 100 zainteresiranih občanov, pa tudi nekaj predstavnikov iz drugih krajev Slovenije.

Uvod, s strani Invest biroja d.d. je predstavila ga. Može. Poudarila je, da so bili upoštevani vsi predpisi glede urejanja prostora, varstva okolja, prometa, požarne varnosti, ozračja, varstva voda in tudi glede nevarnih in škodljivih snovi. Končno je javnost izvedela, da nameravajo postaviti verigo 47 – 850 kW vetrnic, premera 52 metrov, moči 39,95 MW in z višino 55m. Vetrno elektrarno bo povezoval 110 kV daljnovod. G. Pehran iz Soškega gospodarstva je predstavil povezovalne poti, katerih cilj je določitev najprimernejših poti. Tako so prišli do zaključka, da bi dele iz Luke Koper po železnici ali z kamioni pripeljali do Ilirske Bistrice potem pa iz Mežnarje, preko Podstenj in Šembij do cilja. G. Blažević iz Sežane je predstavil električni del projekta, ga. Bonuti je predstava projekt stavbe 20

Slavko Kunde iz Centra za raziskovanje javnega mnenja iz FDV-ja pa je opisal rezultate raziskave javnega mnenja o vetrnicah (raziskava je opisana v posebnem članku).

Po končani predstavitvi je bila na vrsti javnost. Večina biologov, botanikov in ekologov je bila proti predvidenemu posegu, pridružili pa so se jim tudi nekateri lovci in planinci. Najbolj so gradnjo zagovarjali domačini, kar se je tudi pokazalo naslednji dan, ko je potekala javna obravnavna v gasilskem domu v Knežaku.

Najbolj pogosta so bila vprašanja o ekonomski koristi, ki jo bo imela občina in o ceni celotnega posega. Najštevilčnejši razlogi proti pa program NATURA 2000, ki naj bi to področje zaščitil in ustanovitev novega regijskega parka Snežnik. Argumenti proti temu pa seveda ti, da vsega tega še ni, ter da so vetrnice za te kraje napredek ne pa uničenje.

Kakorkoli že, o pripombah bo kmalu odločal tudi občinski svet, ki bo dal končno besedo o postavitvi vetrne elektrarne na Volovji rebri.

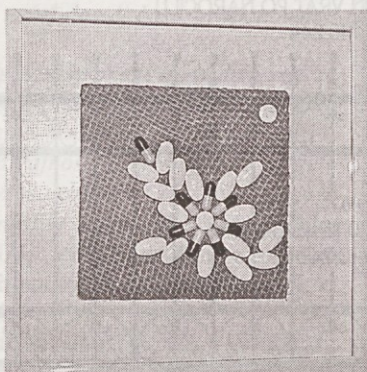
BERNARDA MRŠNIK V KNJIŽNICI

V četrtek, 9. oktobra je bila v knjižnici Makse Samsa otvoritev razstave Bernarde Mršnik, ki bo na ogled do 23. oktobra.

Razstavo je poleg knjižnice pripravilo še Kulturno društvo »Zgbljena legija«, Zveza kulturnih društev in Varstveno delovni center Ilirska Bistrica. Vabljeni k ogledu.

Zahvala avtorice!

Ob moji razstavi v knjižnici Makse Samsa bi se rada zahvalila sodelujočim: KD Zgbljena Legija, Cvetličarna "M" Margita Gartner. Knjižnici Makse Samsa, Zvezi kulturnih društev, Varstveno delovnemu centru in Romanu Gustinčiču. Zahvala velja tudi sponzorjem: Cvetličarni "M" Margita Gartner, Strojnemu ključavničarstvu Valter Frank, podjetju MADD, podjetje za moderno tehnologijo, Mladinskemu centru Sokolski dom in Vlado Dimnik, izdelovanje okvirjev OK.

VSI ZA ISTO MIZO

16. oktobra so se v sejni sobi občine Ilirska Bistrica sestali vsi ravnatelji sedmih ilirskobistriških osnovnih šol, g. Tomažič, sekretar za investicije na Ministrstvu za šolstvo, sekretarka za osnovno šolstvo na Ministrstvu za šolstvo, ga. Kežman, župan g. Anton Šenkinc ter načelnik oddelka za družbene dejavnosti na naši občini g. Zdravko Kirn in razpravljali o težavah, ki pestijo naše osnovne šole.

Osnovni namen sestanka je bil ta, da se vsi skupaj seznani, pogovorijo ter poizkušajo poiskati ustrezne rešitve za težave s katerimi se srečujejo osnovne šole v naši občini. Pogovarjali so se o kvaliteti pouka in o kombiniranem pouku, o problemih avtobusnih prevozov, ki se pojavljajo z uvajanjem izbirnih predmetov v 7., 8. in 9. razredu, o glasbeni šoli in njeni prostorski stiski ter o težavah otroškega varstva ter o potrebah otrok s posebnimi potrebami. Sekretarja Tomažiča so po končanem sestanku popeljali še na ogled bivših vojašnic, ki bi jih občina rada pridobila za potrebe srednje šole ter za glasbeno šolo.

Skupna ugotovitev vseh vpletenih strani je, da se finančno breme občine veča, finančna pomoč države pa se manjša. Ga. Kežman je

poudarila tudi nekatere lepe ugotovitve, ki se nanašajo na uspešno uvajanje 9-letke, ter na dobro delo v 7. razredu, ter izrazila svojo pripravljenost, da se udeleži tudi kakšnega aktivna ravnateljev.

Nekaj besed je bilo tudi namenjenih novi šoli v Jelšanah, ki je trenutno izločena iz programa, saj se vrednost investicije nenehno spreminja.

Pogovor je stekel tudi v smeri racionalizacije šolstva ter o obstoječi mreži šol. Ravnatelji se z racionalizacijo (zmanjšanje števila šol) ne strinjajo, župan pa je poudaril, da se je z 9-letko občutno povečalo

število prevozov s 75 mio SIT na 110 mio SIT, kar predstavlja kar 7% občinskega proračuna, ki pa ga občina ne zmore.

Občina ne zmore tudi obnove vseh investicij, ki so potrebne v šolskih kuhinjah. Trenutno na občini delajo analize glede centralnih in razdelilnih kuhinj, prijavi pa so se tudi na določene projekte za pridobitev finančnih sredstev, kako se bo izteklo bo pa potrebno še malo počakati. Vsi udeleženci so bili s sestankom zadovoljni in izrazili željo po ponovnih takšnih strokovnih srečanjih, saj le z razumnim dialogom lahko dosežejo dobrobit za vse nas.

PROMOCIJA OBČINE ILIRSKA BISTRICA NA FOTOGRAFSKI RAZSTAVI "MOJI BRKINI" V AVDITORIJU PORTOROŽ

V petek, 17. oktobra se je v Avditoriju Portorož zbrala množica ljudi, med njimi velik delež Brkincev, ki živijo in delajo na območju Slovenske Istre. Ravno ti ljudje so spodbudili fotografa Slavka Gerželja iz Materije, da je v tem prostoru postavil na ogled več kot 40 fotografij iz Brkinov.

Sedaj že priznani fotograf, član Fotokluba Ljubljana in Fotokluba Sežana, je trenutno najbolj angažiran pri vodenju dolgoročnega projekta "Brkini v fotografiji". S tem projektom želi avtor ohraniti naravne vrednote in kulturno dediščino, prikazati brkinskega človeka in njegovo ustvarjalnost ter običaje.

Razvojni center Ilirska Bistrica se je odzval povabilu in pripravil predstavitev občine Ilirska Bistrica s promocijskim gradivom in spominki iz naših krajev. V programu so

Avditorij Portorož – razstavni prostor

sodelovali Hruški fantje in Brkinska banda, ki je izzvala navdušenje obiskovalcev.

Pričakujemo, da se bo razstava fotografij večjega formata "Moji

Brkini" preselila v Ilirsko Bistrico v novembru letos.

Razvojni center Ilirska Bistrica Pripravila: Jožica Vidmar

MOTO KLUB BISTRIC

Po daljšem premoru se zopet oglašamo, saj se je sezona reliev, kakor tudi hitrostnih dirk veteranov zaključila. Udeležili smo se na relijih na našem koncu Slovenije, kakor tudi v notranjosti. Na gorsko hitrostnih dirkah so nekateri naši člani dosegali zavidljive rezultate. Bilo je več drugih mest, pa tudi prvo je bilo. Zelo ponosni smo, saj je v našem klubu državni prvak v kategoriji do 175ccm.

No tudi restavratorstvo ni zamrlo saj se je

Restavriranje Tomosove specialke D-6, na dirki v Slovenski Bistrici

restavriral nekaj motornih koles. Med njimi je športni MOTO MORINI 50ccm, letnik 1963, ter AERMACHI 125ccm, letnik 1950. Dela nam ne manjka, denarja pa. Tudi star avto našega člana MILECENTO letnik 1939 je v pripravi za restavriranje.

V klub bomo sprejeli še nekaj novih članov ljubiteljev motornih vozil in veteranov.

Lep pozdrav do prihodnjic.

Član kluba J.Z.

Center za socialno delo sporoča ZAKON O O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH II.del

SKRBNISTVO

Skrbnistvo za poseben primer

Skrbnistvo za poseben primer je eno izmed treh skrbništev, ki jih določa Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Primeri, v katerih postavi center za socialno delo neki osebi skrbnika za poseben primer v omenjenem zakonu niso točno naštet. Opredeljena je generalna klavzula v 211. členu zakona, po kateri se ta institut uporablja za zaščito pravic in koristi posamezne osebe. Tako se skrbnika za poseben primer lahko postavi odsonni osebi, katere prebivališče ni znano, pa tudi nima zastopnika, osebi, ki je ne more zastopati uradni zastopnik na primer starš, mladoletniku v zapuščinskem postopku zaradi navzkrižja interesov med otrokom in starši. Dalje se poseben skrbnik lahko postavi težko bolni, telesno ali duševno prizadeti osebi, ki ji ni odvzeta poslovna sposobnost (slepota, gluhot, prizadetost po preboleli kapi...), pa tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno za varstvo pravic in koristi posameznika.

Center za socialno delo v odločbi o postavitvi skrbnika za poseben primer določi obseg skrbnikovih dolžnosti in pravic, upoštevajoč okoliščine vsakega primera. Skrbnika postavimo zato, da bi opravil posamezno dejanje ali določeno vrsto dejanj.

Skrbnistvo za poseben primer preneha, ko preneha razlog zaradi katerega je bil postavljen, ko se skrbnik razreši, ob smrti osebe, ki ji je bil postavljen skrbnik...

Za razliko od drugih vej skrbništva je pri skrbništvu za poseben primer bistveno, da oseba nima možnosti uveljavljati in izvrševati svojih pravic in obveznosti. Torej gre za varstvo v omejenem obsegu, zato se oseba ne postavi pod skrbništvo, temveč se ji postavi skrbnika. Ni nujno, da skrbnika vedno imenuje le center. Skrbnika za poseben primer sme pod pogoji, ki jih določa zakon postaviti tudi organ, pred katerem teče postopek.

POSVOJITEV

Postopek za posvojitve lahko začne center po uradni dolžnosti ali pa na predlog bodočih posvojiteljev. Posvoji se lahko samo mladoletna oseba. Ni mogoče posvojiti sorodnika v ravni črti in tudi ne brata ali sestre, niti ne more skrbnik posvojiti svojega varovanca, dokler je med njima skrbniško razmerje.

Posvojitelja morata imeti stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Samo pod posebnimi pogoji in z dovoljenjem pristojnega ministrstva je lahko posvojitelj tudi tujec, izjema je samo, če je posvojitelj zakonec roditelja.

Kdo je lahko posvojitelj?

Posvojitelji morajo biti polnoletni in najmanj 18 let starejši od otroka (samo izjemoma, s posebnim dovoljenjem lahko center za socialno delo dovoli posvojitev tudi osebi, ki ni 18 let starejša od otroka, če ugotovi, da je to v otrokovo korist). Posvojitelji morajo živeti v skladu z obstoječimi družbenimi normami, v zakonski zvezi. Razlog za sprejem otroka v družino naj bi bila njihova naklonjenost in posluš od otrok, njihovih težav in posebnosti, pripravljenost sodelovati in

dopuščati različnost. Posvojitelji morajo imeti zagotovljene primerne prostorske pogoje, kulturna in materialna raven posvojiteljev mora biti primerna, da lahko zagotavlja posvojencu čim boljše pogoje za življenje in razvoj.

Posvojitelj ne more biti kdor bi posvojitev izrazil v škodo posvojenca ali je utemeljeno pričakovati, da otroka ne bi vzgojil v skladu z obstoječimi družbenimi normami, oseba, ki ji je odvzeta opravilna sposobnost, oseba, ki je tako duševno prizadeta ali bolna, da utegne spraviti posvojencevo zdravje in življenje v nevarnost, oseba, ki ji je odvzeta roditeljska pravica, oseba, ki živi skupaj z osebo, ki ji je bila odvzeta roditeljska pravica, otrokov sorodnik v ravni vrsti in tudi ne otrokov brat ali sestra, prav tako skrbnik ne more posvojiti svojega varovanca, dokler traja skrbniško razmerje in ne nasilne in ne prilagajene osebe. Posvojen je lahko samo otrok čigar starši so neznani ali že leto dni neznanega bivališča ali če so privolili, da dajo otroka v posvojitev. Ni potrebno privolitve roditelja, ki mu je odvzeta roditeljska pravica.

Posvojitev je možna po preteku enega leta od izpolnitve pogojev za posvojitev. Da se ugotovi ali se bosta posvojenec in posvojitelj lahko vživela v nov položaj, ali bo posvojitev za posvojenca koristna, center za socialno delo namesti otroka najprej v družino za namenom posvojitve. To pomeni, da bodoči posvojenec preživi v družini posvojitelja določen čas - 1 leto pred odločitvijo o posvojitvi. Center za socialno delo ves ta čas spremlja življenje in razvoj otroka in delo bodočih posvojiteljev.

Če center za socialno delo ugotovi, da so po preteku enega leta izpolnjeni pogoji določeni za posvojitev in da je posvojitev otroku v korist izda odločbo o posvojitvi. V odločbo o posvojitvi se vpiše ime in priimek posvojenca, ki mu ga je določil posvojitelj. Pravomočno odločbo o posvojitvi pošlje center pristojnemu matičnemu uradu, da jo vpišejo v matično knjigo.

V primeru da center ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji za posvojitev ali da posvojitev ne bi bila v korist posvojencu z odločbo zavrne predlog oziroma ustavi postopek za posvojitev.

S posvojitvijo nastanejo med posvojencem in posvojitelji enaka razmerja kot med starši in otroci. Posvojitev se ne more razvezati.

STIKI

Pri razvezi zakonske zveze sodišče določi pri katerem zakoncu naj bo v varstvu in vzgoji skupni otrok. Tisti od staršev, ki ne živi skupaj z otrokom in ima pravico do osebnih stikov z njim, razen če sodišče glede na koristi otroka ne odloči drugače (enako velja tudi za zunaj zakona rojene otroke). Na Centru za socialno delo II. Bistrice delamo svetovno in se trudimo, da se starša glede stikov sporazumeta in dogovorita. Če se starša glede stikov ne sporazumeta, mora starš, ki želi imeti stike z otrokom to pravico uveljavljati na Okrožnem sodišču in zahtevati določitev stikov.

MARIJA POČKAJ,
dipl.socialna delavka

PRAZNIČNI DNEVI DOMA STAREJŠIH OBČANOV

Že dvanajsto leto zapored, je prva sobota v oktobru namenjena skupnemu srečanju stanovalcev Doma, njihovih bližnjih, zaposlenih in zunanjih sodelavcev.

To je priložnost, ko se v sproščenem pogovoru in ob spremljajočih prireditvah medsebojno spoznavamo in predstavljamo življenje v domski skupnosti.

Program letošnjih prireditev se je pričel s »POZDRAVOM IZ AVSTRALIJE«, ki ga je poklonila stanovalcem Doma, gospa MARIJA OVČAK. Med nas pa sta ga prinesla humorist TILIO FRTACIN in čarodej. Sledila je slavnostna otvoritev prve samostojne razstave fotografij našega stanovalca MIKLAVŽA ČUKA. Vrhunec dogajanja pa je, v teh prazničnih dneh, predstavljalo sobotno srečanje s svojci naših stanovalcev, ki so ga s svojimi nastopi popestrili pevci skupine NJIH PET, fantje ansambla SNEŽNIK, folklorna skupina iz Selc pri Pivki, domače pevke s harmonikašico VOJKO PIRIH in recitatorka MARTA KOVAČIČ.

Ob tej priložnosti smo pripravili tudi razstavo ročnih del. Utrinke dogajanj, življenjskih zgodb in strokovnih prispevkov z različnih

Igra varovancev Varstveno delovnega centra

področij pa smo zbrali v glasilo NAŠ DOM.

S tem pa se dogajanje, v počastitev dvanajstletnega delovanja našega Doma, še ni zaključilo.

V tednu vseživljenjskega učenja so naše stanovalke pripravile, za otroke iz vrtca - Enotne Osnovne šole Antona Žnidaršiča ustvarjalno delavnico na temo »KAKO SMO SE NEKOČ IGRALI IN SI DELALI KRATEK ČAS?«

Za tiste, ki jih zanimajo problemi povezani s pojavom demence pri

starih ljudeh, pa smo organizirali pogovor s strokovno delavko Doma, ki se s tem področjem dela ukvarja.

Sklepni dogodek našega praznovanja pa je predstavljala uprizoritev veseloigre VOLK v Varstveno delovnem centru. Varovanci so pod mentorstvom strokovnih delavk, uprizorili dogajanje v njihovi skupnosti, ki je s šaljivimi dogodki izzvalo med gledalci veliko smeha.

Mira Lenarčič

SNEŽNIŠKA KONJENICA NA 8. POHODU

V lepi sončni soboti, 27. - 28. septembra, se je zbralo 10 konjenikov pri samostanu v Ilirski Bistrici. Sodelovali so domači iz Snežniške konjenice, Lovrenške in Pivške konjenice.

Nekaj pa se nam jih je pridružilo med pohodom. Bilo je nekaj izostankov zaradi natovarjanja konj in okvare kamiona. Prvi dan smo krenili iz Ilirske Bistrice proti Rečici, Zarečici, Harijam, do jezera Klivnik,

mimo gornjega jezera Mola, Podbeže, Podgrad, Poljane, končni cilj Žabnik, ki leži tik ob hrvaški meji. Z vrha Žabnika je enkratni pogled proti hrvaškemu morju. Vidijo se celotni Brkini, pa tja do Snežnika. Po strmi poti smo odšli do Golca, Gradišča, Obrova in Jezerine, kjer je bil zaključek dneva z večerjo in spanjem za konjenike in konje. Večer sta popestrila mlada harmonikaša, taborni ogenj pa je gorel do jutra. Po

zajtrku se je konjenica odpravila naprej proti Brkinom. Pot je vodila proti Gabrku, Hujam, Pregarju, ter po dolini Posrtvice do turistične kmetije Bubic. Konjeniki so pot zaključili v gostilni Korajžnik, kjer je bilo kosilo in svečani zaključek konjenice s kosilom in podelitvijo zahval.

Prvi dan je bila konjenica precej hitra, vendar so bili vsi konjeniki dobro izurjeni (kar v bodoče ni opravičilo). Večja skupina se zaradi varnosti vodi počasneje - pravila konjenic. Bilo je nekaj dezinformacij, da konjenice ne bo, kar je skrajno neodgovorno, nekorektno in nedopustno do nekaterih članov konjenice, še več pa do nečlanov napihovalcev. Taki ljudje so v treking združenju Slovenije nezaželeni.

V glavnem pa sta dneva minila v lepem vzdušju in polni morali konjenikov. V predelu Čičarije nas je vodil Jadran Psič, po Brkinih pa stotnik Jadran Dekleva, ter mlajši stotnik Andrej Škrli.

Snežniška konjenica je in bo obstajala. HIP-HIP-HIP (CELA Slovenija HURA!)

Miha Dekleva

Pred tipično brkinsko hišo

Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVNIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel: +386(0)5/71-10-244

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-10-242

esimit technology
trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.
Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00
telefax: 05/711 02 10
e-mail: esimit@esimit-tech.si

OGLEDALI SMO SI VETRNE ELEKTRARNE V POKRAJINI NAVARRE

Na povabilo podjetja Elektro Primorska in podružnice španske družbe EHN iz Nove Gorice, se je skupina novinarjev različnih slovenskih medijev, udeležila strokovnega izleta v špansko pokrajino Navarre.

Namen strokovnega izleta je bil predvsem ogled in predstavitev delovanja vetrnih elektrarn, ki jih je v tej pokrajini največ na svetu. Iz tega razloga so bili na petdnevem druženju prisotni tudi predstavniki naravovarstvenikov, med drugimi Damjan Denac iz Društva za opazovanje ptic Slovenije, Mirjam Gorkič iz Zavoda RS za varstvo narave OE Nova Gorica ter Iztok Gaister iz Zavoda za faunistiko iz Kopra. Na žalost se povabilu niso odzvali predstavniki Civilne iniciative Gure iz Il.Bistrice, kar bi v mnogočem podkrepilo težo pridobljenih podatkov.

Ob pripravah na strokovni izlet se je namreč pojavljalo precej moralnih dilem o udeležbi na izletu, saj sta vse stroške

Vsi novinarji

pokrili obe zgoraj omenjeni družbi, vendar pa se je izkazalo, da je bila odločitev ZA kar pravilna. Dejstvo je, da so se udeleženci strokovnega izleta neposredno soočili z »veternicami« ter ustvarili svoje mnenje o delovanju vetrnih elektrarn, o posegih v prostor in kaj to pomeni v primerjavi z slovenskimi pogoji. Na vsa postavljena vprašanja so bili dani odgovori, predstavniki španskega podjetja EHN so detaljno predstavili njihova prizadevanja za ekološko in naravovarstveno umestitev vetrnih elektrarn v prostor, še posebej pa so bili zanimivi podatki o opravljenih raziskavah na področju ptičjega življenja in javnega mnenja.

V pokrajini Navarre, ki je velika približno za pol Slovenije, prebivalcev pa je okoli 550.000 (glavno mesto Pamplona ima nekaj čez 200.000 prebivalcev), je postavljeno 18 vetrnih polj s skupno 692 vetrnicami (turbinami), ki so v letu 2002 proizvedle 3.600 GWh električne energije, kar pomeni že več kot 50% potreb pokrajine Navarre oziroma 5-6% vse proizvedene električne energije v Španiji. Prav zato ne čudijo načrti EHN in vlade pokrajine Navarre, da bi v letu 2006 že dosegli 100% pokritost porabe v

Uradni obisk pri Ministru za gospodstvo pokrajine; direktor Elektro Primorske David Valentinčič in minister Jose Javier Armendariz

V SLOVO JOŽETU PIPANU, GOSPODARJU RD „BISTRICA“,

Konec septembra meseca je nenadno in nepričakovano umrl Jože PIPAN iz Ilirske Bistrice, gospodar ribiške družine „BISTRICA“!

Rojen je bil 22. maja 1950 v Kobdilju, član ribiške družine pa je bil od l. 1975. V vsem obdobju svojega članstva je bil je bil eden najbolj aktivnih in delavnih članov. V vrstah ribiške družine je pridobival svoj ugled kot nezamenljiv elektro-ribič, bil je izredno prizadeven pri izvrševanju ekoloških in naravovarstvenih nalog, katere je opravljal kot ribiški čuvaj. Sodeloval je tudi pri vseh delovnih in čistilnih akcijah, pri izgradnji objektov ribiške družine in je eden od idejnih vodij obnove stare žage in izgradnje novega dela ribogojnice.

Pri vseh svojih obveznostih pa je še našel dovolj časa za tekmovanja v ribolovu s plovcem.

Za svoje delo v ribiški družini je prejel bronast in srebrn red za zasluge v sladkovodnem ribištvi, največje priznanje pa mu je članstvo izkazalo z izvolitvijo na najpomembnejšo funkcijo v ribiški družini – gospodarja. Njegova delovna vnema, vztrajnost, pripravljenost za delo ob vsakem vremenu in času je bila za vzor celotnemu članstvu, njegova odkrita in tovariška kritika pa neprizanesljiv ocenjevalec našega dela.

Z odhodom gospodarja Jožeta PIPANA je v ribiški družini na področju gospodarjenja, kakor tudi na vseh drugih področjih dela nastala vrzel, ki jo bomo le s težko in počasi nadomestili.

UPRAVNI ODBOR RD „BISTRICA“,

pokrajini z obnovljivimi viri energije, po letu 2010 pa naj bi tovrstno elektriko že pošiljali tudi v druge španske pokrajine. Pri tem ne gre samo za proizvodnjo iz vetrnih elektrarn ampak tudi iz malih hidro elektrarn, izkoriščanja biomase in solarne energije. Gre torej za pomembne podatke, ki kažejo na pravilno odločitev vlade pokrajine Navarre v začetku devetdesetih let za investiranje v pridobivanje energije iz obnovljivih virov. To je na krajšem obisku novinarjev v vladni palači potrdil tudi minister za gospodarstvo te vlade, Jose Javier Armendariz, ki je ob tem dodal, da je na področju obnovljivih virov sedaj neposredno zaposleno 2000 ljudi in da se skladno z razvojem te dejavnosti

zaščitene ali varovane področji v Evropi. Dejstvo je torej, da se bo morala slovenska vlada odločiti o primernem ravnovesju med ohranjanjem narave in posegi v prostor, predvsem tistih namenjenih razvoju obnovljivih virov energije, kot enem izmed najbolj pomembnih pogojev za ohranjanje te iste narave.

Prav ohranjanje narave je eden izmed najpomembnejših ciljev, ki jih zasleduje EHN pri razvoju vetrnih elektrarn. Pri obisku vetrnih polj so se novinarji prepričali, da je v bistvu najbolj problematična vizuelna sprememba okolja, na katero vplivajo stolpi in vetrnice, vse ostalo, vključno z okolico, dovoznimi potmi, življenjem in infrastrukturo pa je prilagojeno prejšnjemu izgledu pokrajine. To dokazujejo tudi raziskave javnega mnenja v pokrajini Navarre, ki kažejo na kar 85% pozitivno mnenje do izkoriščanja vetrne energije prebivalcev ob vetrnih poljih, oziroma na le 1 – 3 % negativno mnenje. Vetrno polje El Perdon, ki je od Pamplone oddaljeno slabih 20 km in je tudi priljubljena izletniška točka, je recimo obiskalo kar 70% prebivalcev tega mesta.

Novinarjem je bila predstavljena tudi raziskava o življenju ptičev na področju vetrnih polj, ki je pokazala, da je bilo v letu 2002 ugotovljeno 88 mrtvih srednjih in velikih ptic na področju, ki ga pokriva 692 vetrnic. V povprečju to pomeni 0,13% mrtvega ptiča na vetrnico v letu,

PODJETJE EHN GROUP:

- ustanovljeno leta 1990 s pomočjo Vlade pokrajine NAVARRE
 - so mlad in dinamičen kolektiv, trenutno zaposlenih 400 ljudi, med njimi dva v Sloveniji
 - leta 1994 zgrajena prva vetrna elektrarna El Perdon z močjo 20 MW
 - do junija 2003 so zgradili 43 vetrnih polj v Španiji z skupno močjo 1470 MW, kar pomeni 30 % španske vetrne energije oziroma 5% elektrike proizveden z vetrno energijo na svetu
 - postavili so 25 malih hidro elektrarn z skupno močjo 64 MW
 - postavili so elektrarno na biomaso (poraba 160.000 ton slame letno) z močjo 25 MW
 - postavili so elektrarno na sončno energijo z močjo 1,2 MW
 - do sedaj so izdelali 2000 turbin – vetrnic s skupno močjo 1380 MW od tega 633 MW za svoja vetrna polja in 747 MW za druge naročnike
 - v vetrni industriji so sklenili preko 8000 poslov
 - v Franciji so zgradili 5 vetrnih polj s skupno močjo 33 MW
 - v Nemčiji so lastniki 1 vetrne elektrarne z močjo 20 MW
- v pripravi so projekti v ZDA, Kanadi, na Kitajskem, Norveški in nekaterih drugih evropskih državah, med njimi Slovenija in Hrvaška

pričakuje še dodatna delovna mesta.

Prav sodelovanje sektorja za gospodarstvo in sektorja za okolje vlade pokrajine Navarre pri vzpostavitvi pogojev za razvoj obnovljivih virov energije, je ena izmed bistvenih razlik med Slovenijo in Španijo. Oba sektorja sta namreč strokovno določila lokacije in najboljše možne rešitve za postavitev vetrnih elektrarn, vlada je s preko 400 milijoni EUR državne pomoči (davčnih olajšav) podprla razvoj in na ta način dosegla soglasje za izvedbo projektov vetrnih elektrarn. Pri nas je žalost še vedno vse prepuščeno gospodarski pobudi, sploh v tistem prvem delu projekta, kjer se določajo posamezne lokacije vetrnih elektrarn. Podjetje EHN je namreč vetrna polja postavilo tam, kjer je to določila vlada na osnovi prej omenjenih presoj in se s tem v osnovi izognilo problemom, ki nastajajo ob določitvi lokacij v Sloveniji. Ob tem je potrebno dodati, da so prostorski pogoji v Španiji neprimerljivi z Slovenijo, čeprav je Španija znana kot država z največ

kar je po mnenju vlade pokrajine Navarre mnogo manj kot pri ostalih projektih, ki posegajo v okolje (recimo letališča, avtoceste, itd). 86% vseh opazovanj je bilo izvedeno na področju gnezdišč beloglavega jastreba, ki jih je v Navarri popisano več kot 7000, kar pomeni 12% vse svetovne populacije. Raziskava je pokazala, da povprečje mrtvih ptic ne vpliva na preživetje ali odmiranje katerekoli vrste ptic na tem področju, kar je bilo navsezadnje lepo vidno tudi ob obisku novinarjev. Pestro dogajanje na nebu okoli vetrnic in prehod ptic preko tega območja dokazuje, da so se ptici navadili na prisotnost vetrnic, za vse pa je bilo zanimivo opazovanje jate beloglavih jastrebov, ki se je poigravala ob precej močnem vetru. Raziskave so pomembne tudi zaradi ugotovitev, na kakšen način je možno pri izdelavi projekta vetrne elektrarne zmanjšati možnost trčenja ptic z vetrnicami. Tako so v najnovejših projektih že določeni koridorji med posameznimi sklopi vetrnic, glede na posamezne lokacije se

Pogled na vetrnice v podobnih pogojih kot bodo pri nas

veča razdalja med posameznimi stolpi, hrupa turbin praktično ni in tako naprej. Tudi povečevanje zmogljivosti vetrnih polj v pokrajini Navarre se bo povečevalo izključno na osnovi boljše tehnologije izdelave in zmogljivosti turbin, ne pa skozi gradnjo novih polj, kar posledično pomeni obnovo vetrnic po izteku življenjske dobe, ki je okoli deset let.

Ena izmed posledic vetrnih elektrarn v Navarri je tudi razvoj turistične dejavnosti. Že prej je bilo omenjeno, da vetrna polja obišče veliko ljudi, zanimivo pa je to, da so turistične agencije v Pamploni vključile v svojo ponudbo tudi obisk vetrnic. Poleg tega se pri EHN-u ukvarjajo z izobraževanjem šolske mladine z projekti obnovljivih virov energije, kar letno izkoristi okoli 10 000 šolarjev.

Ob koncu obiska v Pamploni je bil občutek ob omembi vetrnih elektrarn veliko bolj pozitiven kot ob prihodu. Ni sicer smiselno primerjati pogojev za izgradnjo vetrnih elektrarn v Španiji in Sloveniji, dosedanje izkušnje pa lahko veliko pomagajo. S tem so se strinjali vsi udeleženci strokovnega izleta. Zato ne čudi izjava generalnega direktorja Elektro Primorske Davida Valentinčiča ob obisku pri ministru Jose Javier Armendarizu: »Običajno so kopije slabše od originalov, vendar sem v tem primeru prepričan, da bo kopija boljša.« To je pravzaprav jasno – v kolikor bo prišlo do izgradnje vetrne elektrarne v Sloveniji, bo le ta izgrajena v skladu z najnovejšimi dosežki tehnologije, na osnovi pozitivnih izkušenj, ki lahko področju, kjer naj bi bila postavljena vetrna polja, precej tudi prinesejo. Ne samo s takso za uporabo prostora (ali kratko rečeno rento), običajno je ob takšnih projektih vložek investitorja v lokalno skupnost od 1 – 2% celotne investicije, ki je v primeru Volovje rebri ocenjena na 55 milijonov EUR. Neposredno zaposlenih sicer ne bo veliko, zato pa bo veliko posrednih učinkov na slovensko in bistriško gospodarstvo. Tudi to nekaj velja, v vsakem primeru pa bo potrebno počakati na konkreten korak slovenske vlade – določitev interesa po projektih obnovljivih virov energije. Recimo tako kot v Španiji.

Literatura:

- report on the impact of wind farms in Navarre on birdlife, EHN, April 2003;
- Press release, EHN, The study of public opinion, CIES, May 2002

Aleš Zidar

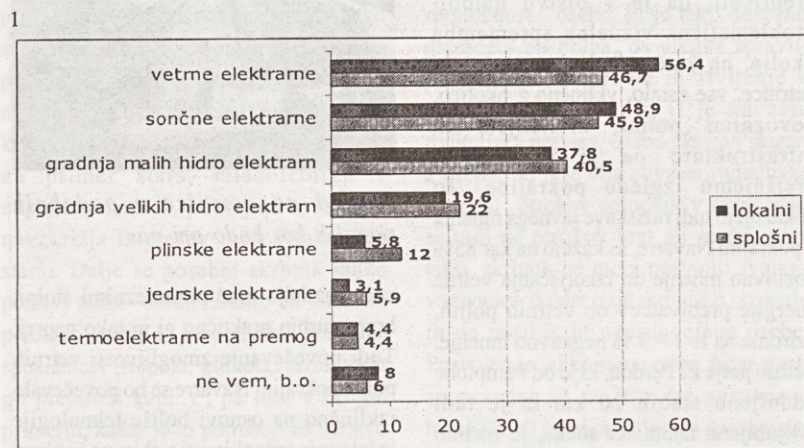
JAVNOMNENJSKA RAZISKAVA O GRADNJI VETRNIH ELEKTRARN V SLOVENIJI

Po naročilu Elektra Primorske je Center za raziskovanje javnega mnenja (FDV - CJMMK) izvedel anketno raziskavo stališča prebivalcev Slovenije in prebivalcev občine Ilirska Bistrica o gradnji vetrnih elektrarn v Sloveniji.

Avtorji raziskave Dr. Niko Toš, Dr. Drago Kos in Dr. Slavko Kurdija so rezultate raziskave predstavili na tiskovni konferenci 15.10.2003 v prostorih Centra za raziskovanje javnega mnenja v Ljubljani.

Pri telefonski anketi, ki je potekala med 15. in 17. septembrom letos, je sodelovalo 1054 anketirancev (nacionalni vzorec N=829 ter lokalni vzorec N=225).

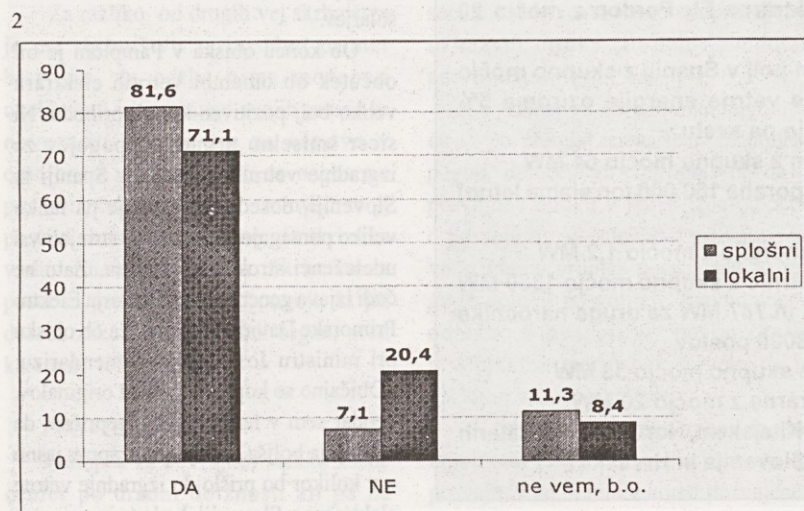
Na prvo vprašanje, ki so jim ga zastavili »Kako naj bi v bodoče v Sloveniji zagotavljali dodatne vire električne energije?«, je večina anketiranih uvrstila vetrne elektrarne na prvo mesto. Vrednosti v grafu so seštevek dveh odgovorov.

Podatki so še toliko bolj presenetljivi, saj je bilo to vprašanje prvo. Večja podpora vetrnim elektrarnam pri lokalnem prebivalstvu pa je posledica boljše informiranosti in s tem tudi večje profiliranosti lokalnega prebivalstva.

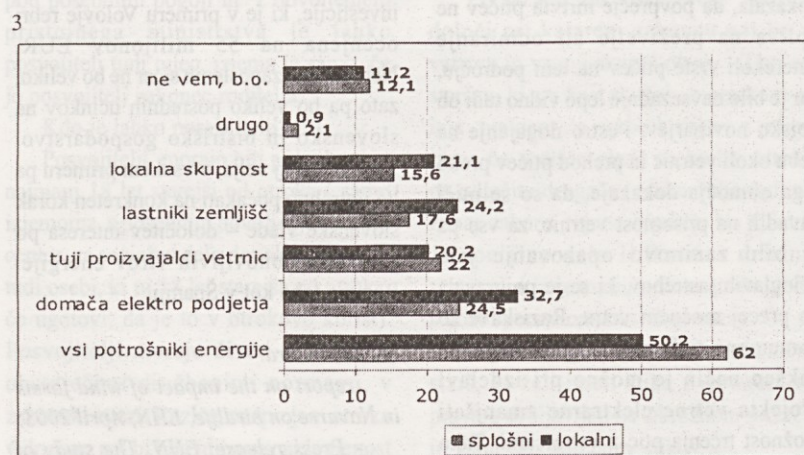
Na vprašanje *ali so že slišali o nameri, da naj bi v Sloveniji gradili vetrne elektrarne*, jih je na nacionalnem nivoju 28,9% vprašanih odgovorilo, da poznajo te načrte, medtem ko na lokalni ravni kar 54,7% vprašanih pozna načrte o gradnji vetrnih elektrarn v Sloveniji in le 12% o teh načrtih ne ve ničesar, na nacionalnem nivoju pa jih o načrtih ne ve nič 40,7% vprašanih. Z odgovorom »nekaj sem slišal« jih je na lokalni ravni odgovorilo 33,3%, na nacionalnem nivoju pa 30,4% anketiranih.

Tretje vprašanje *»Ali podpirate gradnjo vetrnih elektrarn oz. vetrnic v Sloveniji?«* pa je dalo naslednje rezultate:

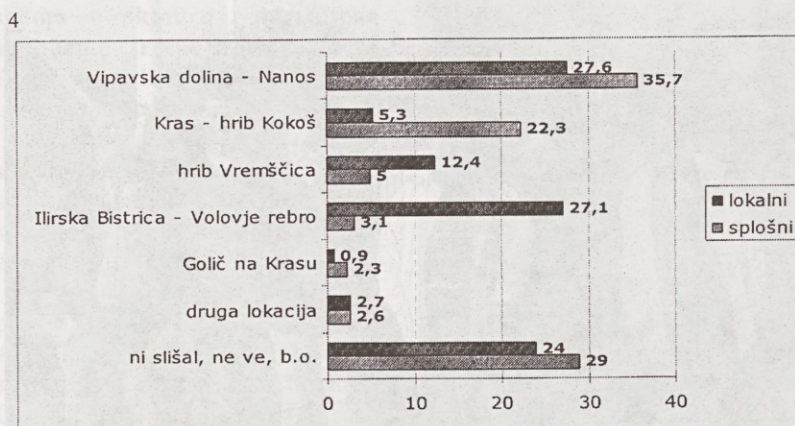

Tistim, ki so na to vprašanje odgovorili pritrdilno (n=834), so postavili še vprašanje *o postavitvi vetrnih elektrarn v bližini njihovega kraja*. Pritrdilno jih je na nacionalni ravni odgovorilo 84,6%, na lokalni pa 83,6%. Proti postavitvi vetrnic v bližini domov je bilo na nacionalnem nivoju 7,5% anketiranih in 11,3% na lokalnem nivoju.

Kdo bi po vašem mnenju imel največ koristi od postavitve vetrnih elektrarn v Sloveniji? (seštevek dveh odgovorov)

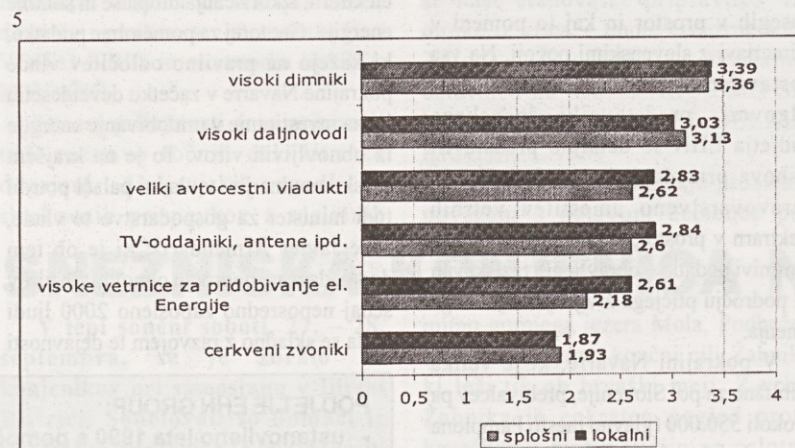
Pri 13. vprašanju o *sprejemljivosti lokacij za postavitev vetrnih elektrarn* so bili rezultati naslednji:

Odgovore po trditvah avtorjev najbolj definira stopnja izobrazbe. Na nacionalni ravni so tisti z višjo izobrazbo bolj naklonjeni vetrnim elektrarnam, na lokalnem nivoju pa tisti z višjo izobrazbo le-te manj podpirajo.

Čeprav vetrne elektrarne oz. vetrnice v Sloveniji nimajo tradicije, jih prebivalstvo relativno dobro ocenjuje. Njihovih prednosti ne sprejemajo samo zaradi energetike, pozitivnemu javnemu mnenju botrujejo tudi drugi faktorji.

Kako bi ocenili navedene objekte, če ti izstopajo iz pokrajine? (povprečje 1-5; 1- sploh ni moteč, 5- zelo moteč)

Mnenja v Evropi

Najnovejšo raziskavo javnega mnenja v EU (Eurobarometer) na področju energije (problemi, mnenja in tehnologija) so izvedli predstavniki DG Research po navodilih evropske komisije. V obdobju od februarja do aprila 2002 je bilo anketiranih več kot 16.000 ljudi v državah članicah EU. Cilj je bil spoznati javno mnenje na področju energetike kot tudi znanstveni in tehnološki vidik ter pričakovanja v prihodnosti.

Najbolj očitno spoznanje raziskave je visoka podpora obnovljivim virom energije, ki je izražena na več nivojih.

Skoraj 9 od 10 vprašanih smatra globalno segrevanje in klimatske spremembe kot resen problem, katerega se je potrebno nujno lotiti

takoj. Tri četrtine je prepričanih, da fosilna goriva veliko prispevajo h klimatskim spremembam, enak odstotek pa meni, da ima največjo zaslugo za to transport. Veliko je tudi nepoznavanje nuklearne fuzije kljub informiranosti na tem področju. Prav tako velika je tudi zahteva po zagotavljanju varnosti jedrskih elektrarn. 9 od 10-ih so mnenja, da poraba energije v njihovi državi narašča, 8 od 10-ih pa meni, da raste tudi povprečna poraba energije v EU.

Evropejci dajejo veliko prednost in pomembnost obnovljivim virom energije... (Eurobarometer, marec 2003)

Ob napovedi, da bo delež uvoza energije v EU, ki trenutno znaša 50%, še naraščal, je tretjina vprašanih

prepričana, da je nujno potrebno urediti neodvisnost EU od uvoza. Hkrati je 50% vprašanih mnenja, da je potrebno znotraj Unije razviti in postaviti več virov energije, četrtina pa, da je potrebno zmanjšati uvoz fosilnih goriv in urana.

Na vprašanje, katere naj bi bile glavne prioritete vlade jih je 72% odgovorilo varstvo okolja in zdravstvo, 62% varnost, nizke cene za porabnike, 30% pa nemotena dobava energije.

Na vprašanje katera energija bo v letu 2050 najcenejša so bili odgovori naslednji: obnovljivi viri 40%, hidro energija 24%, bio plin 21%, nafta 7%. Obnovljivi viri so bili prva izbira (27%) tudi med energetskimi viri, ki naj bi prispevali k največjemu deležu uporabne energije. Po njihovem mnenju je energija prihodnosti tista iz obnovljivih virov.

Danska, Nizozemska in Švedska so največ podpore v prihodnosti namenile obnovljivim virom. Za leto 2050 jih večina (67%) verjame, da bodo obnovljivi viri najbolj vplivali na okolje, v primerjavi z nafto 2% in nuklearno energijo 3%.

Rezultati Eurobarometra na področju znanosti in tehnologije kažejo, da je največji interes Evropejcev usmerjen na področje varstva okolja ter zdravstva. Velika večina (83%) podpira osnovne raziskave katerih namen je razvijati nove tehnologije.

Pri razumevanju znanstvenih problemov jih je več kot 70% izjavilo, da je pet najbolj perečih tematik onesaženje, bolezen norih krav, učinek tople grede, ozonske luknje in globalno ogrevanje ozračja.

Na vprašanje komu najbolj zaupajo pri reševanju okoljevarstvenih problemov, so vprašani na prvo mesto postavili inštitucije, ki skrbijo za varstvo okolja, sledijo pa jim znanstveniki. Evropska unija in državne vlade pa so na koncu lestvice.

48% vprašanih je prepričanih, da bi morali za najbolj učinkovito reševanje problemov poskrbeti, da bodo EU zakoni strožji z visokimi kaznimi za tiste, ki jih kršijo. 45% menijo, da bi morali bolj osveščati javnost na področju okoljevarstva, 40% pa, da bi morali strožje izvajati že obstoječe zakone.

VIR: »Evropejci, znanost in tehnologija«
Eurobarometer, december 2001
»Odnos Evropejcev do okolja«
Eurobarometer, marec 2003
Vzorec: 16.000 anketiranih v obeh Eurobarometrih

VOPEX d.o.o.

Pekarna Jure

Nakupni center TRNOVO

Ilirska Bistrica

pekarna JURE
POSTOJNA

AKCIJA

Pa ne pozabite na kartico zvestobe!

VODA NEGAZIRANA 1,5 L 39,90 SIT
KEKSI ITALIANSKI 1KG (2 VRSTI) 219,90 SIT
OLJE SONČNIČNO 1 L 229,90 SIT
ČOKOLADA DOLC. MLEČNA, LEŠNIK. 100G 94,90 SIT
TOAL. PAPIR SOFT DREAM 10 ROL 369,90 SIT

NAKUPNA KARTICA ZVESTOBE:
Za 15 nakupov po 3.500,00 SIT
vam podarimo darilni bon za
2.500,00 SIT.

Velja v vseh trgovinah
podjetja VOPEX d.o.o.

OBRATOVALNI
ČAS

Ponedeljek - Petek
7.30 - 19.00

Sobota

Nedelja

7.30 - 17.00 8.00 - 12.00

PE Market Trnovo, Vilharjeva 24, 6250 Ilirska Bistrica, Telefon: 05/710-10-00

Pogled z druge strani

MLADINA TAKA, DA TE KAP

Oktober je. Jutranji nedeljski sprehod. Pločnik. Na tleh leži razbit oranžni smetnjak. Veter pa kot nevidni Sherlock premika in obrača papirčke. Pogledam na križišče kot da iščem nekoga, ki bi mi potrdil to kar vidim – pa nič. Pač; oči se mi zataknejo na odlomljenem smerokazu »grad«. Manjka špica in verjetno »Pod«. Ko se vračam zavijem v bife in zvem, da so se neki pobalini znesli nad žensko kar pri belem dnevu. Odprem časopis in čitam: »podrl starko in odnesel torbico«. Radio poroča, da je mladež razbila izložbo in jo olajšala za nekaj steklenic ter tri šteke cigaret...

Ta dan si nisem izmišljal recepte, kako bi »tej mladini« že pokazal kar ji gre. Moje miselne predstave o strogi disciplini in ukrepih je zamenjal prazen prostor in čas se je skoraj ustavil. Preden sem dojel zakaj se gre, me je zajela neka nepojmljiva otožnost in ne da bi hotel, so se mi začela rolati vprašanja – kaj se mora v človeku zgoditi, da si na tak način uveljavlja svoj prostor pod soncem...

Mladost kot EHO z defektom

Zaradi naravne igre same, imamo odrasli do mladosti precej izkrivljen odnos. Svoje lastne namreč nimamo več, ker je že davno mimo. V tem času, smo verjetno že nekajkrat zamenjali zorni kot in naša prepričanja so se spremenila. Velikokrat smo do – sedanjega pojma »mladosti« zelo kritizerski in obsojajoči, v odnosu do »svojih lastnih« otrok pa pokroviteljski in predvsem lastniški. Sklicujemo se na odgovornost in se nam vloga pridigarja ali sodnika kar lepo prilega. Hkrati pa se čudimo, kako je ta mladež nevhvaležna in nedostopna. Trmasta in neposlušna. Lena. Popolnoma drugačna je kot smo mi bili v naših letih. Logično, da je ne moremo razumeti zato se »starejši« zgovarjamo na generacijski razkorak in takratno drugačnost.

Globoko v sebi pa vemo, da ta trditev sploh ne vzdrži, saj mladina reflektira naš lastni odsev in je povsem vseeno kdo nam nastavlja ogledalo. Vprašanje je samo to, ali se želimo v njem videti. Ali povedano drugače. Odrasli si velikokrat natikamo razne maske in mladini vehementno moraliziramo o redu, poštenju in pravičnosti, kar pa se mladim vidi »full bedasto«, saj so naše maske za njihove oči skoraj prozorne in tega sprenevedanja sploh ne morejo dojeti. Morda je blefiranje med odraslimi res odraz neke prefinjene elegance, kar pa nevelja v direktnih odnosih med mladimi, kjer blef ne šteje...

Mladost je v vsakem primeru specifičen fenomen in medij, od katerega se lahko tudi mi odrasli veliko naučimo. Je naš kontrapunkt, naša polarnost in eksistenčni pogoj hkrati. Zavedati se te naravne interakcije, je pot, ki pelje k rešitvam človeka in njegovih konfliktov s samim seboj.

Zavedanje namesto obsojanja

Za razumevanje svoje narave, bi se morali vrniti v svoj prvi trenutek, kajti takrat, ko se človek rodi je kot »angelček« mar ne. Nedolžno in neobgljeno bitje, ki sprejema vse, kar mu je dano. Paleta vzgojnih možnosti, tako po kvaliteti kot amplitudi, je zelo barvita. Kaj od tega kdo dobi je skrivnost duše, ki je rojenemu izbrala pot. Kakšno okolje mu je namenjeno, (mati, oče, teta, zavod, posrednik, posvojitelj, preprodajalec, naročnik)? Kdo mu bo posvečal pozornost in skrb in na kakšen način? Gotovo je nekaj, da bo v tem prvem okolju dobil tisto potopnico, ki bo duši vtisnila svojstven pečat. Že tu se zarišejo osnovne konture bodočega. Človek, ki je po naravi socialno bitje, je v času odrasčanja kot PIVNIK. Z lahkoto zazna in vsrka vse subtilne energije, ki ga okolje ponuja. Nevidne še bolj kot vidne. Vzdušje odnosov in govorico telesa svojih bližnjih bolj kot besede. Dejanja in zglede bolj kot pridige in prepovedi. Otroci nezmotljivo ločijo pristnost od sprenevedanja in resnico od laži. Z odrasčanjem se otroška percepcija razširi na šolo in širše okolje in kasneje, ko postaja »mladina«, se v njihova zrcala ujamejo tudi odsevi morale in etike širše družbe, države in sveta...

Mladina je torej naivno-metaforično in buntovniško retrospektivno zrcalo odraslega človeka. Človeka, ki upravlja in vodi svet tega trenutka. Mladina je alarm, ki opozarja, da je človek v okvari...

Smerokazi sodobnega človeka

-Vsa razvoj in proizvodnja svetovnega orožja, njegova prodaja in uporaba, je v popolni domeni odraslega, zavarovano z dežniki državnih institucij in vlad. »Človek si je pridržal pravico do ubijanja sočloveka«.

-V proizvodnjo in distribucijo droge so vpeti kapitalni profiti in business sega v same vrhove odgovornih in vodilnih svetovnih struktur. »Če bi to vodili najstniki, bi posel v hipu propadel«.

-Industrija filmskega nasilja in organizacija internetne pornografije in prostitucije postaja miselni fantom, ki briše mejo med resničnostjo in virtualnim. »degeneracija uma«. Zadeve vodijo odrasli ljudje.

-Največja dobičkonosnost državnih blagajn je davek na prodani alkohol in cigarete. Neglede da je zdravju škodljivo – še posebno mladim kot pravijo, se temu denarju niso pripravljene odreči.

-Najbleščeči primeri korupcije in afer prihajajo iz naslova državnih financ in javnih ustanov preko vodilnih in odgovornih ljudi. »Apetiti so močnejši od imunitete«.

-Mednarodni kriminal, atentati, etnična in politična čiščenja in terorizem so skrbno načrtovani politični in visokoprotibilni projekti, ki jih vodijo teami odraslih in zrelih ljudi. Večina projektov se aktivira na zahtevo določenih vladnih direktiv in tajnih služb. »V imenu »Boga«, obložijo dekle z razstrelivom in jo – pošljejo«

-Poteze na svetovni šahovnici geostrateških con kot so naftna polja, politične vplivne sfere, diamanti, zlato, in procesi globalizacije, so v zadnjem času zelo priljubljene igrice. »Zato imajo Bush & Co joystick-e vedno pri roki«.

-Na koncu pa še to, da je človek za potešitev svoje profitne lakote, v veliki meri uspel uničiti naravno okolje – svoj edini eksistenčni dom. »Vsaka mu čast«

P.S.

Morda bi se človek lahko upravičeno vprašal: kaj še ostane mladim? Verjemite mi! Še VSE.

MLADOSTNIKI! Jutri boste prevzeli vlogo odraslega človeka. Ohranite svoj kritični duh in uničite te »smerokaze«!

Pokličite me - pomagaj vam bom.
Fidele Vergan

BALILLA JE ZDRŽALA

Pa še več od tega, bila je brezhibna. Vsi bistrčani poznamo Fajca – Janeza Fajdigo in njegovo Balilllo, ne vemo pa tega koliko znanja, volje in ljubezni je potrebnega vložiti v popravilo in vzdrževanje avtomobila iz leta 1934, kar Fiat 508 »Ballila« tudi je. Serija 500 je bila izvozna serija z desnim volanom in štirimi vrati. Te avtomobile so izdelovali za daljni vzhod, nekaj pa jih je ostalo tudi doma. Ta avtomobil je še edini takšen primer v Sloveniji.

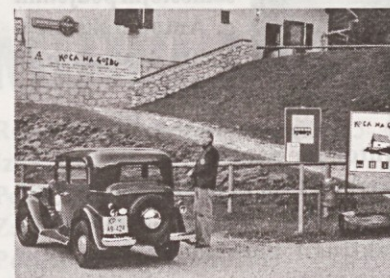
Po temeljiti prenovi avtomobila, ki je trajala kar pet mesecev sta se Fajc in sošofer Žika Andrič, z namenom, da bi preizkušala vozilo, odpravila na

Še zadnji pogled pred odhodom

cestno preizkušnjo. 26. septembra, sta se podala na 400 km dolgo pot iz Ilirske Bistrice do Ljubljane, Kranja, Bleda, Kranjske gore na Vršič ter Trento in nazaj, ki so jo premagali v dveh dneh.

Na poti se jim je ukazala tudi enkratna priložnost, da so svoj avto testirali skupaj z novim Fiatom Punto.

Na Vršiču

Oba avtomobila spadata v isti kubični razred. Pot iz Kranjske gore na Vršič je zelo strma in težavna, kar je tudi razlog zakaj so si izbrali ravno to smer, saj so želeli avto preizkusiti do maksimuma. In Balilla je vzdržala, še več: »Šlo je brez problemov, pričakovali smo mnogo hujše.« je zelo ponosno povedal njen lastnik.

ŽE 12 LET
DOMA
STAREJŠIH
OBČANOV

Tradicionalno srečanje ob 12. obletnici obstoja Doma starejših občanov je potekalo 11. oktobra. Dan prej, je bila v sklopu prireditve otvoritev fotografske razstave »Vtisi iz okolja« stanovalca Miklavža Čuka. Sobotno srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju za katero so poskrbeli sami stanovalci doma in ansambel Snežnik. Srečanja se je udeležil tudi ilirskobistriški župan g. Anton Šenkinc.

Ob tej priložnostni so izdali tudi interno glasilo Doma starejših občanov »Naš dom«, kateremu je uvodne besede podarila neutrudna delavka doma ga. Mira Lenarčič, ki je zapisala nekako tako:

»Ta čas je moja posoda in te razmere so snubci naše prihodnosti«

Tako lahko razmišljamo tudi o svojem delu v domski skupnosti, ki nam vsak dan sproti ponuja nešteto priložnosti, da naredimo nekaj dobrega za sočloveka.

Lahko smo ujetniki različnih zahtev, ki nas vse prevečkrat odmikajo od tistega, kar si želimo narediti in od tistega, kar od nas pričakujejo ljudje potrebni pomoči. Zavedamo se, da ni vedno lahko ostati zvest sebi in delati dobro drugim ljudem, saj smo samo ljudje s svojimi jutri in s svojimi večeri.

Leto 2003 je razglašeno za evropsko leto invalidov. Pred tem smo imeli že leto otroka in leto posvečeno starim ljudem. Namen mednarodne skupnosti pa je vedno enak – opozoriti, da so med nami ranljive skupine ljudi, ki potrebujejo posebno pozornost celotne skupnosti in posameznikov.

Ob vsem tem pa premnogokrat pozabljamo da skupnost sestavljajo posamezniki, med katerimi so tudi ljudje ki niso še stari, ljudje ki niso več otroci in ljudje ki nimajo vidnih znakov invalidnosti, pa vendar so na nek način ranljivi.

Zato naj ne ostanejo ta razmišljanja in sprejete deklaracije samo lepe besede, naj se udejanjijo v našem vsakdanjem življenju.

JESENSKO ŠKROPLJENJE
SLIVOVIH NASADOV

V nasadih sliv v zadnjih letih pogostokrat opažamo odmiranje posameznih vejic, vej in v hujših primerih tudi celih dreves. Tam, kjer se tako odmiranje pojavi se običajno širi po nasadu in lahko povzroči občutno škodo. Običajno odmiranje vej spremlja tudi obilno smoljenje obolelih dreves. Vzrok odmiranj kljub raziskavam še ni popolnoma jasn, predvidevamo pa, da je to lahko tudi ena izmed fitopatogenih bakterij.

Da pojav odmiranja dreves oziroma njihovih delov vsaj delno omejimo, je smiselno tekom rastne sezone izvajati sledeče ukrepe:

Dele dreves, ki so odmrl ali se sušijo je potrebno izrezati in jih odstraniti iz nasada (najbolje sežgati).

Rane, ki pri tem nastanejo je potrebno premazati s cepilno smolo, bakrenim sredstvom ali fungicidnimi pastami.

Jeseni, med odpadanjem listja je drevesa priporočljivo poskropiti s sredstvi na osnovi bakra tako, da prvič škropimo, ko začne listje odpadati (ko odpade 1/3 listja). Ko odpade večina listja, poskropimo še drugič. Škropljenje je še posebej potrebno, če je vreme deževno in je smiselno tudi v nasadih, kjer okužb še ni.

Pri jesenskem škropljenju uporabimo sredstva na osnovi bakra v zmanjšani koncentraciji, tako da pripravimo le 1/3 (tretinsko) koncentracijo škropilne brozge in z njo poskropimo drevesa (v tem obdobju ne smete prekoračiti navedene koncentracije, ker baker sicer lahko ožge slabo olesenele dele enoletnih vejic).

Prvo spomladansko škropljenje proti glivičnim obolenjem obvezno opravimo s sredstvi na osnovi bakra v predpisani koncentraciji.

Pridelovalcem priporočamo, da pazljivo pregledajo nasade in z izvajanjem navedenih ukrepov vsaj delno zmanjšajo pogostost okužb.

Ivan Žežlina, KSS Nova Gorica

VESELJE DO ŽIVLJENJA
TLI V VSAKEM OD NAS ZBUDIMO GA

Dan brez smeha je podoba izgubljenega kamenčka v mozaiku človekovega bivanja.

Zveza slovenskih društev za telefonsko pomoč v stiski in Društvo Tvoj telefon iz Postojne v letu VESELJA DO ŽIVLJENJA - 080 22 23, 05/720 17 20

Plama-pur

PLAMA-PUR d.d., 6244 Podgrad
tel.: 05/71 49 100, fax: 05/71 49 299
e-mail: info@plama-pur.si
http://www.plama-pur.si

V petek, 17. oktobra tega leta je samostojni podjetnik g. Anton Jaksetič s sinom Matjažem in županom občine Ilirska Bistrica g.

Anton Šenkincem, slavnostno prerezal trak pred vhodom na novo parkirišče in s tem simbolično zaključil obsežno investicijo v izgradnjo parkirišča s spremljajočimi objekti.

Slavja, ki se je podaljšalo pozno v noč, so se udeležili pomembni predstavniki občine in gospodarstva. Med drugim župan občine Il. Bistrica g. Anton Šenkinc, poslanec v DZ g. Igor Štemberger, člani občinskega sveta, predsednik OOO Ilirska Bistrica g. Stanislav Skok, predstavniki poslovnih partnerjev, izvajalcev, stanovski kolegi, direktor podjetja Lesonit g. Giorgio Barzazi, s katerim

OGLEDALO USPEHA

Odločitev je zapečaten (z desne): sin Matjaž Jaksetič, g. Anton Jaksetič in župan občine Ilirska Bistrica g. Anton Šenkinc.

vulkanizersko delavnico in avtopralnico. V uvodnem nagovoru ob otvoritvi, je g. Anton Jaksetič posebej pozdravil ilirskobistriškega župana in predstavnike podjetja Femina iz Kopra in Petrola iz Ljubljane ter izrazil zadovoljstvo nad u s p e š n i m sodelovanjem, z željo, da bi se slednje še poglobilo. Zahvalil se je vsem, ki so mu pomagali, pri r e a l i z a c i j i z a s t a v l j e n e investicije, še posebej ženi Darinki, hčerki Tatjani, sinu Matjažu in izvajalcem del:

Ajdovščina; Fasaderstvu Milovanu Kitanovskemu s.p. iz Ilirske Bistrice; Bormetu iz Krajne vasi; Keramičarstvu Đedu Marmi, Đevadu Majstoroviću s.p. iz Prestranka; g. Francu Hohnecu, odgovornemu vodju del g. Ediju Faturju, koordinatorju vseh del g. Vladimirju Jersinoviču s.p. iz Ilirske Bistrice in številnim drugim, ki so sodelovali pri realizaciji.

V nadaljevanju je spregovoril prvi mož občine Il. Bistrice, župan g. Anton Šenkinc in poudaril, da je spremljal potek investicije od samega začetka, sprva kot občinski svetnik, pozneje kot župan. Kritično je spregovoril o mačehovskem odnosu do investorjev in obljubil, da se bo kot župan osebno zavzemal, da bodo bodoči investitorji dobili ustrezno dokumentacijo v najkrajšem možnem času.

Ob tej priložnosti je predsednik Območne obrtne zbornice Il. Bistrice g. Stanislav Skok prenesel čestitke stanovskih kolegov in se g. Jaksetiču zahvalil za več kot dvajsetletno plodno in uspešno delo v organih domače zbornice.

Dogodek je popestrila pevka skupina Sušec, pod vodstvom g. Zorka Šajna, pozneje pa je za zabavo skrbel ansambel Snežnik.

Alenka Penko

Pred vhodom v poslovne prostore (z desne) g. Anton Jaksetič, hčerka Tatjana, žena Darinka in sin Matjaž.

g. Jaksetič zelo dobro sodeluje in številni drugi.

Samostojni podjetnik g. Anton Jaksetič se je zapisal v obrtniško organizacijo 20. marca 1979 leta. Na pot samostojnega podjetništva se je podal z enim samim, starim kiper vozilom. S svojo delavnostjo, pridnostjo in poštenostjo pa si je kmalu pridobil naklonjenost strank in začel širiti vozniki park. Sprva le na področje kiperskih prevozov, pozneje tudi na prevoze kemikalij, belih goriv in naftnih derivatov. Kiperski prevozi so že zdavnaj zgodovina. Danes s pomočjo sedemnajst članskega kolektiva, z enajstimi modernimi, ekološkimi, tovornimi motornimi vozili prevažajo naftne derivate in opravljajo kontejnerske prevoze po vsej Evropi.

Zavedajoč se, da nas pastir ob vstopu na ogromen evropski trg čakajo tako rekoč na vsakem koraku, se je leta 1996 odločil za gradnjo sodobnega parkirišča in spremljajočih objektov v ulici Nikole Tesle 18. Obsežna investicija, ki se razprostira na površini 12.000 m², obsega enainsedemdeset parkirnih mest, namenjenih tudi za parkiranje vozil, ki prevažajo nevarne snovi, mehanično delavnico (hitri servis),

MOJ SPLETNI PRIROČNIK - PODJETNIŠKI ELEKTRONSKI ČASOPIS

Pospeševalni center za malo gospodarstvo iz Ljubljane pripravlja tedenski podjetniški elektronski časopis Moj spletni priročnik. V njem so informacije o tekočih razpisih, seminarjih in različnih izobraževanjih ter nasveti, kako izboljšati poslovanje in konkurenčnost na tujih trgih.

V koprskem Regionalnem razvojnem centru dodajo še lokalne novice z našega območja.

Časopis je brezplačen. Pošiljajo ga vsem, ki so vpisani v informacijsko bazo RRC Koper.

Za vpis v bazo je potrebno izpolniti prijavnico

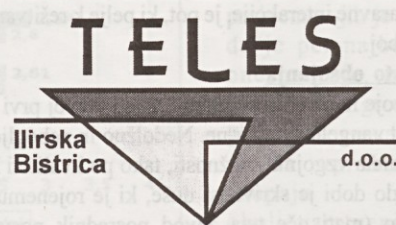
PRIJAVNICA

ime in priimek / naziv podjetja	
naslov / sedež podjetja	
dejavnost	
velikost podjetja	
tel. / fax	
e-mail	
www naslov	
kontaktna oseba	

Prijavnico naslovite na elektronski naslov: larisa.kunst@rrc-kp.si

Razvojni center Ilirska Bistrica

Priprava: Jožica Vidmar

KABELSKI INTERNET

Kabelska televizija v Ilirski Bistrici uvaja nove storitve. V mesecu novembru bo preko omrežja kabelske televizije v Ilirski Bistrici, poleg spremljanja 46 televizijskih in 10 radijskih programov, možno vstopati tudi na svetovni splet preko t.i. kabelskega interneta. Zato smo tokrat pripravili prispevek na temo: Kabelski Internet.

Ideja prenosa podatkov po kabelskem sistemu ni nova in je bila prisotna od samega začetka, vendar se je uporabnost razmahnila s pojavom interneta oziroma svetovnega spleta. Na začetku je šla komunikacija po analognih telefonskih linijah, ki omogočajo nizke prenosne hitrosti in sicer največ do 56 kb/s. Dodatna slabost je bila nezmožnost uporabe telefona v času uporabe interneta in strošek glede na čas uporabe. Z razvojem novih vsebin je zrasla tudi potreba po širokopasovnem dostopu. Kabelski sistem je kljub svoji navidezni enostavnosti odličan medij za prenos, saj omogoča enake pogoje ne glede na oddaljenost od glavne postaje. Prve implementacije kabelskega Interneta so se pričele v letu 1997 in 1998. Problem takrat je bila nezdružljivost opreme in skromen nabor funkcij kakor tudi nižje hitrosti. Prvi standard je bil DOCSIS 1.0, ki zares ni nič drugega nudil kot to. Z sodelovanjem različnih proizvajalcev je prišlo tudi do razvoja tehnologij, ki so bile bolj robustne pri prenosu podatkov, kakor tudi zagotavljanja višje funkcionalnosti. Tako DOCSIS 2.0 vsebuje S-CDMA ali A-TDMA modulacijo in podpira funkcionalnost kot so prioritizacija prometa, zagotavljanje pasovne širine in druge sodobne zahteve.

Kako zares izgleda priklop? Na prosti vtih na antenski vtičnici se priklopi t.i. kabelski modem, ki podpira tako UTP kot tudi USB priključek. Računalnik mora imeti vsaj enega od teh vmesnikov priporočljivo pa je imeti UTP mrežni vmesnik, saj omogoča hitrejšo in enostavnejšo delovanje. Tak način priklopa pomeni, da je računalnik vedno priklopljen, ne zaseda telefona in ga sploh ni potrebno imeti. Tudi sam način uporabe je preprost saj uporabnik le zažene željeno aplikacijo, odpade pa samo priklopljanje. Največja možna hitrost je 8Mb/s in sicer v obe smeri, seveda pa Internet ponudniki ponavadi te hitrosti omejujejo na nižje. Razvijajo se tudi dodatne storitve kot je IP telefonija. Tako je lahko IP telefon le ena od naprav, ki so priklopljene na modem. Na ta način se bo lahko zagotovila še celovitejša ponudba storitev, ki še povečuje izkoriščenost medijev. Glede na dejstvo, da je kabelski sistem, ki temelji na mešani uporabi optičnih in koaksialnih kablov bistveno cenejši od drugih tehnologij in zato so storitve ponujene preko kabelskega sistema razmeroma cenovno ugodne.

Naročniki na kabelsko televizijo bodo v mesecu novembru prejeli ponudbo za priklop na kabelski internet, ravno tako pa lahko vsi zainteresirani dobite dodatne informacije na sedežu podjetja TELES d.o.o. na Vilharjevi 35 ali na telefon 7110100 oz. 041/616-411.

Gostovanje

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Društvo **STUDENC**, Gornji Zemon
organizira gostovanje svetovno znanega LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA
LJUBLJANA v dvorani na Vidmu, Ilirska Bistrica.
Starši: izpolnite svojim malčkom veselje, zabavo in pričakovanja pred
»velikim prazničnim Decembrom«
s predstavo

Svetlane Makarovič

SAPRAMIŠKA

Predstava bo v nedeljo, 16. 11. 2003, ob 17. uri

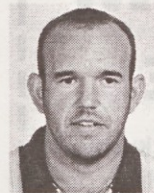

Prodaja vstopnic: Papirnica LINEA ART, OAZA, oziroma uro pred predstavo na blagajni Kulturnega doma. Cena vstopnice v predprodaji SIT 600,00, na dan predstave SIT 700,00.

Izkoristite enkratno priložnost in si ogledite umetnike, katerim so ploskali že skoraj po celem svetu.

Društvo **STUDENC**, GORNJI ZEMON

Domače novice iz slovenskega parlamenta

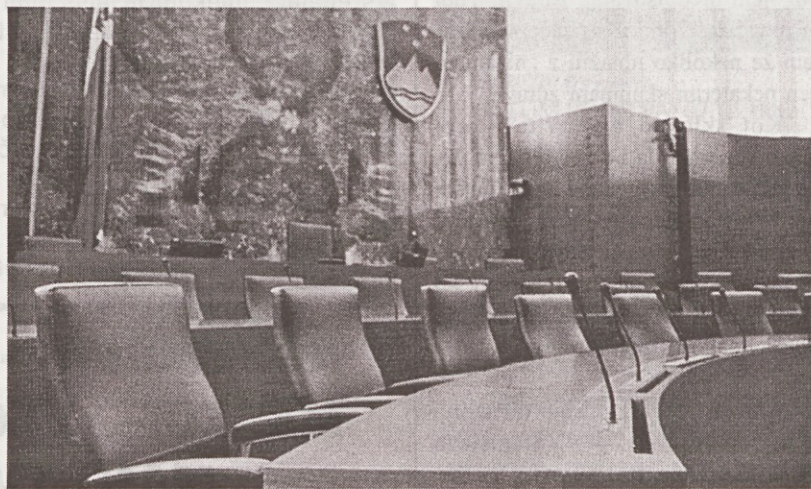

V Stranki mladih Slovenije smo podprli spremembe in dopolnitve Zakona o igrah na srečo. Kot zelo pomembne in potrebne dopolnitve zakona ocenjujemo kriterije za določitev zaokroženih turističnih območij za potrebe prirejanja posebnih iger na srečo v igralnicah, ki jih v starem zakonu ni bilo. Kriteriji sedaj omogočajo pridobiti delež koncesijske dejavnosti vsem občinam, na območju katerih izvaja svojo dejavnost koncesionar in tistim občinam, ki se povezujejo v določena zaokrožena turistična območja. Pozdravljamo tudi določbe, ki po novem določajo, da bodo vse občine, ki jim pripada koncesijska dajatev le to dobile poleg zneska primerne porabe. Kar pomeni, da se bo koncesijska dajatev prištela znesku primerne porabe. Do sedaj so praktično koncesije dobile le tiste občine, ki s svojimi prihodki presegajo znesek primerne porabe, kar je ostale (dopolnjevale) občine postavilo v neenakopraven položaj. Posledično je to pomenilo večanje razvojnega razkoraka med bogatejšimi in ostalimi občinami, kar gotovo ni v skladu s konceptom skladnega regionalnega razvoja. Še posebej se je to odražalo na področju razvoja turistične infrastrukture, kar si Slovenija kot razvijajoča se turistična destinacija ne more in ne sme privoščiti. Kot nedopustne pa ocenjujemo izgovore vlade glede sprememb in dopolnitev, v sklopu katerih se rok, do katerega bi morali koncesionarji za igralnice vzpostaviti nadzorni informacijski sistem in vanj vključiti vse igralne naprave, zaposleni pri navedenih koncesionarjih pa pridobiti licence za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo, podaljša za eno leto in, da se prav tako podaljšuje rok za pridobitev certifikata za igralne naprave, ki ga morajo pridobiti koncesionarji za igralnice in prireditelji, ki imajo koncesijo za prirejanje klasične igre na srečo. Te postopke bi na pristojnem ministrstvu lahko začeli izvajati že veliko prej, saj so bili roki za popravek zakona znani. Zato je to le še en primer zavlačevanja in nedela vlade, ki s tem omogoča neurejenost na zelo spolzkem in dobičkonosnem področju iger na srečo.

Na zadnji seji smo se poslanci ukvarjali tudi z zakonom o zaščiti živali, katerega namen je omogočiti slepim in slabovidnim ljudem dostop do javnih prostorov s svojimi pasjimi pomočniki. Neizpodbitno dejstvo je, da je pes slepemu ali slabovidnemu več kot samo pripomoček. Nadomešča mu vid in pomaga pri opravih, ki so za človeka, ki vidi nekaj povsem običajnega. Mislim, da se ne zavedamo, kako je za človeka, ki je kakršen koli invalid otežkočeno vsakdanje življenje zaradi takšnih in drugačnih preprek in omejitev, ki jih jim postavljamo drugi ljudje. S tem seveda mislim tako na arhitektonske ovire, kot tudi ovire, ki jim jih postavljamo z zakoni. Pred nekaj meseci smo sprejemali zakon o znakovnem jeziku in vsaj nekoliko omilili težave, ki jih imajo v javnem življenju gluhi. Zato tako težko razumem vlado, ki je nasprotovala omenjenim dopolnitvam zakona in to z izgovorom, da to ni zakon, ki bi pokrival to področje. Ta izgovor je žal le še eden izmed neštetihih področij, ki

dokazuje kako je lahko nečloveška in kako malo razumevanja ima vlada za posebne potrebe invalidov. Strinjamo se, da omenjeni zakon pokriva predvsem zaščito živali in ne opredeljuje pravice ljudi, vendar žal zakona, ki bi pokrival samo pravice slepih in slabovidnih ljudi nimamo. Menimo, da te majhne dopolnitve zakona, ki pa bi za slepega ali slabovidnega človeka pomenila ogromno pomoč, ne bi bile tako neumestne in tako izven konteksta, da se jih nebi dalo umestiti v ta zakon.

V poslanski skupini Stranke mladih Slovenije z velikim ogorčenjem ocenjujemo predlog zakona o Triglavskem narodnem parku, ki so ga v zakonodajni postopek vložili poslanci vladnih strank. Splošen vtis, ki smo ga ob prebiranju zakona dobili je spoznanje, da vladajočim strankam očitno ni zadosti, da državo, državljane in prihodnje generacije obremenjujejo z velikimi dolgovi, ki jih bodo odplačevale predvsem mlade in prihodnje generacije, saj so se sedaj očitno spravili še na edini narodni park, ki ga imamo v Sloveniji.

Veliko ogorčenje strokovne javnosti, odklonilen referendum, očitno odstopanje od evropsko in svetovno primerljivih zakonov predlagateljev očitno še vedno niso prepričali, da je njihov predlog zakona nekaj najslabšega, kar se narodnemu parku lahko zgodi. Prozorne floskule o varovanju naravnih vrednot s katerimi želijo prikriti grobe posege v narodnem parku, jasno kažejo dejanski namen predlagateljev, ki je zelo daleč od varstva kulturne in naravne dediščine slovenskega naroda. Velik del Triglavskega narodnega parka zajema bogata kulturna krajina, arheološka in zgodovinska dediščina, ki so jo skozi stoletja oblikovali in ustvarjali naši predniki. Nikakršnega pomena predlagatelji v predlogu zakona ne posvečajo ohranjanju, raziskovanju, in predstavljanju tega kulturnega zaklada, ki je vpel v območje Triglavskega narodnega parka. Popolnoma drugače bi v poslanski skupini ocenjevali predlog v kolikor bi zagotavljal primeren status tega območja, ki bi temeljil na

trdnih svetovno primerljivih temeljih, ki bi zagotavljali dejansko ohranitev naravne in kulturne dediščine v sedanjosti, kot tudi in predvsem v prihodnosti. Predlagatelji kot, da ne razumejo osnovnih vzroka za ustanovitev narodnega parka, ki je predvsem ta, da država določeno območje zaradi želje po ohranitvi naravnih in kulturnih danosti in vrednot oceni za tako nacionalno pomembno, da ga razglasi za narodni park. Ker je Triglavski narodni park edini narodni park v Sloveniji in še zelo majhen povrhu je razumljivo, da so gospodarski, kmetijski in ostali pritiski nanj veliki, s procesi vključitve v EU in z vplivi globalizacije pa bodo v prihodnje še naraščali, zato bi bilo v predvidevanju teh dejstev upravičeno pričakovati, da bodo v novem zakonu takšne rešitve, ki bodo dajale odgovore predvsem na te grožnje obstoju narodnega parka v prihodnosti. Lokalno prebivalstvo se želi prepričati, da lahko pričakujejo finančne vire iz naslova razvoja turizma in gospodarstva, a hkrati v zakonu razen namenov po novih

smučiščih in žičnicah ne predvidite nobenih instrumentov, ki bi obstoječe naravne in kulturne danosti izkoristile kot prednost pri npr. eko-turizmu, kulturnem ali izobraževalnem turizmu. Popolnoma demagoške in zavajajoče so trditve, da se s predlogom zakona na daleč izogiba uvedbi odškodnin ali rent, kot trajnega financiranja zavarovanih območij narave in da je to v popolnem nasprotju z načeli trajnostnega razvoja in politike regionalnega razvoja. Seveda je oblika odškodnin ali rent v evropski zakonodaji popolnoma ustaljena praksa, s katero lastnikom zemljišč na zavarovanih območjih nadomeščajo škodo zaradi omejene lastninske pravice. Na koncu vendarle izražam optimistično željo, da bo Slovenija v bližnji prihodnosti dobila takšen nov zakon o narodnem parku, kakršnega si Slovenija zasluži, če ne zaradi drugega vsaj iz spoštovanja do naše zgodovine, naravne in kulturne dediščine in zaradi spoštovanja rodov, katerim bomo park zapustili.

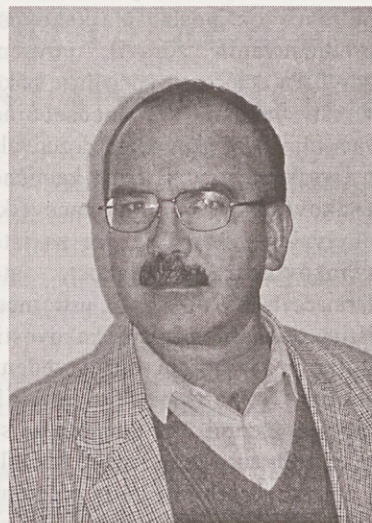
Igor Štemberger

POSLANSKA PISARNA

Poslanska pisarna na sedežu občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1.ponedeljek v mesecu Igor Štemberger (SMS) in vsak 3.ponedeljek v mesecu Vojko Čeligoj (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanca imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec dr. Aleksander Merlo (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.

SVETNIŠKI PORTRET: VOJKO MIHELJ

Rojstni podatki: 28.september 1955
Izobrazba: univerzitetna
Poklic: univ.dipl.ekon.
Zakonski stan: poročen
Politična pripadnost: Lista neodvisnih občanov krajevnih skupnosti - LNOKS
Politični cilji: S skupnimi močmi zagotoviti razcvet in povrniti ugled naše občine, ter z lastnim trudom in prizadevanji omogočiti njen enakomeren razvoj.

ASTROLOŠKO ZNAMENJE: tehtnica

NAJLJUBŠA KNJIGA: Pod svobodnim soncem (mi je najbolj

ostala v spominu)

NAJLJUBŠI FILM: Nikogaršnja zemlja (ker je posnet v naših krajih)

NAJLJUBŠA GLASBA: The Beatles in kaj podobnega iz tistega obdobja

NAJLJUBŠA HRANA: specialitete z žara

NAJLJUBŠI KOS GARDEROBE: (kravata sigurno ne) kavbojke

NAJLJUBŠI HOBI: enigmatika (predvsem križanke in kvizi)

DOMAČA ŽIVAL: pes (čeprav ga nimamo pri hiši)

AVTO, KI BI GA ŽELEL IMETI: Xantia je kar o.k. – mogoče bi šel na C5

OSEBA, KI BI JO ŽELEL SPOZNATI: Tomo Križnar

KRAJ, KI BI GA HOTEL OBISKATI: Tibet in Kitajska

NAJLJUBŠI DAN ALI PRAZNIK: Božič (pa ne le zaradi dobre hrane!)

ŽIVLJENSKI MOTO: Čas je prazen prostor, ki ga izpolnijo šele dogodki, misli in občutja (von Humboldt), zato stori kar moreš, s tem kar imaš in tam, kjer si (Roosevelt)

NAVODILA SODELAVCEM SNEŽNIKA

Kako napisati dober članek? Naloga sploh ni težka, z vajo pa postane to opravilo pravzaprav čisto preprosto. Le prvič se je morda težko odločiti, da sprejmete izziv. Kakšni so pri pisanju deleži navdiha, osebnostnega ustroja, možnosti, želja, potreb in znanja je drugo vprašanje, pomembno pa je kako na kratko in zgoščeno, vendar izčrpno opisati proces pisanja od nejasne misli ali opisa dogodka do končnega pisnega izdelka.

Novinarska besedila tematsko zajemajo celotno življensko predmetnost s konkretno predstavljenimi osebami, stvarmi, dogodki in procesi. Bistveno pa je, da v besedilu odgovorite na 6 temeljnih vprašanj: kdo, kdaj, kje, kaj, kako in zakaj!

Nujna vsebinska členitev:

NASLOV se določi v skladu s snovjo. Naslov je dober, če je kratek, jasen, nedvoumen, privlačen in izviren – naj bo nekajbesedni do 4 besede dolg.

UVOD naj na kratko definira problem, opiše motiv, namen in naloge za obdelavo problema, postavi hipoteze, naj pove pomen besedila in ga poveže z drugimi obravnavami.

JEDRO mora raziskati problematiko, opredeliti pojme, dokazati teze in formulirati sklepe.

ZAKLJUČEK odgovori na vprašanja zastavljena v uvodu in raziskana v jedru ter združi analize in spoznanja.

SEZNAM LITERATURE vsebuje popis pisnih in ustnih virov.

PODPIS AVTORJA naj bo na koncu. **Nepodpisanih besedil ne bomo objavljali.** Tudi če je besedilo napisano v imenu društva, organizacije, podjetja ali politične stranke mora biti podpisano z imenom odgovorne osebe oziroma imenom osebe, ki je besedilo sestavila. Besedila, ki niso podpisana so avtorstvo uredništva.

PRILOGE so fotografije, tabele, grafi ali ilustracije, ki so dodatek k članku in takšen prispevek bo prej pritegnil bralca kot pa golo pisanje brez slikovne opreme.

DOLŽINA PRISPEVKA naj bo največ 3.000 znakov (brez presledkov) ali drugače povedano en list A4, pisan z velikostjo črk 12.

Prosimo, da prispevke, če imate možnost, pošiljate v elektronski obliki in v standardni pisavi, ki upošteva črkovni nabor slovenske abecede. Če pošljete ali prinesete besedilo na disketi, priložite tudi izpis na papirju.

Uredništvo naproša vse stare in nove avtorje, da se držijo zgornjih pravil, saj bodo le tako vsi imeli možnost za objavo svojega prispevka.

Veseli bomo izvirnih avtorskih prispevkov, informacij, novic in fotografij.

Dodatno pojasnilo: Časopis Snežnik je nestranski časopis in članke v časopis uvršča glavni in odgovorni urednik.

Uredništvo

**KOMUNALNO PODJETJE
 ILIRSKA BISTRICA**
 Prešernova 7, Ilirska Bistrica

SPREMEMBE NA PODROČJU PREDPISOVANJA ZDRAVIL

Vsekakor v zadnjem času najbolj aktualna tema na področju zdravstva je t.i. »lista medsebojno zamenljivih zdravil«, ukrep, ki s 1.11.2003 narekuje predpisovanje najcenejšega zamenljivega zdravila. O tem varčevalnem ukrepu je bilo že veliko povedanega in napisanega, vendar se nam zdi prav o tej temi in predvideni spremljajoči problematiki še dodatno seznaniti naše občane in paciente.

Poglejmo najprej kaj nam prinaša sprememba. Zdravnik bo po 1.11.letos pacientu na (zeleni) recept, v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja po

skrb, da bi se zmanjšala varnost bolnikov oz. poslabšala kakovost predpisovanih zdravil, povsem odveč. Pri določenem zdravilu je lahko v isti jakosti več medsebojno zamenljivih izdelkov. Urad za zdravila pri vsakem preveri, če je kemično enakovredno (farmacevtski ekvivalent), torej če gre za isto učinkovino, isto jakost, isto farmacevtsko obliko in za ustreznost istim standardom glede kakovosti. Poleg tega morata biti izvedena študija, če sta zamenljivi zdravili bioekvivalentni, kar pomeni, da se mora substanca generičnega zdravila v telesu absorbirati na popolnoma enak način in imeti enake učinke na

zamenjavi zdravila in morebitnih nepredvidenih stranskih učinkih in neželenih reakcijah? Kako bo tekla povratna informacija iz lekarne k zdravniku? Ali ni odgovornost za končno izbiro zdravila preveč prepuščena bolniku? So bolniki dovolj informirani o predpisanih spremembah, ali bomo porabili v ambulantah preveč časa za pojasnjevanje sprememb? Kako preusmeriti pritožbe na zakonodajalca (Ministrstvo za zdravje) in plačnika (ZZZS)? Verjetno pa se bo med izvajanjem pravilnika pojavila še marsikakšna neznanka.

Čeprav vemo, da se bodo kljub temu, da gre za državni predpis, »kopija lomila« na izbranem zdravniku, kot neposrednem izvajalcu storitev, pa moramo v zdravstvu sprejeti ta izziv. Vsekakor računamo tudi na razumevanje naših pacientov in na njihovo prilagoditev novim pogojem predpisovanja zdravil. Tudi proizvajalci zdravil so začetni problem že nekoliko ublažili z znižanjem cen nekaterim skupinam zdravil.

Kot sklepno ugotovitev torej lahko strnemo, da bo vsem najboljše, če po uvedbi spremembe ne bo hujših pretresov in nepotrebnega vračanja k zdravniku zaradi problemov po jemanju novih, zamenjanih zdravil. Po temu in ne le po prihranjenem denarju bomo ocenili uspeh ukrepa.

Naj zaključim z mislijo direktorja urada za zdravila, prof. Stanislava Primožiča (Delo, 10.10.03):

»Za uvedbo vsake novosti so

Seznam medsebojno zamenljivih zdravil lahko najdete na spletni strani Urada za zdravila na naslovu: <http://users.volja.net/primozis/gradiva/zamenljiva>

novem lahko predpisal le cenejše zdravilo iz seznama medsebojno zamenljivih zdravil. Če tega ne bo storil, je dolžna zamenjati zdravilo s primerljivim iz seznama, a cenejšim, pooblaščen oseba v lekarni. Le v izjemnih primerih, ko bi zamenjava lahko ogrozila uporabnikovo zdravje ali varnost, bo lahko zdravnik prepovedal zamenjavo s klavzulo »ne zamenjaj«. Če pa se uporabnik sam ne bo strinjal z zamenjavo, bo moral za zdravilo ob prevzemu sam doplačati razliko v ceni.

Verjetno nobenemu ni več neznanka, da se slovensko zdravstvo (beri ZZZS) že leta bori z visokimi izgubami. Eden od ukrepov za zmanjšanje stroškov je tudi novost v predpisovanju zdravil, t.j. uvedba predpisovanja in izdajanja najcenejših – strokovno imenovanih generičnih zdravil, uzakonjena v Pravilniku o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini (Ur.I.RS 59/03), listami in seznamami zdravil. Takšno rešitev imajo nekatere države vključeno v zdravstveni politiki že dlje časa in je po zagotovilih stroke preizkušen.

V Sloveniji ima dovoljenje za promet okrog 2900 zdravil, med katerimi jih ima cca 450 ekvivalente oz. kakovostno primerljivo konkurenco in so zamenljiva ter vidno cenejša od originalnih. Skupaj porabimo v Sloveniji za 80 milijard tolarjev zdravil, kar je višji znesek, kot ga porabimo za celotno osnovno zdravstvo v državi. Izhajajoč iz dejstva, da so pri velikih številkah možni tudi veliki prihranki, bi le s 5% zmanjšanjem teh izdatkov in preusmeritvijo prihranka npr. lahko precej skrajšali čakalne dobe za nujne operacije. Ukrep je torej za reševanje finančnega stanja zdravstva povsem opravičen.

V farmacevtski stroki trdijo, da je

organizem, kot pri originalnem zdravilu. Takšen koncept ugotavljanja medsebojne podobnosti, je kot podlaga za zamenljivost vgrajen v Pravilnik o predpisovanju in razvrščanju zdravil in v pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja.

V osnovnem zdravstvu se upravičeno bojimo, da bo največje

breme pri uvajanju te spremembe zopet padlo na zdravnike. Uporabniki si v sklopu svojih »pravice« predstavljajo, da je vse odvisno od zdravnika in mislijo, da jim on krati njihove pravice, če se drži pravil ZZZS. Res je zdravnik tisti, ki je zavezan za bolnika storiti vse, kar je v njegovi moči. Pri svojem delu mora biti avtonomen, zavezan strokovnosti in vesti. Ker ve da je vsak bolnik specifičen, ima pravico odločati, kaj je za bolnika najbolje. Toda zdravniki imajo poleg strokovnih načel vse večje obveznosti tudi po stroškovni oz. ekonomski plati in model zamenljivih zdravil bo treba uveljaviti. To je ena od poti do prihrankov, nujno potrebnih v zdravstveni blagajni in pomembnih za ohranitev vsem dostopnih zdravstvenih storitev in solidarnostno naravnane zdravstvenega sistema.

Ljudje pričakujejo uveljavitev predpisa z nezaupanjem in strahom. Le kakih 20% od anketiranega vzorca prebivalcev Slovenije meni, da bodo zdravniki tudi ob spoštovanju seznama zamenljivih zdravil našli zdravilo, ki bo ustrezalo bolniku. Večina ostalih je v dvomih ali predvidenih sprememb ne poznajo.

Tudi v zdravstveni stroki se nam pojavlja kar nekaj vprašanj, kot npr. : Kdo bo nosil odgovornost ob

potrebni volja, znanje, viri in nenazadnje tehten razmislek. Prepričani smo, da bomo s sistemom zamenjevanja za to določenih zdravil obdržali visoko raven osebne in javne zdravstvene zaščite. Zanj vemo, da jo moramo izboljševati. Hkrati pa se zavedamo, da je ne bomo mogli-vsaj pri zdravilih-ohraniti na sedanji ravni, če ne bomo izvedli potrebnih prilagoditev. Sistem zamenjevanja zdravil je le en pomemben korak na tej poti.«

Direktor ZD Ilirska Bistrica:
Vojko Mihelj

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

Sprejemamo naročila
za okulistične preglede

BOGATA IZBIRA

* MODNIH OČAL

* KONTAKTNIH LEČ

* ZLATA

* UR

* NAKITA IZ JANTARJA

**POPUSTI ZA ŠTUDENTE
IN DIJAKE DO -10% !!!**

SEM OČE TRILETNE SARE

Z velikim veseljem vam predstavljam našo izkušnjo s **KLAMATSKO ALGO**.

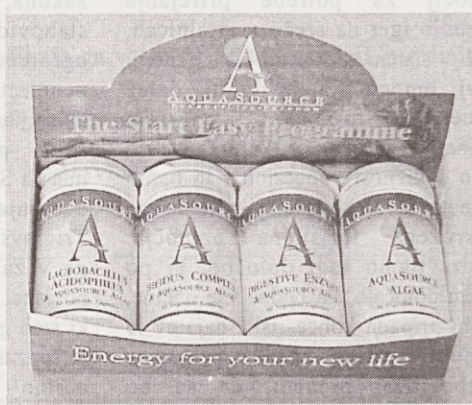
Sara je že od samega rojstva kazala znake alergije na mleko živalskega izvora. Kasneje je stopnja alergije samo še naraščala. Tri leta smo se po svojih močeh trudili, da bi ji alergijo odpravili, saj je bila za otroka in pa tudi za nas zelo moteča. Ob še tako majhnem zaužitju hrane, ki je vsebovala mleko ali pa mlečne sestavine, je bilo njeno telo polno pikic in ran, ki so se s srbenjem spremenile v »žive rane«. Sarin vsakdan je bil poln živčnosti in nemira, saj jo je koža nepopisno srbela. Življenje se nam je korenito spremenilo. Kompletno prehrano cele družine smo podredili Sarinim potrebam in verjemite, ni bilo lahko.

Vztrajali smo in uspeli, ampak ne s pomočjo »uradne« medicine in raznih tablet, temveč s **KLAMATSKO ALGO (Lahki Začetek)** in to v mesecu dni. Po terapiji, ki je trajala mesec dni, se je Sara prvič srečala z mlekom in mlečnimi izdelki, katere otroci tako zelo potrebujejo pri svojem razvoju in to brez vsakršnih znakov alergije in brez kakršnihkoli posledic.

Zaradi zgoraj opisanega primera pozivam vse starše, ki imajo podobne težave, naj jih skušajo odpraviti s **KLAMATSKO ALGO**, katera nima nobenih stranskih učinkov in je povsem naravna. S tem boste osrečili sebe in predvsem svoje otroke.

Moja družina je ljudem, ki so nas spoznali s **KLAMATSKO ALGO** in z njenimi učinki zelo hvaležna in jih ne bo nikoli pozabila.

Želim si da bi takšne občutke z nami delili tudi ostali.

NOVEMBER - PREVENTIVNI MESEC – »VEČ INFORMACIJ MANJ TVEGANJA«

V mesecu novembru potekajo po vsej državi dejavnosti različne dejavnosti v zvezi z odvisnostjo, pa naj si gre za odvisnost od drog, hrane ali ne kemičnih drog. V Ilirski Bistrici smo pripravili naslednje dejavnosti:

1. predavanje dr. Bogdana Polajnjarja Kako preprečevati zasvojenost, ki bo namenjeno širši javnosti
2. V okviru Šole za starše – predavanje Mojce Hvala Cerkovnik (vsebina: Mladostnik in droga, vrste in znaki uživanja, kaj storiti, ko ugotovim, da moj otrok jemlje drogo, faze razvoja odvisnosti, pomen družine kot preventivni dejavnik, pomen sodelovanja na lokalnem nivoju, kam po pomoč, ko se srečamo z drogo).

3. Delavnice na dve osnovnih šolah, ki jih bo vodila Mojca Hvala Cerkovnik
4. Dan odprtih vrat, ki ga organizira društvo Pot iz Ilirske Bistrice
5. Predstavitev Ambulante za zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog iz ZD Ilirska Bistrica na lokalni televiziji Galeja

6. Delavnice za učence 7. razredov na temo Alkoholizem
7. Rastava izdelkov v ZD Ilirska Bistrica obiskovalcev dnevnega centra pri društvu Pot.

Pri izvedbi dejavnosti sodelujemo: Center za socialno delo Ilirska Bistrica, VVZ Jožefa Maslo Ilirska Bistrica. OZRKS Ilirska Bistrica, Ambulanta za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog in referat za zdravstveno vzgojo iz Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica.

Časovni termini posameznih dejavnosti niso še določeni, javnost bomo o njih sproti obveščali.

Organizatorji

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:		
Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	Zaprto
Dežurstva		
Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 19:00 do 21:00	od 19:00 do 21:00	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00

Missice - ŠPELA BERGANT, STANKA ROLIH, SANITA KOVAČEVIČ in SUZANA LAZIČ

Na kmetijski tržnici, ki je potekala od 12. do 14. septembra pred Okrepčevalnico Danilo je potekal tudi izbor za Sadno kraljico 2003. Prvi takšen izbor v naših krajih je naletel na izjemen odziv publike in pa tudi deklet, ki so se na tekmovanje prijavila.

Na tekmovanje so se prijavile: Suzana Lazič, Monika Zidar, Sladjana Fina, Vlasta Udovič, Stanka Rolih, Sanita Kovačevič, Manca Damjan, Erika Tavčar, Katarina Sitar in Špela Bergant. V žiriji so bili: LEON BELUŠIČ – PREDSEDNIK, IGOR ŠTEMBERGER, MILENKO OBLAK, IVAN DUBRAVČIČ, MATEJA ŠENKINC in ANICA STARE DOLGAN.

Tekmovanje je doživelo vrhunec z objavo kraljice, ki je postala Špela Bergant iz Brezovice pri Ljubljani. Prva spremljevalka je bila Stanka Rolih, druga spremljevalka pa Sanita Kovačevič. Podelili so tudi naslov miss simpatičnosti, ki si ga je za iskrene odgovore zaslužila Suzana Lazič.

V tokratnem prispevku vam predstavljamo prve tri in miss simpatičnosti.

SADNA KRALJICA 2003

ŠPELA BERGANT

Osnovni podatki

DATUM ROJSTVA: 12.10.1986

ŠOLANJE DO SEDAJ: končala

sem osnovno šolo Log-Drager

ŠOLA TRENUTNO: 3. letnik

Kozmetične šole.

NAJLJUBŠA BARVA: bela, črna

NAJLJUBŠA ŽIVAL: puma, pes

NAJLJUBŠA HRANA: morska

rižota, kalamari na žaru

NAJLJUBŠI ŠPORT: smučanje,

gimnastika, kegljanje

NAJLJUBŠA GLASBA: R'n'B,

Dance music, House

HOBİ: tenis

ŽIVLJENSKI MOTO: Samo enkrat

se živi, zato zgrabi življenje z obema

rokama.

1. Kako to, da si se odločila, da prideš na lepoto tekmovanje v Ilirsko Bistrico?

Na povabilo agencije sem sprejela neko novo izkušnjo.

2. Kako si bila zadovoljna s tekmovanjem, žirijo, vprašanji, publiko...?

Zelo! Všeč mi je bila tekmovalna sproščenost.

3. Kaj ti pomeni naslov »Sadna kraljica 2003«?

Na to sem zelo ponosna!

4. Kakšni so tvoji načrti v prihodnje?

Uspešno končati srednjo šolo, se vpisati na želeno fakulteto in se še naprej ukvarjati z modo.

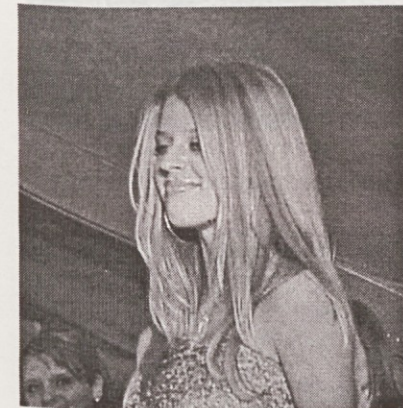
5. Ali te družina podpira pri tvojih prizadevanjih?

Da, vedno mi stojijo ob strani in me podpirajo.

6. Če bo drugo leto ponovno tekmovanje za sadno kraljico, ali te lahko pričakujemo za predajo lente? Seveda, z veseljem.

DRUGA SPREMLJEVALKA

SANITA KOVAČEVIČ

Osnovni podatki

DATUM ROJSTVA: 19.11.1986

ŠOLANJE DO SEDAJ: uspešno

ŠOLA TRENUTNO: dobro (zelo), obiskujem 3. letnik podjetniško poslovanje

NAJLJUBŠA BARVA: modra

NAJLJUBŠA ŽIVAL: tiger

NAJLJUBŠA HRANA: pizza,

hod-dog, pomfri, dunajski zrezek

NAJLJUBŠI ŠPORT: odbojka,

ples, atletika

NAJLJUBŠA GLASBA: vse,

odvisno od razpoloženja

HOBİ: plešem, pojem in rada se učim tujih jezikov

ŽIVLJENSKI MOTO: končati šolo, biti uspešna manekenka in biti srečna

1. Kako to, da si se odločila za sodelovanje na lepoto tekmovanju?

Moja agencija me je poklicala in sem privolila.

2. Kako si bila zadovoljna s tekmovanjem, žirijo, vprašanji, publiko...?

Publika kot zmeraj glasna, vprašanja dobra, žirija pa tudi.

3. Kaj ti pomeni naslov druge spremljevalke?

Vesela sem ker sem se uvrstila med prve tri.

4. Kakšni so tvoji načrti v prihodnje?

Še naprej se bom ukvarjala z manekenstvom in želim si postati uspešna v tem poslu ali pa kakšen foto model.

Osnovni podatki

DATUM ROJSTVA: 07.12.1982

ŠOLANJE DO SEDAJ: mizarka

ŠOLA TRENUTNO: izredno se šolam za tapetnico

NAJLJUBŠA BARVA: viola, plava, zelena

NAJLJUBŠA ŽIVAL: na to vprašanje ne znam nikoli odgovoriti, zato ker imam zelo rada živali.

NAJLJUBŠA HRANA: krompir v zevnici z ocvirki in klobaso, kalamari.

MISS

SIMPATIČNOSTI SUZANA LAZIČ

Osnovni podatki

DATUM ROJSTVA: 19.05.1985

ŠOLANJE DO SEDAJ: OŠ

Podgrad

ŠOLA TRENUTNO: srednja frizerska šola Ljubljana

NAJLJUBŠA BARVA: rdeča

NAJLJUBŠA ŽIVAL: kanarček

NAJLJUBŠA HRANA: špageti

NAJLJUBŠI ŠPORT: odbojka

NAJLJUBŠA GLASBA: zabavna glasba (hrvaška, slovenska), love songs.

HOBİ: gasilstvo, manekenstvo

ŽIVLJENSKI MOTO: Živi in pusti živeti tudi drugim

1. Kako to, da si se odločila za sodelovanje na lepoto tekmovanju?

Na lepoto tekmovanju sem že

PRVA SPREMLJEVALKA

STANKA ROLIH

NAJLJUBŠI ŠPORT: plavanje.

NAJLJUBŠA GLASBA:

poslušam vse zvrsti glasbe.

HOBİ: sprehajanje po naravi, nabiranje rož, gob, naravnih zelišč, kolesarjenje

ŽIVLJENSKI MOTO: izkoristiti vsak trenutek življenja in nikoli ne obžalovati svojih dejanj

1. Kako to, da si se odločila za sodelovanje na lepoto tekmovanju?

Če po pravici povem se nisem sama odločila za nastop na lepoto tekmovanju, nekdo je izrazil željo, da bi jaz nastopila, tako so me iz uredništva lokalnega časopisa Snežnik poklicali in potem sem šla do Studia Mojca Celin, kjer me je še ona spodbudila naj nastopim.

2. Kako si bila zadovoljna s tekmovanjem, žirijo, vprašanji, publiko...?

S tekmovanjem sem bila zelo zadovoljna. Res nimam kaj reči, vse je bilo OK. Mislim, da je žirija izbrala prava vprašanja. Vprašanja so bila takšna za kakršen naziv smo se potegovali (vrste sadja, sestavine kruha, potice, štrudla...). Je pa tudi res, da nekaterim puncam niso bila všeč, mene niso nič presenetila, zato ker sem takšna vprašanja tudi

pričakovala. Publika je bila odlična. Takšne publike nisem pričakovala, ker imam tako dobro publiko bi lahko organizirali še kakšno podobno prireditve. Samo ena stvar me je motila na prireditvi in to so bile luči na odru (prenizko so bile nastavljene).

3. Kaj ti pomeni naslov prve spremljevalke?

Naslov prve spremljevalke mi pomeni veliko zato, ker si nisem niti predstavljala, da se bom v svojem kraju uvrstila med prve tri. Zelo težko je nastopiti v domačem kraju (veliko ljudi te pozna, vsi te gledajo in takrat nastopi tista zoprna reč, ki ji pravimo trema).

4. Kakšni so tvoji načrti v prihodnje?

Načrtov je veliko, najti službo, končati šolo, se zaposliti kot tapetnica, dobro opravljati svoje delo, verjetno nastopiti še na kakšni modni reviji, ponudb je veliko samo za pravo se je treba odločiti.

Rada bi se zahvalila vsem, ki ste me podpirali in navijali zame. Zahvaljujem se tudi Studiu Mojca Celin, lepoto salonu Vita, frizerstvu Mitja hair team, trgovini Tara, trgovini Barbara, gostišču Danilo-brez vas nebi bila to kar sem. Posebna zahvala časopisu Snežnik ter Zejnullović Evi.

velikokrat sodelovala, zato sem se odločila še za to.

2. Kako si bila zadovoljna s tekmovanjem, žirijo, vprašanji, publiko...?

Z vsem sem bila izredno zadovoljna, žirija mi je bila zelo v redu, ker so postavljali zanimiva vprašanja, publika me je očarala, čez celo

tekmovanje sem se dobro počutila.

3. Ali si zadovoljna z naslovom miss simpatičnosti?

Da, z naslovom miss simpatičnosti sem zelo zadovoljna.

4. Kakšni so tvoji načrti v prihodnje?

Moji načrti so še vprašanje, čas bo že prinesel svoje.

SPONZORJI IZBORA ZA SADNO KRALJICO SO BILI:

ILIRIKA-BORZNO
POSREDNIŠKA HIŠA
D.D.
LOSTRANKE MLADIH
SLOVENIJE
TURISTIČNA AGENCIJA
OAZA
TRGOVINA OKRAS
TRGOVINA JELKA
CVETLIČARNA GÄRTNER
LEPOTNISALON VITA

MITJA HAIRTEAM
TRGOVINA TARA
TRGOVINA SOČA
FRIZERSKI SALON SANDRA
BLAGOVNA HIŠA KIRN
P3 D.O.O.
TRGOVINA PEPELKA
TRGOVINA SILVERMODE
KOSIČ D.O.O.
STUDIO MOJCA CELIN
TRGOVINA BARBARA

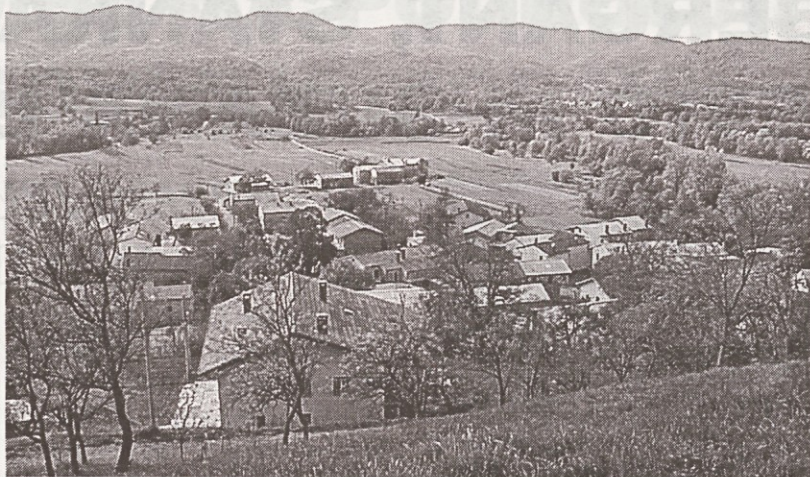

Skupna fotografija

Podgraje so gručasto naselje v vzhodnem delu Podgore. Ležijo na desnem bregu doline reke Reke, ob vznožju visokega kraškega roba Snežniške planote. Skozi vas teče manjši potok. Nad vasjo je z bori porasla vzpetina, kjer stoji cerkev karmelske Matere božje iz 17. stoletja. Travniki in njive so na poplavnem svetu pod vasjo. Na jugovzhodu vasi je zaselek Sela z novimi hišami.

Kako je vas dobila ime obstaja več inačic, najbolj verjetna pa je tretja. Prva pravi, da so bile tam graje in vas je nastala pod grajami in so tako nastale Podgraje. Druga verzija pravi, da je vas dobila takšno ime zato, ker leži pod gradom in tretja, najverjetnejša pa pravi, da ker je bilo nad vasjo gradišče in je ime nastalo iz tega »pod gradiščem«.

Podgraje, skupaj z Zabičami spadajo v Krajevno skupnost Zabiče, katere predsednik je Marjan Tavčar. V svetu vaške skupnosti Podgraje pa

Pogled na vas z vzpetine pod cerkvijo

Tako lahko v številki iz januarja 1998 preberete zanimiv članek o Kočanski dolini in o Kočanih, ki ga je napisal Janez Bilc leta 1856 v Novicah, glasilu Kmetijske družbe za Kranjsko preberete: »Ko od Bistrice v Kočane potuješ vidiš pol ure daleč čedno cerkev na griču in pod gričem vas. Snažna vas ima lepe hišice: veliko

Farna cerkev karmelske Matere božje iz 17. stoletja. Z letnico 1630 je bila obeležena prejšnja cerkev v Podgrajah, o čemer nam priča ohranjeni kamniti sklepnik s cerkvenega portala, ki je zdaj vzdignjen ob glavnem oltarju cerkve

so Baša Aleksander, Brne Franc in Debeljak Damjan. V Podgrajah živi nekaj manj kot 300 vaščanov in 85. hišah, od katerih jih je kar 10 praznih. Najstarejši vaščan je g. Poklar.

V Podgrajah je tudi farna cerkev (sv. karmelska Mati božja) še za vasi Kuteževo, Trpčane, Zabiče in Fabce. Farni shod praznujejo 16. julija.

Gostilne nimajo že dvajset let, trgovina pa je ostala le še tista v dvorani. Veliko o Podgrajah in podgrajcih pa si lahko preberete tudi v Kočanskem vestniku.

jih je s ceglom kritih. Tu je vikariat, ki obsega vso dolino.

Oblačijo se tako kakor Kranjci, le s tem razločkom, da si, kar tudi je velike hvalevredno, narejajo obleke z debelega doma pridelanega sukna: hlače imajo bele, jopič pa rujavkast. Jezik govore slovenski, le da en malo po hrovaško zavijajo.

Le preradi vince serkajo, da je ob nedeljah včasih vse pijano...«

V članku so še zanimivi podatki o gospodarskih razmerah, kmetijstvu in meji, ko ugotavlja, da je grad v

»Loška kapelica«

Notranjost »Loške kapelice«, ki je izjemno lepo urejena

Jablanici že na Kranjski zemlji, Podgraje z Zabičami pa v Istri. Ta meja med obema graščinama, poznejša deželna meja je še danes katastrska meja, ki teče po podgrajskih Briščih.

Zapis o teh krajih najdemo tudi v Jožefinskem vojaškem zemljevidu, ki je nastal v takratni Avstriji med leti 1763 – 1787. Dolga leta je bil varovan kot stroga vojaška tajnost. V njem najdemo poleg natančnih opisov poti in cerkva tudi zanimive zapise krajevnih imen. Tako so bile Trebchani – Trpčane, Kuteschou – Kuteževo, Zabizhe – Zabiče in Podgraje so bile Podgraje.

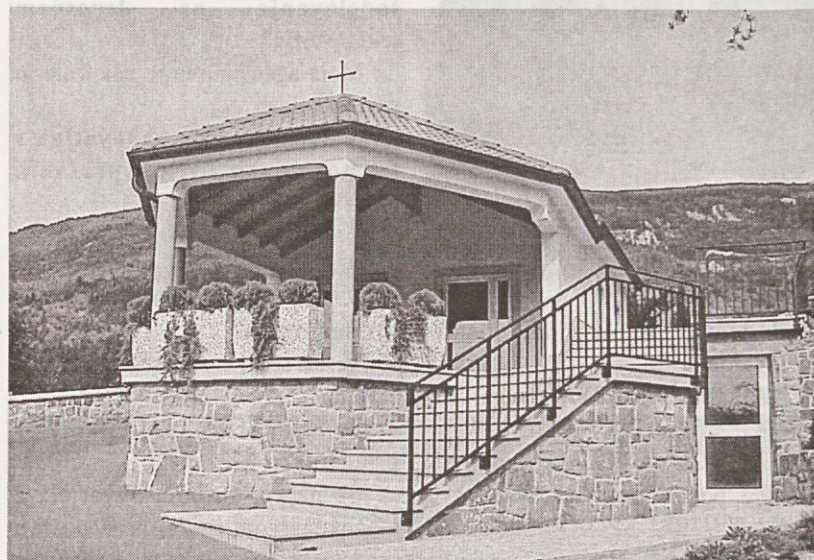

Božje znamenje v središču vasi

Imena padlih

Spomenik padlim v NOB

Nova mrliška vežica

preseljevanja narodov, preko več kot 500 -letne rimske zasedbe in Srednjega veka, do najnovejše dobe. Zato ne preseneča nastanek cele vrste prazgodovinskih gradišč na obronkih doline (Podgraje, Kuteževo, Dolnji Zemon, Ahac, Il. Bistrica, Trnovo), obrambnih gradov, mogočnih italijanskih kavern. Prav posebno pomembnost pa imajo ti kraji v času rimske zasedbe, ki se časovno

rezultatih pa piše, da je na griču nad vasjo že dolgo znano prazgodovinsko in antično naselje. Izkopavanja so trajala 14 dni. S strojnimi sondiranjem smo ugotovili, da je bil raziskan plato nekoč v celoti poseljen. Naleteli so tudi na intaktne kulturne plasti z antičnim gradivom, torej ostanke človeške dejavnosti v antiki. Odkrili smo sledi naselbinskih arhitekturnih struktur in sicer ostanke obrambnega

Župnišče

umešča med drugo polovico 1. stoletja pred.n št. in drugo polovico 5. stol.n št.. Po nasilni pokoritvi naših gradišč ti kraji postanejo prehodno mejno področje in takrat je poleg najbližjih vojaških postojank nastala tudi postojanka na koncu doline, znotraj nekdanjega gradišča nad Podgrajami. Po vsej verjetnosti, so se tudi za pokope svojih padlih in umrlih posluževali istega grobišča, na katerem so pokopavali svoje mrtve že gradiščarji. To grobišče se nahaja na današnjih Solinah, severozahodno od vasi. Zavzemalo je prostor tik nad Potokom, od nekdanje šole, do obronkov Goljaka.

1. marca 1870 ob 20.57 uri je strahoten potres porušil sosednjo klano. V Podgrajah se omenja škoda na župnišču in na šoli.

V Podgrajah so leta 1998 potekala tudi arheološka izkopavanja pod pokopališkim zidom, ki so pokazala, da gre za naselje iz Bronaste dobe, kar dokazuje velika količina ostankov keramike, ki je značilna za to dobo. Ker je zmanjkalo finančnih sredstev so izkopavanja prekinili in konzervirali. V uradnem poročilu o

zidu ter stavbne ostanke. Gre za več zidanih struktur, ki potrjujejo večfazno poselitev naselja. Med odkritimi arheološkimi artefakti prevladuje prazgodovinska keramika, nekaj manj je antične keramike, precej pa je

Hiša v kateri je bila nekoč trgovina

keramičnih svitkov in ostankov žrnelj. Pobranih je bilo 76 vzorcev, od tega 44 vzorcev oglja in 32 vzorca zemlje z ogljem ali ožgano keramiko.

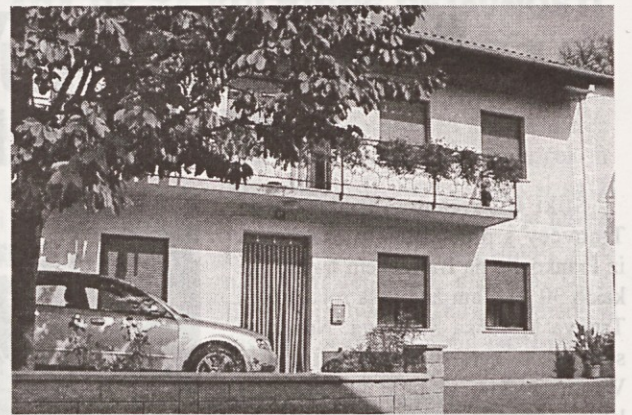
V letih 1918 - 1943 so kočanske vasi spadale v občino Jablanica, kjer

Kapelica v vasi

Oltar v kapelici v vasi

Hiša v kateri je bila nekoč gostilna

ob pokopališču. Uredili in preplastili so tudi cesto do pokopališča.

Leta 2001 so asfaltirali cesto med Kuteževim in Podgrajami, leta 2002 pa so delno zamenjali vodovod po vasi in asfaltirali cesto do dvorane na Selah. Kljub upadanju števila prebivalcev je v vasi veliko mladih družin tako, da je njena prihodnost zagotovljena.

Za pomoč se zahvaljujem
Brne Francu in Francu Poklarju

GIBANJE ŠTEVILA PREBIVALSTVA V KOČANJI

	občina	Kuteževo	Podgraje	Trpčane	Zabiče
1869	14957	244	299	195	287
1880	15731	261	328	186	343
1890	16209	251	319	184	315
1900	16816	256	335	216	353
1910	17784	336	387	242	380
1931	17608	355	425	256	400
1948	17325	332	336	246	472
1953	17344	330	405	240	451
1961	15762	325	356	216	316
1971	15158	294	340	183	316
1981	15073	284	322	164	372
1991	14387*	288	307	124	327

*podatek za 31.3.1996

Vir: Popisi prebivalstva in razni posredni viri

*Descrizione
Della Diocese di Trieste
Di
Don Gio: Battista Francol
Protonotario Apostolico, e Canonico di
quella antichissima Cattedrale. Ravolta
dalle visite fatte, e portata ultimamen-
te a Roma à piedi della felice Memoria
di Papa
Innocenzo XI.
L'anno dell' Incarnazione di nostro Signo-
re li 8. Marzo 1689. Dove si descivo-
no Capitoli, Chiese Collegiate, Parocchi-
ali, e Capellanie curate. il Numero dell'
Altari. Sacerdoti, ed' Anime, si di Com-
munioni, che minori, che s' attrovano in
esse. Con qualche Loro Antichità e cose
memorabili in esse seguite*

Državni arhiv Slovenije hrani v rokopisni obliki kopijo dokumenta izpred več kot 300 let, ki vsebuje zanimive podatke o Kočanji. V uvodnem delu rokopisa, je navedeno, da ga je sestavil visok cerkveni dostojanstvenik tržaške škofije, Don Giovanni Battista Francol. Rokopis vsebuje podrobno poročilo o izvršeni vizitaciji - uradnem obisku, vseh cerkvenih ustanov v tržaški škofiji. Zapisano je tudi, da je bil dokument predložen k nogam papeža Inocenca XI v Rimu, 8. marca 1689. leta. Za Podgraje pa v nadaljevanju piše, da je to tretja kaplanija župnije v Trnovem. Vas ima cerkev posvečeno BL. Dev. Mariji. V cerkvi so trije oltarji, od katerih je glavni posvečen Dev. Mariji, od ostalih dveh pa eden sv. Andreju Apostolu, drugi pa sv. Mariji Magdaleni.

»Dvorana« na Selih v kateri je danes samo še trgovina, nekoč pa se je v njej vsak vikend zbiralo staro in mlado iz cele občine

MOŠKI PEVSKI ZBOR DRAGOTIN KETTE V FRANKONIJI NA BAVARSKEM

Stiki Bistričanov, predvsem pa Trnovcev s prebivalci Wiesenbrona iz Frankonije na Bavarskem trajajo že kakih 30 let. Tam živi naša rojakinja iz Trnova Maruška Širceljeva. Naš zbor se je v srečanja s prijaznimi Wiesenbrončani vključil v letu 1997, ko so nas prvič povabili na praznovanje ob trgatvi. Izkazali so se kot izjemni gostitelji in pravi prijatelji. Čez leto dni so nam obisk vrnil. Prijateljstvo in sodelovanje se je še utrdilo. Novembra lani je na naš naslov prispelo pismo pastora evangeličanske cerkve iz Wiesenbrona. Vljudno nas je povabil, da bi s petjem popestrili štiristo letnico župnije. Kljub denarni stiski prijateljem nismo mogli odreči sodelovanja pri njihovem slavu. Nemudoma so stekle priprave, denar za potovanje pa smo zbrali kar sami.

Na 750 km dolgo pot smo se odpravili v četrtek 25. septembra ob dveh zjutraj z avtobusom družbe I&I,

Župan prof. Moser skupaj z našo glavno gostiteljico Maruško Širceljevo v 500 let stari sejni dvorani občinske hiše.

vozila pa sta naša stara znanca in prijatelja petja Frane in Stane. Daljši postanek smo imeli v čudovitem mestu Nurnberg. Ogledali smo si znamenitosti in sicer vse tri gotske cerkve in srednjeveški grad, ki je bil tudi občasni sedež nemških cesarjev. Znameniti železniški muzej in sodno dvorano, kjer so leta 1946 potekali znani procesi proti vojnim zločincem smo si ogledali že ob našem prvem obisku, zato smo se tokrat »napasli« na bogatem tržnem sejmu. Po nekaj urnem ogledu smo pot nadaljevali še zadnjih 80 km in v Wiesenbron prispeli v poznih popoldanskih urah. Pričakali so nas prijatelji z Maruško in pastorm Von Wietersheimom na čelu. Po nastanitvi in osvežitvi je sledila večerja, ki so nam jo pripravili v prijetnem ambientu gospodarskega poslopja enega od domačinov. Kljub utrujenosti od dolge poti smo zapeli kar nekaj pesmi in se s prijaznimi domačini družili še pozno v noč. Naslednji dan so nas odpeljali na izlet v Kitzingen, mesto, kjer je sedež okraja. Čudovito staro mesto. Vse stavbe, pa četudi več sto let stare so obnovljene, vse je (po nemško) čisto. To je mesto z 22 tisoč prebivalci, z močno industrijo, šolami in ogromnimi vinogradniškimi kompleksi. Vse to

Pevci moškega pevskega zbora Dragotin Kette

nam je na sprejemu v mestni hiši povedal tamkajšnji župan prof. Moser. Kitzingen se ponaša tudi z eno najstarejših vinskih kleti »alter Kitzinger Kloster keller« z letnico 1100. Tu nas je v spremstvu vinske kraljice sprejela okrajna glavarka, lepa mlajša dama ga. Tamara Bischof in nam zaželela prijetno bivanje pri njih. Po uradnem delu je sledil odhod na kosilo v mesto Kirchberg, ki bi mu mirne duše rekli mesto muzej. Vse stavbe v mestu so ohranjene takšne, kot so bile v srednjem veku. Nobenega betona, samo klesan lapor in les. V vsaki hišici so restavrirana orodja nekdanjih obrtnikov. Tako smo videli stare mizarske, kolarske, kovaške, kleparske, pekarske, krojaške, sodarske in še vse mogoče delavnice. To bi morali videti učenci naših šol. Tu smo turistični del petka zaključili. Vrnili smo se v Wiesenbron, kjer nas je ob 20.00 uri pod vodstvom zborovodje dr. Mirka Slosarja čakal koncert. Publika je z občutkom spremljala naše petje, največ aplavza pa so namenili izvajanju Tajčevičevih Komitskih pesmi, kar nedvomno priča o visoki glasbeni kulturi poslušalcev. Poleg nas je nastopil tudi domači pevski zbor, s katerim smo skupaj zapeli dve pesmi, dekliški kvartet s tremi narečnimi pesmimi in mešani cerkveni zbor iz Wiesenbrona, ki je zanimivo pel pesmi z afriško vsebino in ritmom. Večer se je končal s skupno večerjo

ki med vojno ni bilo bombardirano, za razliko od Wurzburga, ki smo si ga ogledali popoldan. To mesto je bilo v drugi svetovni vojni skoraj popolnoma porušeno. Ima bogato baročno arhitekturo s še posebej znano nadškofijsko rezidenčno palačo, ki se ponaša celo s freskami benečana Tiepola. Vprašali boste kako, saj je bilo mesto porušeno. No Nemci so vse pomembne stavbe dolga leta obnavljali in tako tudi rezidenčno palačo, ki je bila ob našem prvem obisku pred šestimi leti še v fazi obnove. Popoldne je hitro minilo in vrnili smo se v Wiesenbron, kjer smo bili gosti agronoma, bio vinogradnika in kletarja gospoda Rotha, ki je eden izmed 200 največjih pridelovalcev vina v Nemčiji. Našo pozornost je pritegnilo nekaj zelo nenavadnega. Ko smo vstopili v njegovo klet smo slišali umirjene zvoke Bethovna in Mozarta. Gospod Roth nam je razložil pomen te glasbe. Glasba ljudi pomirja in jim da novih energij, tako kot ljudje pa je tudi vino živa stvar, saj zori in se spreminja. Prepričan je, da vino ob lepi glasbi lepše zori. In njegovo vino je moralo slišati tudi naše petje, da bo ob Martinu, ko nas ne bo več tam oplemeniteno tudi z zvoki iz naših grl. Pa še ena zanimivost, saj smo bili v kleti ravno v času vrenja. Gostitelj nam je povedal, da izkorišča vrelo temperaturo za gretje sanitarne vode in tako prihrani do 50% stroškov za ogrevanje. Po ogledu je sledila večerja in prijetno družabno srečanje. Dobro

Nastop med mašo v Wiesenbronu

nastopajočih in poslušalcev. Sobota je bila zopet namenjena turizmu. Ogledali smo si Rothenburg – popolnoma ohranjeno srednjeveško mesto, s popolnim obzidjem, sedaj center nemškega turizma. V tem mestu je nekaj časa deloval tudi Primož Trubar. To je eno redkih nemških mest,

razpoloženi smo pričakali nedeljo. Točno ob devetih so se pričele svečanosti ob počastitvi štiristoletnice evangeličanske župnije v Wiesenbronu. Domačega pastora g. Von Wietersheima sta pri maši spremljala še dva visoka evangeličanska dostojanstvenka. Pri

maši smo nastopili kot častni gostje s štirimi pesmimi. Poleg Schubertove Heilig smo zapeli še Mokranjčevo Njest Svjat, Foersterjev Večerni ave in Srebotnjakove Bore. Neskromno moramo priznati, da so bili domačini z našim petjem očarani. V zahvalo za sodelovanje pri maši ob štiristoti obletnici župnije nam je pastor podaril sliko ustanovne listine v gotici, katero je kot je rekel našel v cerkvenem arhivu. Opravili smo še skupno fotografiranje in naših obveznosti je bilo konec. No to ni povsem res, kajti po kosilu nas je čakala velika povorka po vaških ulicah. Poleg slavlja ob štiristoti obletnici fare je bil ta dan tudi krajevni praznik ob koncu trgatve in v povorki je sodelovala tudi vinska kraljica, ki so jo občudovali vsi pevci, mladi, manj mladi in tudi tisti, katere so na gostovanju spremljale žene oz. dekleta. Nekateri smo se z lepo vinsko kraljico celo fotografirali. Čeprav je pričelo deževati ravno v začetku povorke, nas to ni ustavilo. Bolj ko je deževalo glasneje smo peli. Peli smo celo pot, pomagale pa so nam tudi naše spremljevalke, da smo lahko tekmovali z dvema godbama na pihala, kdo bo glasnejši. O sami povorki in praznovanju, prav za prav o vsakem dogodku posebej bi lahko napisali samostojen prispevek vendar bi bilo to za naš Snežnik preveč. Le še to naj zapišemo, da so

nam naši Wiesenbronski prijatelji pred povratkom priredili še izredno bogato in okusno večerjo. To seveda ni bilo v kaki gostilni ampak na vrtu našega prijatelja Egona. Vsi so pripravljali in pekli torte in peciva, več vrst mesa in prilog, tako, da smo odšli na pot siti. Slovo pa je bilo kar nekoliko boleče, kar udomačili smo se v štirih dneh, pritekla je tudi kakšna solza z ene ali druge strani, ni manjkalo objemov in niti poljubov ter obljub, nasvidenje prihodnje leto, ko bomo kot gostitelji na vrsti mi. In Stane je začel 750 km dolgo pot proti Bistrici, Wiesenbrončani pa so stali ob cesti in nam mahali v slovo.

Na koncu naj se prisrčno zahvalimo nepogrešljivi in neumorni Maruški Širceljevi, pastoru gospodu Von Wietersheimu, Wiesenbronskemu županu Gerhardu Mullerju, županu Kitzingena gospodu Berndu Moserju, okrajni glavarki gospe Tamari Bischof, moškemu pevskemu zboru iz Wiesenbrona z zborovodjo g. Heinzom Haderjem, še prav posebej pa vsem Wiesenbronskim prijateljem in njihovim neumornim soprogam, ki so tako prisrčno in požrtvovalno skrbeli za nas vse dni in tudi noči.

Za MPZ Dragotin KETTE
Milan PRIMC in
Zlatan KOVAČEVIČ
Foto Klavdij LOGAR

»DÜŠA NA BICIKLI«

Da se po Brkinih godi vse mogoče, je razbrati tudi iz tega, da so v pisani besedi oživele tudi folklorne pripovedi iz Brkinov.

Sredi septembra je bila na Ostrožnem Brdu predstavljena knjiga avtoric Nade Kerševan in Marije Krebelj »Düša na bicikli«. Avtoricama se je pridružil tudi ilustrator knjige Boris Vojvoda.

V knjigi, ki jo je izdala založba Kmečki glas v zbirki Glasovi, je zapisanih 458 folklornih pripovedi iz Brkinov, doline reke Reke in okolice. Pripovedi so zapisane v narečju. Knjigi je dodana CD plošča, na kateri je prebranih nad 40 pripovedi.

Da je knjiga nastala, je sodelovalo več kot 90 pripovedovalcev in kot je rekla na predstavitvi knjige prof. Marija Stanovnik, urednica Glasov, ima knjiga veliko vrednost zaradi tega, ker iz zgodb veje življenje ljudi in je to pristna zgodovina prostora v katerem pripovedi živijo. V besedilih je shranjeno bogato besedišče, ki se v sedanosti izgublja. Narečja niso več tako čista kot nekoč, pripovedovalci umirajo in odnašajo zgodbe s seboj.

O nastajanju knjige sta pripovedovali tudi avtorici. Marija Krebelj je zbirala gradivo za svojo diplomsko nalogo. Največ besedil je zapisala med svojimi ljudmi, med njimi je rasla in odrašala s pripovedmi. In ker so ji ljudje ljubi, so zapisi dragocen spomin nanje in ji veliko pomenijo. Še vedno občuduje njihovo veliko sposobnost pripovedovanja.

Marija Kerševan je povedala, da je knjiga sad ljubezni do svojega kraja, do svojega doma, do Brkinov. Sama

je začela z zbiranjem zgodb pred dvanajstimi leti. Najbolj so jo pritegnile zgodbe o kraških in brkinskih furmanih.

Tudi ilustrator knjige »Düša na bicikli«, Boris Vojvoda, doma iz Padeža, je povedal, da je bil star pet let, ko je poslušal številne »pravce« in naneslo je, da jih je čez petdeset let ilustriral. Ob izidu pa občuti neizmerno veselje, saj pravi, dokler imamo zapisano svojo besedo, obstajamo in živimo.

Ob predstavitvi knjige »Düša na bicikli« na Ostrožnem Brdu, smo spoznali tudi direktorja Založbe Kmečki glas, Petra Zadela. In tisti, ki smo bili tam, smo vneto vlekli na uho vsako prebrano besedo, ki so jo predstavili v narečju. In tam nas je bilo toliko, da je bila predstavitev pravi praznik. Na Brdu to znajo.

Danica Pardo

PROJING

Podjetje za gradbeni inženiring
in promet z nepremičninami d.o.o.

PROJEKTA DOKUMENTACIJA
ZA GRADITEV OBJEKTOV

PRIDOBIVANJE GRADBENIH
DOVOLJENJ

PROJEKTANTSKI INŽENIRING

STROKOVNI NADZOR PRI GRADNJI

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

DOLGOLETNE IZKUŠNJE

BRCE 8, 6250 IL. BISTRICA
Tel.: 041 768 744
E-mail: projing@siol.net

Dvojna dioptrija

MOLČEČI ORKESTER

Od poletja sem predvsem moškemu delu javnosti dviga adrenalin na spletnih straneh in tudi v knjižni obliki objavljeni seznam nekdanjih sodelavcev Udbe na ozemlju naše države. Teh stvari se ne da kar tako preskočiti kot recimo naključnega prepira s sosedom, kjer on tebi ali ti njemu zaradi slabega bodečo besedo za vrat in čez par dni spet vzpostavita normalno stanje. Nekaj povsem drugega je, če je kdo pod krinko zaupljivosti leta in leta taistega sosesa ali prijatelja, ne da bi seveda ta za to vedel, skrivaj nadzoroval in iz njega izvabljal kritične izjave proti oblasti in razmeram v družbi ter jih potem posredoval

duhovne in moralne podhranjenosti nekega obdobja, v katerem je bilo ovajanje (lahko mu rečemo kar kanibalizem) vsakdanja jed zaved(e)nih državljanov, zato bi ga žiher v kamnite plošče vrezanega postavili pred stavbo parlamenta v opomin vsem zanamcem, česa ne smejo nikoli početi! Nedavno sem na TV slišal, da namerava sedanja vladajoča garnitura menda umakniti omenjene dosjeje iz dosega državljanov zaradi njihovega morebitnega "škodljivega" vpliva na medsebojne odnose v družbi... Kakšna ironija! Teh deviacij enostavno ne smemo pozabiti, kakor tudi ne preteklih vojnih grozot, ker bomo vedno v nevarnosti, da ob naslednjem kriznem položaju ravno zaradi svoje nevednosti spet zabredemo vanje (lep primer je

balkanska morija). Narodov zgodovinski spomin mora hraniti vse podatke o sebi (tudi boleče in neprijetne), ker le tako lahko pravilno usmerja svojo pot v prihodnost.

Nespretno je govoriti, da se Slovenci preveč ukvarjamo s preteklostjo. Če bi se res, bi si že zdavnaj prišli na čisto z njenim dogajanjem in se med sabo spravili, tako pa se še kar naprej

oblastnikom, kar seveda ni ostalo brez posledic. Verjetno so mnogi vohljači (bili so povsod prisotni s svojimi ušesi) to svoje nemoralno početje opravičevali s "skrbjo" za "ohranjanje" težko priborjene svobode. Ne bo šlo, ker ovajanje nima prav nič skupnega z njo, še manj pa z demokracijo! Mimogrede: tudi v Bibliji je ovaduštvo zelo slabo zapisano... Družba, ki je dolga desetletja slonela na tako pritlehni in celo institucionalno podprtih metodah nadziranja svojih pripadnikov, ne more biti zdrava, zato potrebuje zdravljenje, pri katerem je prvi korak k ozdravitvi priznanje bolezni! Tega pa očitno še nismo zmožni narediti niti desetletje po razpadu prejšnjega sistema, zato smo z narodno spravo tam, kjer smo...

Meni osebno je zdaj že vseeno, če me je kdo ovajal. Mi je pa všeč, da je izšel Lajovicov seznam (katerega naslovna je na sliki), ki je kljub svojim pomanjkljivostim in možnim potvorbam svojevrsten spomenik

preklamo, kdo je bolj zaslužen za moreče stanje v družbi. Enkrat bomo morali sprejeti dejstvo, da smo takšni, kot smo, čeprav si nismo všeč. Ni kaj, ko prevzeti nase odgovornost za svoja dejanja, čeprav niso bila ravno posnemanja vredna. To ni tako pomembno, bolj važno je, da jih posvojimo in ne kot sedaj, da jim z molkom skušamo odrekat obstojanje. Če je nekdo iz seznama tega molčečega orkestra imel pogum za ovajanje svojega bližnjega, naj ga najde tudi za obrazložitev svojega obnašanja v tistih nevarnih časih, ko je beseda človeka lahko stala izgubo kariere ali pa celo spravila za zapah. Mislim, da si žrtve tovrstnih pregonov zaslužijo vsaj izvedeti, zakaj se je sploh šlo. S sedanje časovne razdalje gledano namreč tega ni videti in se nam zdi, kot kakšne moraste sanje. Ko bi vsaj bile, ker bi se v tem primeru zbudili v drugačno resničnost od te, ki jo imamo na voljo...

Jožko Stegu

Z LETNEGA SREČANJA JAVNEGA SKLADA RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI NASPROTI KULTURI BREZ MEJA

Predlani so "skladovci", kakor se popularno imenujejo, gostovali pri manjšincih na Madžarskem, lani v Železni Kapli na Koroškem, letos pa je bil čas za obisk zamejcev na italijanski strani meje. Verjetno ne bi mogli izbrati primernejših krajev srečanja kot sta Nova Gorica in Gorica, kjer obstaja most povezovanja Slovencev z obeh strani meje že dlje časa.

V prihodnjem letu naj bi potekale v mestu vrtnice tudi osrednje prireditve ob vstopu Slovenije v EU. Zato je bilo letošnje srečanje še posebej pomembno, saj se bo v prihodnje, ob postopnem ukinjanju sedanjega režima na meji, zaokrožil slovenski etnični prostor. Posledično bomo Slovenci kot evropska manjšina obsojeni na združevanje vseh svojih sil in sposobnosti za svoj obstoj. Prišli bomo v položaj, ki ga na lastni koži občutijo manjšinci že ves povojni čas. Sledi zgolj retorično vprašanje? Bomo res šele takrat napeli vse petne žile, da bi se ohranili. Danes je čas za ovrednotenje kulturnih dobrin; izdelavo naše osebne izkaznice na poti v EU. Na kateri bo pisalo, od kod prihajamo, kdo smo in kam si želimo. Da ne bi postali zgolj žolč

gledališča, kjer nas je sprejel direktor, sicer bivši kulturni minister **Sergij Pelhan**. Danes predsedujoči v Goriškem forumu, ki teži k oblikovanju Severnoprimske regije. Lahko se strinjamo z njegovo ugotovitvijo, da jim zavidajo takšno ustanovo in kulturno produkcijo celo na oni strani

meje. S tega stališča ni pretirane bojazni; veliko več skrbi pa povzročajo številni italijanski visokošolski zavodi, ki nimajo podobne protiteži tostran meje.

Proti večeru smo jo mahnili čez mejo, legalno in brez težav. V Kulturnem domu Gorica so nas sprejeli župan **Vittorio Brancati** in predsednica Zveze Slovenskih kulturnih društev (ZSKD) **Nives**

slovanskega ali rep germanskega sveta, temveč most razumevanja in sodelovanja, zgled inovativne, socialno uravnotežene družbe...

V nadaljevanju bi se rad dotaknil našega delovnega srečanja, ki je potekalo 26. in 27. septembra na različnih krajih Goric z obeh strani meje. Poleg vseh zaposlenih in sodelavcev na območnih izpostavah, so se nam pridružili še strokovni delavci sklada iz centrale na čelu z direktorjem **Igorjem Teršarjem**, ter nekdanjim direktorjem sklada, zdajšnjim sekretarjem na Ministrstvu za kulturo **Vojkom Stoparjem**.

V soboto, po uvodnem srečanju z novogoriškim podžupanom **Andrejem Miško** v veliki dvorani Mestne občine NG, je sledilo delo v delavnicah na temo Lokalnega programa kulture 2004 - 2007 (LPK). Debata je bila na trenutke nadvse burna in kritična, vendar tudi koristna za izmenjavo informacij, pogledov na skupne probleme in iskanje rešitev. V popoldanskem času smo si vzeli čas za ogled kulturnih institucij; meddrugim Primorskega dramskega

Košuta. V nadaljevanju je predstavil zamejsko stvarnost in ljubiteljsko kulturo še predsednik Sveta slovenskih organizacij (SSO) **Sergij Pahor**, predsednik Slovensko kulturno - gospodarske zveze (SKGZ) **Rudi Pavšič** pa je izostal iz zelo tehtnega razloga; v Trstu se je namreč odvijalo zasedanje paritetnega odbora, ki naj bi določil kraje, kjer se bodo izvrševala določila zaščitnega zakona za manjšino. Če pustimo govornike ob strani; kakšna je ponudba njihovega kulturnega doma? Praznovanje obletnic, uradni sprejemi, manifestacije (od političnih do civilnih), srečanja z avtorji, gledališke predstave, razstave, koncerti, programi za otroke (vzgoja publike?), športne aktivnosti (športna dvorana), so del njihovega vsakdanjika. V imenu Kinoateljeja (ZSKD), delujočega na področju avdiovizualne kulture, nas je nagovoril predsednik **Aleš Doktorič**, ki je predstavil njihovo filmsko produkcijo. V letu 2002 so v sodelovanju s TV Slovenija in Deželnim sedežem RAI meddrugim

realizirali zelo uspešen dokumentarec *Moja meja* (režija Nadja Velušček in Anja Medved). Seveda smo si ga z veseljem ogledali. Namenjen je mlajši generaciji, soočeni z mejo kot naravnim dejstvom; medtem, ko v filmu spregovorijo starejši, rojeni v času, ko ta svet še ni bil razdeljen.

Naslednji dan nas je vodila pot v Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici, kjer skrbi za organizacijo prireditev **prof. Franka Žgavec**. Gre za lep primer centra (podobno velja za Kulturni dom Gorica) z vso potrebno infrastrukturo in bogatim kulturnim življenjem, ki jim ga lahko le zavidamo. V njem domuje: SSO, Združenje cerkvenih pevskih zborov, Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, Zveza slovenske katoliške prosvete, Slovenska zamejska skavtska organizacija - Gorica, Športno združenje Olympia, dva pevska zbora ter druga društva. Za svoje dejavnosti imajo na razpolago: veliko dvorano z 284 sedeži, prostor za orkester, komorno dvorano z 63 sedeži, razstavno galerijo, telovadnico, glasbeno šolo, sejno sobo, baletno sobo, bar, simultano prevajanje. Vsako leto izdajo publikacijo s pregledom dela KC, trajen dokument časa in ustvarjalcev. Skratka, od zamejcev bi se lahko marsikaj naučili, saj so za razliko od nas že v EU, mi pa šele na poti tja. Mentalno in z dejanji. Zato ima ravno delo JSKD neprecenljivo vlogo, da v slovenskem etničnem prostoru pomaga pri prepoznavanju, vrednotenju in negovanju kulturnih vrednot - duhovne kulturne dediščine.

Na sobotnem plenumu, kjer so vodje pripravili poročila o delu skupin, smo utemeljili cilje in ukrepe s katerimi naj bi jih dosegli. Vse skupaj je še najbolje povzel direktor Teršar, ko je opozoril na pripravljenost za prilagajanje v nenehnem razvoju kulturne dejavnosti. Tako v finančnem, organizacijskem kot programskem smislu. Ne gre spregledati, da se večina državnih institucij s svojimi izpostavami umika iz lokalnih skupnosti, izjema so zaenkrat le še instrumenti socialne države; izpostave zavodov za zaposlovanje in centri za socialno delo. Zato je še toliko bolj pomembno, da država podpira Javni sklad RS za kulturne dejavnosti kot nosilca in partnerja (skupaj z ZKD) pri izvedbi LPK 2004 - 2007 v večini lokalnih skupnosti. Na skladovcih pa je, da to z doseganjem kvalitete in odličnosti v izvedbi, dokončno potrdijo.

Roman Gustinčič

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Teden vseživljenjskega učenja je festivalsko zasnovana prireditvev Andragoškega centra Slovenije in vse številnejših izvajalcev po vsej Sloveniji. Teden, ki ga prirejajo že osmič je pritegnil široko paleto sodelujočih. V ta projekt, se je kot edina v občini vključila tudi OŠ D. Ketteja. Ta projekt je le eden v nizu ostalih mednarodnih (eko šola kot način življenja, PHARE projekt, projekt LINGUA in Varnost za vse) in nacionalnih (mreža učečih se šol, Teden vseživljenjskega učenja, računalniško opismenjevanje in multimedijški pouk) projektov, ki jih šola izvaja z namenom, da bi si ustvarili pogoje za sodobno izobraževanje. Tako so v petek, 17. oktobra zaključili teden vseživljenjskega učenja z razstavo likovnih in literarnih del, miselnih vzorcev in plakatov. Zaključne prireditve so se udeležili tudi varovanci Varstveno delovnega centra.

S Tednom vseživljenjskega učenja širimo in razvijamo zamisel in prakso vseživljenjskega učenja v Sloveniji. Učenje poteka v vseh življenjskih obdobjih. Namenjeno je vsem ljudem, v vseh okoliščinah in vlogah. Z organizacijo Tedna presegamo pojmovanje, da šolsko izobraževanje zadošča za vse življenje, in s tem uveljavljamo strategijo vseživljenjskega učenja. Učenje je pot h kakovostnejšemu življenju. S TVU poudarjamo, da se ljudje ob učenju razvijamo tudi osebnostno, čustveno, duhovno, in ne le intelektualno.

Opis tedna vseživljenjskega učenja

Drugačni učenci na naši šoli

Datum: 13.10.

Kraj izpeljave: Osnovna šola Dragotin Kette Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, predsednik oddelčne skupnosti 7.c

Obisk podjetja IPIL (Invalidsko podjetje Ilirska Bistrica)

Datumi: 15.10.

Kraj izpeljave: Invalidsko podjetje Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, Jože Frank, delavci

Pogovor z županom g. Antonom Šenkincom (problematika invalidov v občini)

Datumi: 16.10.

Kraj izpeljave: Občina Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, Anton Šenkinc, učenci

Delavnice v varstveno delovnem centru (likovno ustvarjanje)

Datumi: 13.10.

Kraj izpeljave: Varstveno delovni center

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, učenci, skupina VDC

Obisk doma starejših občanov (pogovor z mlajšim invalidom)

Datumi: 13.10.

Kraj izpeljave: Dom starejših občanov

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, Sonja Munih

Obisk zavoda za zaposlovanje (zaposlovanje invalidov)

Datumi: 14.10.

Kraj izpeljave: Zavod za zaposlovanje

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, Ingrid Vičič, učenci

Zaključek TVU: razstava likovnih in literarnih del, miselnih vzorcev, plakatov

Datumi: 17.10.

Kraj izpeljave: Osnovna šola Dragotin Kette Ilirska Bistrica, Župančičeva 7, Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, učenci, učitelji, drugi sodelujoči

Predstavitev dejavnosti Varstveno delovnega centra Koper, Enote Ilirska Bistrica z nastopom varovancev in predstavitev Društva Sožitje Ilirska Bistrica

V prvem delu predstavitve se bodo varovanci predstavili z igrice in igranjem

inštrumentov. Drugi del predstavitve bo potekal v obliki druženja učencev in varovancev

ter obiskovalcev s prepevanjem ljudskih pesmi ob spremljavi harmonike. Prireditve

predstavlja prispevek k sprejemanju in spoznavanju drugačnosti in poglobljanju

odnosov med ljudmi s posebnimi potrebami in učenci ter krajani.

Datumi: 16.10.

Kraj izpeljave: OŠ Pregarje, Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Sonja Munih, sodelujejo: varovanci VDC, Nataša Renko, Minka Hrvatin,

Metka Vergan, Danica Štemberger, Izidor Celin, Doroteja Štemberger, Ana Udovič, Vojka

Pirih

Izbor literarnih del, ki obravnavajo problematiko drugačnosti

Datumi: 13.10., 14.10., 15.10., 16.10.

Kraj izpeljave: Osnovna šola Dragotin Kette Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, razredniki razredne stopnje, učiteljici

slovenskega jezika, knjižničarka

Likovne delavnice učencev od 5. do 8. razreda

Datumi: 13.10., 14.10., 15.10., 16.10.

Kraj izpeljave: Osnovna šola Dragotin Kette Ilirska Bistrica

Vodja prireditve: Alenka Frank, Jožica Grbec, Romeo Volk, učenci

ČAS, KI ŽIVI

Na literarni natečaj ob 60-letnici partizanskega šolstva na Primorskem smo poslali dva prispevka. Prijetno smo bili presenečeni, saj sta bila oba objavljena v publikaciji Čas, ki živi. 27. septembra smo bili povabljeni na slavnost v Ajdovščino, kjer so se srečali nekdanji partizanski učitelji.

Prisostvovali smo predstavitvi publikacije in bogatemu kulturnemu programu.

Slavnostni govornik, pisatelj Ciril Zlobec, je oživil čas in pomen poučevanja v slovenščini v letih 1943/44. Geslo partizanske šole Slovenščina povsod je v meni zbudilo kar nekaj vprašanj o rabi slovenske besede v javnem življenju. V nadaljevanju vam predstavljamo oba: Intervju z gospo Marijo Maljevac, učiteljico partizanske šole in Intervju z gospodom Poklarjem, učiteljem partizanske šole.

INTERVJU Z GOSPO MARIJO MALJEVAC, UČITELJICO PARTIZANSKE ŠOLE

Gospa Marija Maljevac živi v Zabičah, kjer je bila leta 1928 tudi rojena. O sebi pravi, da rada dela na polju kolikor ji dopuščajo moči in zdravje. O tem smo se tudi sami prepričali, saj je ravno ob našem prihodu prišla z njive. Za svoja leta je čila in mladostnega videza.

Čenjena gospa Marija, vem da ste bili partizanska učiteljica, zato bi vas rad vprašal kakšna je izgledala šola?

Šola je stala pri Mihkovih v

Zabičah. Imela je tablo, kateder, na stenah so visele slike Gregorčiča, Prešerna in Cankarja. Mislim, da smo za tiste čase imeli vse kar smo potrebovali. Vse to pa nam je priskrbel župnik Milan Grlj, ki je denar za nakup potrebščin dobil od »ofra« pri sveti maši Priskrbel nam je tudi zvezke, svinčnike, abecednike in berila. Čitanke smo uporabljali kar stare jugoslovanske, le da smo naslovnico s sliko kralja Petra odtrgali.

Vem, da ste bili stari 16 let, ko ste začeli učiti. Kdo vas je tako mlado predlagal za učiteljico in zakaj?

V šoli sem bila zelo pridna in sem vseh pet razredov izdelala z odlično oceno. Potem me je moj oče, ki je bil odbornik OF seznanil s predlogom odbora, da bi učila v partizanski šoli v Zabičah. S predlogom sem bila zelo zadovoljna saj sem otroke imela zelo rada.

A so bili ti otroci vsi enako stari?

Ne, niso bili vsi enako stari. V moj razred so hodili letniki 1936 in 1937. To so bili pravi Prijetni pionirčki. V razredu jih je bilo 23. Zelo lepo so peli, posebej lepo pa sta pela Anton Hrenočev in Silvo Martinov. Pred poukom smo vedno zapeli himni Glej Slovenci in Naprej zastava Slave, potem pa še zmolili Tebe ljubim stvarnik moj. Še vedno mi včasih zvenijo prekrasni glasovi, saj so peli kot slavčki. Učenci so bili zelo marljivi sirliji in so se hitro naučili abecedo in branje. Pouk je potekal v nenehnem strahu, da nas nebi presenetil sovražnik, zato smo morali otroke vedno opogumljati in jim dati občutek varnosti. Ker sem bila sama pevka, sem jih naučila marsikatero pesem. Spomnim se, kako lepo so recitali Tonček je prišel, Samo milijon nas je in Prešernovo Železno cesto. S pesmimi smo nastopali na mitingih, ki jih je organizirala mladina.

Ali ste poučevali tudi kje drugje?

Ne, nikjer drugje nisem poučevala. Enkrat smo imeli le učiteljsko konferenco v šoli v Kuteževem. Na njej so sodelovali tudi učitelji drugih šol. Vseh se ne spomnim poimensko, vem pa, da so bile prisotne Zora Kakež, Mila Butinar, rajonski referat za kulturo in Maksa Samsa, ki je kot poklicna učiteljica vodila tečaje za usposabljanje pomožnih učiteljev. Spomladi leta 1944 me je obiskala okrožna šolska nadzornica Marija

30. OBČINSKO SREČANJE MLADIH PLANINCEV

Gostiteljica letošnjega jubilejnega že tridesetega srečanja mladih planincev občine Ilirska Bistrica je bila OŠ Podgora Kuteževo. V soboto 04.10.2003 se je srečanja udeležilo 135 mladih planincev v spremstvu svojih mentorjev. Prireditve so se udeležili tudi nekdanji mentor planinske skupine in predstavnik državnega zbora g. Vojko Čeligoj, načelnik MO PD Snežnik g. Aleš Poročnik in vodnik PD Snežnik g. Marko Lučič.

Zaradi slabega vremena je uradni del srečanja potekal v šolskih prostorih. Udeležence sta pozdravila ravnatelj gostujoče šole g. Milan Dekleva in načelnik MO PD Snežnik g. Aleš Poročnik, ki je hkrati podelil priznanje dolgoletni mentorici mladih planincev ga. Dori Kalčič. V kulturnem programu so nastopili otroški pevski zbor pod vodstvom ga. Jerice Strle in folklorna skupina pod vodstvom ga. Magdalene Logar. Prislunili pa smo tudi mladima harmonikarjema Janu Logarju in Maticu Hrenovec.

Mladinski odsek PD Snežnik in mentorji planinskih skupin so gostujoči

šoli podarili knjige s planinsko vsebino in s tem obogatili šolsko knjižnico. OŠ Podgora Kuteževo pa je vsem šolam, MO PD Snežnik in predstavniku lovcev poklonila spominska darilca.

Srečanje je namenjeno druženju predvsem pa podelitvi znakov mladega planinca. Bronasti znak mladega planinca so na OŠ Podgora Kuteževo prejeli Danjela Špeh, Miha Štemberger, Martin Primc, Matic Hrenovec, Andraž Ličan, Miha Jaksetič, Tadeja Logar in Ines Šestan, ki je prejela tudi srebrni znak Srebrni znak

pa je dobil še Mirko Baša. Znake so podelili tudi mentorji ostalih šol.

Sledila je izčrpana video predstavitev poletnega planinskega tabora, ki jo je pripravil g. Aleš Poročnik.

Kljub slabemu vremenu smo se z avtobusi odpeljali na Gure in se v spremstvu lovca, ki nam je povedal veliko zanimivega, povzpeli po krajši poti na 1142m visok Goljak, kjer sta nas pričakala močan veter in nizka oblačnost. Mladi planinci so si v svoje dnevnike odtisnili priložnostni žig, v svoja srca pa prijetne vtise.

Mentorica planinske skupine: Marica Štemberger

NOVICE IZ OSNOVNE ŠOLE JELŠANE

Šolsko leto se je komaj začelo, a za nami je že toliko dejavnih in pestrih dni. Prvič v zgodovini naše šole imamo 2 sedma in 2 prva razreda. Da ne bo pomota, to sta razreda, ki delata po novem programu 9-letke, žal pa v omejenih in starih prostorih.

Prvi šolski dan je bil zaznamovan s slovesnim sprejemom prvo šolarjev in s tradicionalnim rezanjem torte. Za kulturni program je poskrbelo družinsko gledališče Kolenc z imenitno posodobljeno Sneguljčico. V istem tednu je sledil naravoslovni dan na temo Morje. Vsi smo se zapeljali v prijeten zaliv na Voloskem. Tam smo opazovali, merili, analizirali, ... Skratka bili smo raziskovalci. Pri načrtovanju in izvedbi so nam strokovno in praktično pomagali učitelji z OŠ Opatja, s katerimi sodelujemo že nekaj let kot EKO šola. Za učence je bil nepozaben športni vikend v Il. Bistrici. Vključili so se v številne športne delavnice po lastni izbiri. Osmošolci so bili na literarni ekskurziji po Dolenjski. V spominu jim je ostal zlasti obisk knjižgozveznice v stiškem samostanu. 1. oktober je dan starostnikov. Učenci so za najstarejše, nad 75 let izdelali vizitke in jim jih na kratkem obisku izročili. Delegacija šolskega parlamenta pa je obiskala najstarejšo vaščanko, gospo Pavlino Frol, ki je dopolnila 96 let in je navkljub težkemu življenju in številnim osebnim tragedijam vedra in polna optimizma. Vredno posnemanja! Zlasti je ponosna na svoj dom, hišico v cvetju, za katerega skrbi vsak dan z veliko ljubeznijo. Zaključimo s poročanjem o 15. likovnem extempu "Snežnik". Učenci iz vseh šol občine Il. Bistrica, Postojna in Pivka so v petek, 3. oktobra s svojimi mentorji dobesedno osvojili Jelšane. Kljub kislemu vremenu so na risalne liste ujeli in upodobili celo vrsto zanimivih jelšanskih motivov. Razstavo likovnih del mladih ustvarjalcev si lahko ogledate na naši šoli.

Za OŠ Jelšane, Marica Gaberšnik

čepe Eva. Z njo je bila tudi Marija Butinar. Pri nas sta prespali, naslednji dan pa smo šle preko Graščine v Šolo v Nonvokračine. Tu sta poučevala Franc Kalčič in Milka Iskra.

Spomladi je bila organizirana na Pregarjah okrožna učiteljska konferenca z mitingom. Vse tovarišice iz Podgore smo se ga udeležile. Bilo nam je res enkratno doživetje, ki je za trenutek izbrisalo gorje vojne.

Kdaj in kako je šola končala?

Naša partizanska šola je žalostno končala, ko so Nemci maja 1944 požgali Podgraje. Vsi smo bili potrti

posebno pa jaz, saj niso učenci dobili spričeval.

Čeprav so bili ti časi težki za vse nas, se jih spominjam z neko toplo hvaležnostjo, saj so me notranje prerodili in z marsičem obogatili.

Na pogovoru sta bila: Matej Celin in Igor Šircelj

Besedilo sta oblikovala in zapisala: Mateja Hravatin in Igor Šircelj

Naslednjič pa intervju z gospodom Poklarjem, učiteljem partizanske šole Mentorica Zorka Žigman

PLANINSKA SKUPINA OŠ PODGORA KUTEŽEVO

Planinska skupina sodi v dejavnost MO pri PD Snežnik Ilirska Bistrica. V letu 2003 le ta praznuje 34. obletnico obstoja.

Osnovne dejavnosti:

TEKMOVANJE MLADEGA PLANINCA: Zajema vse mlade člane. Z organiziranimi izleti v šoli, na planinskem društvu, pa tudi z določenimi izleti v gore in marljivim vodenjem DNEVNIKA MLADEGA PLANINCA, mladi člani osvojijo bronasto in srebrno značko mladega

izpolnjevanje pogojev za pridobitev zlatega znaka mladega planinca.

IZLETNIŠTVO: ostaja še naprej osnovna dejavnost šolske planinske skupine. Poleg samostojnega programa izletov v okviru OŠ se bodo člani udeleževali tudi skupnih izletov organiziranih v okviru MO PD Snežnik v planinsko šolsko okolico, pa tudi v druga področja pod mentorjevim vodstvom, v spremstvu mladinskih vodnikov in staršev.

PLANINSKA OMARICA:

Program dela šolske skupine v šolskem letu 2003/2004

SEPTEMBER:	pismo prvošolcem planinski športni dan izvedba 30. občinskega srečanja mladih planincev in podelitev znakov mladega planinca
OKTOBER:	udeležba na 19. občinskem EX-TEMPORE na Pavlici - OSNOVNA PLANINSKA ŠOLA - zaključek OPŠ z dvodnevno izletom na Snežnik
NOVEMBER:	priprava in udeležba na regijskem tekmovanju MLADINA IN GORE v Pivki priprava ekipe: Igor Šircelj Matej Celin Mirko Baša Leon Goropečnik
DECEMBER:	planinsko predavanje
JANUAR/FEBRUAR:	zimski izlet (izlet na sneg)
MAREC/APRIL:	pomladanski vzpon
MAJ:	razstava planinske literature
JUNIJ:	razstava ob svetovnem dnevu varstva okolja podelitev priznanj za večletno aktivno delo v šolski planinski skupini

planinca. Po uspešno opravljeni planinski šoli pa dobijo tudi zlati znak.

OSNOVNA PLANINSKA ŠOLA: z 20 urnim programom predavanj za učence planince od 5. razreda dalje po programu MK PZS in ustreznimi izpiti, bo nudila mladim planincem obilo znanj in varno hojo v gore, omogočila pa bo tudi

Skrbeli bomo za redno obveščanje mladega članstva o vseh planinskih aktivnostih. Pripravili bomo občasne razstave (gradivo za regijsko in državno tekmovanje MLADINA IN GORE, planinska literatura, fotografije planinskega cvetja in

fotografije s planinskih izletov).

PLANINSKA KRONIKA: se

naprej bomo redno beležili vse naše planinske podvige v planinsko kroniko. Poskrbeli bomo za slikovni material in fotografije.

SKRB ZA ČLANSTVO - PRVOŠOLCI: ostaja naša stalna skrb. Na planinske prireditve

bomo vabili vse učence šole in jim tako predstavili zanimivo planinsko dejavnost. Vsem prvošolcem bomo ob tej priliki poklonili dnevnik mladega planinca.

LIKOVNE EX-TEMPORE: mladi likovniki se bodo udeležili 19. likovnega ex - tempora.

XXVI. OBČINSKO SREČANJE MLADIH PLANINCEV: Letos bo organizirala planinsko srečanje naša šola.

SKRB ZA VARSTVO KULTURNO-ZGODOVINSKIH SPOMENIKOV V OKOLICI: Ob izletih spoznavamo dogodke in spomenike iz preteklosti. 8. oktobra bomo obeležili obletnico smrti letalca Josipa Križaja na Jarmovcu.

ŠOLSKO GLASILO: Planinska skupina bo sodelovala tudi pri izdaji šolskega glasila in svoje prispevke pošiljala tudi v uredništva mladinskih revij in časopisov ter lokalnih časopisov.

TEKMOVANJE MLADINA IN GORE: Tudi letos bomo pripravili ekipo, ki se bo v novembru pomerila v znanju iz gorništvu na regijskem tekmovanju v Pivki.

Mentor:

Marica Štemberger

USPEŠNA AKCIJA ZBIRANJA STAREGA PAPIRJA

V četrtek 9. oktobra se je na osnovni šoli Dragotina Ketteja uspešno zaključila akcija zbiranja starega papirja. Zbrali so za cel kamion starega papirja oziroma kar 7.443 kg.

Največ so zbrali v 4. a (662 kg) in v 5. b razredu (1.490 kg).

Akcija zbiranja starega papirja je le en del projekta EKO ŠOLA, ki je namenjen ekološkemu osveščanju mladih. Projekt eko šola zajema celo kopico nalog, ki jih šolarji opravljajo čez celo leto, kot so redno čiščenje okolice, zbiranje starega papirja, zbiranje baterij, učenje varčevanja z energijo (zapiranje luči, vode...) in tudi sodelovanje v nacionalnem projektu »Promet nekoč in danes«. V sklopu tega projekta bodo sodelovali na EKO BAZARJU na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Akcijo zbiranja starega papirja bodo še enkrat ponovili v spomladanskem času.

55. OBLETNICA SMRTI ŠPANSKEGA BORCA IN PARTIZANSKEGA PILOTA JOSIPA KRIŽAJA

V tihoti snežniških gozdov, tik ob slovensko-hrvaški meji sameva spominsko obeležje. V kraju imenovanem Jarmovec, se proti nebu mogočno dviga letalsko krilo postavljeno v čast legendarnemu partizanskemu pilotu Josipu Križaju, udeležencu španske državljanske vojne in zaključnih bojov za osvoboditev Jugoslavije. Po vojni je ostal aktiven pilot JLA, ko ga je nesrečni dogodek 8. oktobra 1948 iztrgal iz vrst letalcev. Minilo je že 55 let od tragične smrti. Kot vsako leto smo se tudi letos predstavniki planinske skupine osnovne šole Podgora Kuteževo z ravnateljem in nekdanjimi Križajevimi soborci poklonili njegovemu spomenu, očistili okolico, položili cvetje in prižgali sveče.

Zob časa in zahtevni klimatski pogoji so že dodobra načeli odmaknjeni spomenik, zato je dobrodošla pobuda

prisotnih, da bodo v spomladanskem času obeležje dodatno zaščitili.

**Mentor planinske skupine
OŠ PODGORA
Marija Štemberger**

POKRAJINSKO TEKMOVANJE IZ ZNANJA ZEMLJEPISA

9. pokrajinskega tekmovanja, ki je bilo posvečeno mednarodnemu letu celinskih voda in je potekalo v Knežaku, se je udeležilo 9 ekip iz južne Primorske. Najbolje se je odrezala ekipa OŠ Srečka Kosovela Sežana, od posameznikov pa Klemen Muha iz OŠ Miroslava Vilharja Postojna.

V sredo, 15. oktobra 2003, je v Knežaku potekalo 9. pokrajinsko tekmovanje iz znanja zemljepisa za osnovne šole. Udeležilo se ga je 9 šol iz južne Primorske: OŠ Antona Globočnika Postojna, OŠ Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica, OŠ Dragomirja Benčiča - Brkina Kozina, OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača, OŠ Miroslava Vilharja Postojna, OŠ Prestranek, OŠ Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje, OŠ Srečka Kosovela Sežana in OŠ Toneta Tomšiča Knežak. Sistem tekmovanja je bil takšen kot vsa leta doslej. Za vsako šolo so tekmovali trije učenci, ki so se potegovali tako za ekipno kot posamično srebrno priznanje, v teoretičnem in praktičnem znanju. Glavna tema tekmovanja je bila voda, saj je letos mednarodno leto celinskih voda. Teoretični del tekmovanja je predstavljal test, ki so ga tekmovalci pisali posamično. Učenci so morali odgovoriti na vprašanja o pomenu,

količinah in porabi vode v svetu ter o njenih oblikah v naravi. Praktični del tekmovanja je potekal po kneških ulicah in travnikih. Učenci so se preizkusili v orientaciji v naravi in na karti, merjenju naklona pobočja, ugotavljanju rabe zemljišča, merjenju in računanju razdalj, merjenju temperature vode in ugotavljanju njene čistosti ter natančnosti v opazovanju vremena. Oba dela tekmovanja sta imela enako število točk. Ekipni

rezultat je predstavljal seštevek točk povprečja testa vseh treh tekmovalcev in točk iz terenskega dela tekmovanja, posamični pa seštevek točk iz testa in polovice točk ekipnega, terenskega dela tekmovanja. Najboljša ekipa je bila ekipa OŠ Srečka Kosovela Sežana, ekipno srebrno priznanje pa sta osvojili še drugouvrščena ekipa OŠ Miroslava Vilharja Postojna in tretjeouvrščena ekipa OŠ dr. Bogomirja

Magajne Divača. Med posamezniki se je najbolj izkazal Klemen Muha (OŠ Miroslava Vilharja Postojna), srebrno priznanje pa so osvojili še Anej Perhavec (OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača), Anja Zadnik, Danijela Štolfa, Jernej Mihelj (vsi OŠ Srečka Kosovela Sežana), Čenanović Denis (OŠ Miroslava Vilharja Postojna) in Domen Strle (OŠ Toneta Tomšiča Knežak). Vse ekipe in posamezniki pa so si z udeležbo na tekmovanju

prislužili bronasto priznanje. Vsem udeležencem tekmovanja iskreno čestitam in jim želim veliko uspehov tudi v prihodnje. Da je bilo tekmovanje pripravljeno in da je potekalo kot se spodobi, da so bili učenci in njihovi mentorji zadovoljni in da ni prišlo do nobenih zapletov, se moram zahvaliti pridnim članicam in članom kolektiva OŠ Toneta

Tomšiča Knežak, ki so mi kot organizatorju rade volje priskočili na pomoč. Za varnost pri prehodu čez glavno cesto sta poskrbela policista s policijske postaje v Ilirski Bistrici, da so tekmovalci in njihovi mentorji odnesli domov nekaj spominkov na tekmovanje, pa sta omogočila Banka Koper in TIC Ilirska Bistrica.

**Mile Uljan,
organizator tekmovanja**

UTRINKI RESNICE

Če potres je v gorovju, se skala okruši,
a če je v duši, cela se zruši.

Stojan Vid Jaksetič

Bistriške gasilske novice

SREČANJE GASILSKIH
VETERANOV IN
OBČINSKO TEKMOVANJE

V organizaciji Gasilske zveze Il. Bistrica, so se 23. avgusta zbrali veterani in prostovoljni gasilski društvi Il. Bistrica, Knežak, Podgrad, Koritnice, Jelšane, Vrbovo in Podgore na IV. srečanju, ki ga je tokrat pripravilo bistriško društvo.

Šestdeset veteranov in veterank se je zbralo pred novim gasilskim domom v izgradnji PGD Il. Bistrica v Trnovem. Predsednik društva je

poudaril pomen takih srečanj. Beseda je stekla o lepih starih časih v prepričanju, da bodo današnji časi tudi lepi za tiste, ki jih bodo gledali nazaj. Vsi prisotni so prejeli lične spominke na IV. srečanje, ki se je zavleklo pozno v noč.

V okviru meseca varstva pred požari je Gasilska zveza organizirala občinsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo 300 gasilk in gasilcev iz vseh društev GZ Il. Bistrica.

Tekmovanja so se udeležili pionirji, ki so tekmovali v vaji z vedrovko in štafeto z ovirami, mladinci, ki so se pomirili v vaji z

Članice B pri spajanju sesalnega voda

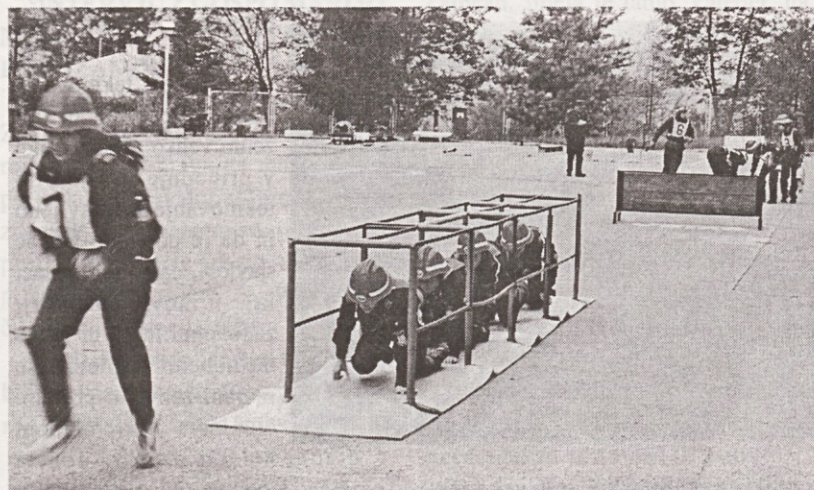
predstavil zgodovino in razvoj PGD Il. Bistrica, potek izgradnje novega gasilskega doma, poveljnik društva Cveto Rojc pa operativno dejavnost našega društva. Vsi udeleženci so si ogledali vojni park in bodoči gasilski dom. Po ogledu so se veterani in vabljeni predsedniki društev z gasilskimi vozili odpeljali k Novakovemu mlinu pri Topolcu, kjer je bilo organizirano srečanje. Predsednik komisije za delo z veterani tov. Franc Slavec, je veterane seznanil z vsemi aktivnostmi, ki so jih izvajali skozi tekoče leto.

Veterani niso prišli le na kosilo in kozarec vina, pač pa so preizkusili svoje znanje in spretnosti. Tekmovali so v metanju podkev ali krogov na

ovirami in štafeti z ovirami na 400 m, članice in člani kategorij A (povprečna starost tekmovalne enote do 30 let) in B (starost vsakega tekmovalca najmanj 30 let) v vaji z motorno brizgalno in štafetnemu teku ter ekipe starejših gasilcev – veteranov (starost tekmovalca najmanj 58 let) v vaji s hidrantom in v vaji raznoterosti.

Prostovoljno gasilsko društvo Il. Bistrica se je tekmovanja udeležilo z 8. ekipami in doseglo daleč najboljše uvrstitve.

V kategoriji pionirjev 1. mesto, v kategoriji mladincev 1. in 3. mesto, v kategoriji člani A 1. in 5. mesto, v kategoriji člani B 1. mesto, v kategoriji članice B 1. mesto in v kategoriji

Mladinci v vaji z ovirami

stebriček, v vaji raznoterosti: hitro oblačenje (opasač in čelada), metanje cevi, metanje vezalne vrvi, zbijanje tarče z vedrovko, pomerili pa so se tudi na balinarskem turnirju. To ni bilo tekmovanje za pokale in priznanja pač pa za razvedrilo in druženje starih korenin.

Prisotne je pozdravil tudi podpredsednik GZ Il. Bistrica, ki je

veteranov 1. mesto.

Tekmovalne ekipe, ki so zasedle 1,2,3 mesto in tekmovalne ekipe, ki so dosegle norme se bodo udeležile regijskega tekmovanja, ki bo za mladino 22. novembra v Sečovljah, za člane pa 8. novembra v Dekanih.

Janko Slavec
PGD Il. Bistrica

TRADICIONALNO JESENSKO SREČANJE
IN ŠPORTNE IGRE SLOVENSKEGA
DRUŠTVA ZA CELIAKIJU

Tekmovalci so se pomerili v igrah brez meja, predsedniki podružnic so lovili ribe, udeleženci srečanja pa so sodelovali v različnih delavnicah. Pridne gospodinjice so bile nagrajene.

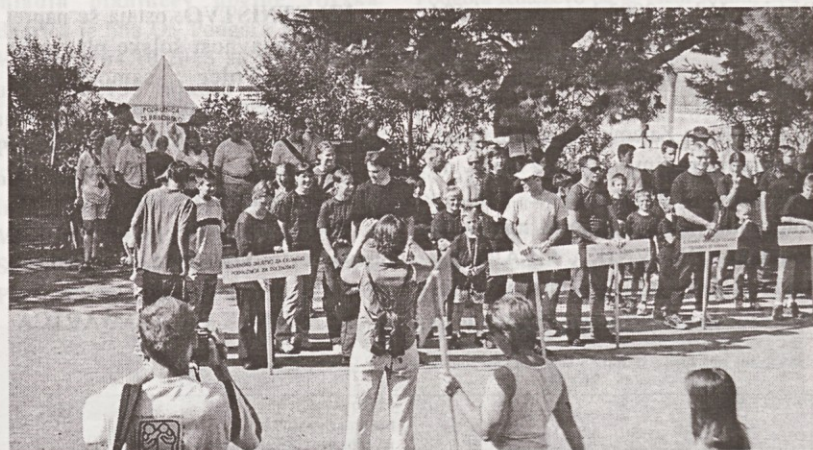
Slovensko društvo za celiakijo je humanitarno društvo, ki združuje otroke in odrasle s posebnimi prehranskimi potrebami - bolnike s celiakijo in je edina slovenska organizacija, ki združuje bolnike s to boleznijo in jim pomaga. Celiakija je prebavna bolezen tankega črevesa, pri kateri so bolniki vezani na odstranitev glutena iz prehrane. Gluten se nahaja v pšenici, ovsu, ječmenu in rži. Edino zdravilo za celiakijo je doživljenjska brezglutenska dieta. Danes društvo združuje s pomočjo osmih podružnic prek 900 obolelih iz vse Slovenije.

Za svoje člane društvo pripravlja številna srečanja, obogatena s strokovnimi predavanji in dietetnimi zakuskami; izdaja informativne publikacije z zdravstveno-vzgojno vsebino; si prizadeva za dostop do najnujnejših dietnih izdelkov za obolele; poskuša urediti status bolnikov s celiakijo in čim boljše obveščati člane društva in javnost o novostih povezanih s celiakijo in brezglutensko dieto.

V soboto, 20. septembra smo se člani SDC zbrali v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS na Debelem rtiču, da izpeljemo 8. športne igre SDC za prehodni pokal. Letošnja organizacija Športnih iger je bila zaupana naši, primorski podružnici. Potrudili smo se, da na tem srečanju pokažemo to, kar je značilno za našo podružnico in naša srečanja. Srečanja se je udeležilo krepko čez 300 obolelih za celiakijo, staršev in sorodnikov ter drugih obiskovalcev. Program je vodil in povezoval Gojmir Lešnjak Gojca, ki je dogajanje popestril s primorsko-kraškimi narečjem. Plesna skupina Val iz Pirana nam je predstavila vrsto zanimivih primorskih plesov, nasmejali smo se narečju folkloristov iz Kubeda ter si ogledali njihove zanimive plesne. Vsi skupaj pa smo zapeli s Slavkom Ivančičem in njegovo kitaro.

Osrednjo pozornost prireditve smo posvetili športnim igram, ki so letos imele bolj vedro vsebino in so marsikoga spomnile na brezskrbne počitniške dni.

Ekipe vseh osmih podružnic našega društva so ob morju tekmoval v zabavnih štafetnih igrah. Tekmovalci (natakarji) so na pladnjih v lončkih prenašali vodo, napihovali balončke in jih skušali čim več počiti, pokriti z rjuho so tekli do ovire in nazaj in si v dvojicah v rjuhi podajali žoge. Zelo zabavna je bila igra mokri slalom, kjer so tekmovalci z vodnim balonom pod brado in z žogo na hrbtu čim hitreje vijugali med količki, nato pa so si še podajali vodne balončke. Kakšen je tudi padel na tla! V zadnji igri, ki smo jo poimenovali Modna revija, so tekmovalci enega člana opremili z rekviziti za na plažo. Zmagala je vedno najhitrejša ekipa. Vsaka tekmovalna ekipa je imela tudi sodnika, ki je budno skrbel za pravilnost tekmovanja, vodja priprave iger in tekmovanja pa je bil Boštjan Kaluža. Novost letošnjih iger je bil

Joly, delfinček, ki ga je ekipa lahko uveljavila in si s tem podvojila točke. Tako je tretje mesto osvojila ljubljanska podružnica, drugo je pripadlo gorenjski in prvo mesto ter pokal smo si priborili Primorci. Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo!

Posebnost letošnjih iger je bilo tekmovanje v ribolovu, ki je bilo namenjeno predsednicam/kom podružnic pod skrbnim vodstvom izolskih ribičev. Točke ulovljenih rib so se prištele k tekmovalni ekipi.

Vzporedno s športnimi tekmovanji je potekala tudi razstava

brezglutenskih doma pripravljenih slaščic ter izbor najboljših in najlepših. Na vseh naših srečanjih damo velik poudarek ravno brezglutenskim doma pripravljenim slaščicam, ker se zavedamo, da brezglutenskih slaščic ni mogoče kupiti v trgovini ali slaščičarni. V ocenjevalni komisiji so bile: Ivica Smajla dr. med.in strokovna vodja naše podružnice, Nada Višnjič lastnica trgovine Klasje iz Sežane in Emilija Pavlič, svetovalka za prehrano in avtorica knjige Za otroke kuhajmo zdravo. Zlato kuharico je prejela članica iz Celja za brezglutensko mlinčevko, srebrno Martina Miklavc iz Primorske za brezglutensko torto, bronasto pa članica iz Ljubljane za brezglutenske polnozrnatne piškote. Posebno nagrado za veliko truda pri izdelavi jesenskega aranžmaja pa je komisija dodelila Vanji Benigar za njeno brezglutensko košarico

gozdnih sadežev.

Poskrbeli smo tudi, da tega dne ni bilo nikomur dolg čas, zato smo pripravili različne ustvarjalne delavnice in kotičke v katerih so udeleženci lahko izdelovali izdelke iz krep papirja, glin in stekla. Delavnice so vodile mentorice, domačinke: Marta Bratovič, Martina Jenko in Tatjana Vičič. Otroci in odrasli pa so se lahko polepšali v frizerskem kotičku Mitja Hair (pri Suzani in Sabini). Nekateri so se odločili za slikarsko delavnico, ki jo je vodil akademski slikar Tomo Vran in so v njej risali portret voditelja Gojca. Najboljša tri dela smo nagradili in jih poklonili voditelju za spomin. Zelo dobro je bil obiskan kuharski kotiček, ki ga je vodila Emilija Pavlič, samostojna svetovalka za prehrano in avtorica knjige o prehrani. Tudi tokrat je dala poudarek, da so ribe še vedno redkost naših jedilnikov, zato je v svoji delavnici prikazala čiščenje rib, udeleženci delavnice pa so si očistene ribe lahko spekli na ražnju. Na voljo pa sta bili še plesna delavnica (Tea Smajla), plezalna stena (Matjaž Podboj) in kopanje v bazenu. To je bila tudi lepa priložnost, da smo se člani podružnic med seboj bolje spoznali, malo poklepetali in si izmenjali izkušnje.

Našemu povabilu pa se je odzvalo zelo lepo število proizvajalcev in ponudnikov brezglutenskih izdelkov, ki so svojo brezglutensko ponudbo in degustacijo predstavljali skozi cel dan.

Organizacija športnih iger je za našo podružnico predstavljala velik finančni in organizacijski zalogaj, zato se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem mentorjem delavnic, sodnikom tekmovanja, nastopajočim, voditelju in seveda vsem sponzorjem in donatorjem, ki so pripomogli, da je prireditev tako dobro uspela.

Predsednica SDC
Podružnica za primorsko:
Damjana Benigar Kaluža

IRBIS d.o.o.

Koseze 32 c
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280
05/71-00-281
fax: 05/71-00-285

www.irbis.si
info@irbis.si

NOTRANJSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO

Notranjsko društvo za cerebralno paralizo je samostojno, nepridobitno, prostovoljno združenje fizičnih oseb s cerebralno paralizo in drugimi vrstami možganskih poškodb. V društvo so vključeni tudi svojci in drugi ljudje. Združujemo se zaradi medsebojne pomoči in uresničevanja skupnih interesov. Notranjsko društvo za cerebralno je bilo ustanovljeno leta 1997 na pobudo staršev otrok s cerebralno paralizo.

usposabljanje invalidne mladine Janka Premrla - Vojka v Vipavi in terapevtsko jahanje v Brjah pri Vipavi. Terapiji potekata pod vodstvom terapevtk in sicer enkrat tedensko. V zimskem času se otroci lahko udeležijo terapevtskega smučanja (dva dni na Blokah v Domu pod Liscem), obišče pa jih tudi Dedek Mraz, ki pripotuje po zaslugi Unike d.o.o iz Postojne. V pomladanskem času se udeležijo enodnevnega izleta. Celoletno

naprej. Leto zaključimo v jeseni z občnim zborom v Domu Rak v Rakovem Škocjanu.

Predsednik društva: JANEZ IVAN
PREVEC 031-653-864

Podpredsednik: DARKO
SANABOR 041-814-512

Št. tr. rač. 622411000001972

RADI BI SE ZAHVALILI SPONZORJEM ZA SREČELOV NA OBČNEM ZBORU 11.10.2003: Kozmetični salon VITA -Mateja, Papirnica LINE ART-Anamarija, Knjižnica-MAKSE SAMSA, Parfumerija-JELKA, Trgovina-ALFA ŠPORT JENKO, Bolero Bar, Orajt TIK-TAK g. Irena Kožman, Turistično potovalna agencija-OAZA, Istrabenz-Pavla Matko, Mesarstvo-PUC, Gostilna in Pizzerija-ŠKORPION, Trgovina KAMP Knafelc, Trgovina-KIRN, Ujčič d.o.o Zarečje 30, Banka Koper PE Ilirska Bistrica g. direktorica ANICA DOLGAN, Gasilska ZVEZA -BISTRICA Boža, Dom Starejših občanov IL. BISTRICA, Trgovina Prosen Bač, Čebelica Bar Valenčič Zoran, Bar Jelka-Božič Leonida Šembije, Ribarnica Cerkevnik s.p. Cankarjeva, Napitki iz avtomatov Ester Štefančič s.p. Rozmanova;

Pripravila:
Hribar Frank Karmen

Sedež ima v Postojni na Tržaški 36 (Center za socialno delo). V društvo je trenutno vključenih 85 odraslih članov iz notranjskih, primorskih in severno primorskih občin.

Kakšne so naše dejavnosti? Skozi celo leto potekata dve aktivnosti, to sta terapevtsko plavanje v Centru za

druženje pa strnemo v terapevtski poletni koloniji za družine otrok s cerebralno paralizo v Centru Sonček v Elerjih. Otrokom je takrat nudena strnjena terapija, s starši in sorojenci pa se udeležujemo družinskih delavnic, kjer se srečujemo z različnimi strokovnjaki, hkrati pa se družimo in nabiramo moči in izkušnje za leto

SREČANJE ČLANOV ZŠAM ILIRSKA BISTRICA

Vedno bolj poznana koča pod steno, ob izviru Podstenjška v Podtabru, je 17. septembra gostila srečanje članov Združenja šoferjev in avtomehnikov Ilirska Bistrica. Srečanje so, poleg zabave in medsebojnega druženja, izkoristili predvsem za pogovor o aktivnostih v združenju, aktivnosti v sekciji veteran in sodelovanju v akciji »Varna pot v šolo«.

Pozdravni govor je imel predsednik združenja Bernard Oblak - Ročko. Po pozdravih gostom se je za hip pomudil tudi pri naštevanju aktivnosti v združenju. Omenil je, da je v juniju skupina uniformirancev, zaslužnih članov, udeležila parade o evropskem kongresu poklicnih šoferjev Evrope, ki je bil letos v Rogaški slatini. 12. julija so se z dvema vojaškima voziloma v uniformah slovenske vojske udeležili praznovanja dneva šoferjev in avtomehnikov Slovenije, v akcijo »Varna pot v šolo« pa se vključilo še več uniformirancev, kakor druga leta, saj so poleg OŠ D. Kette in OŠ A. Žnideršiča, pokrili še osnovne šole v Podgradu, Knežaku in Jelšanah.

V nadaljevanju je pohvalil sekcijo veteran, ki je dobro zaživela v okrilju združenja. Vse prisotne je opomnil, a z vstopom v EU pričakujejo lastnike starih vozil nekatere spremembe na področju njihovega statusa, dajatev, certifikatov, registrskih tablic in tehničnih pregledov.

Srečanje pod steno je bilo tudi poučno, saj je sekretarka OO RK Nada Čeligoj povedala nekaj o pomembnosti prve pomoči,

demonstrirala pa je tudi dajanje umetnega dihanja.

Na koncu so se udeleženci srečanja okrepčali in zaplesali.

OBVESTILO

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana.

CZNI poziva vse, ki so bili oškodovani pri izreku sodbe zaradi pristranskosti, nestrokovnosti ali svojeglavosti sodnika, katere ni dokazno podprl.

Informacije na: Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/681 26 31

RUŠEVCI SPET DELOVNO

Po letošnjem bolj potovalno obarvanem taborniškem poletju, smo Ruševci že konec avgusta spet prevzeli vlogo organizatorjev. Najprej je bilo na vrsti srečanje vseh generacij Ruševcev, naših prijateljev in vseh, ki so radi v naši družbi. Dobili smo se v Črnem dolu in po neuradnem štetju se nas je preko celega dne tam nabralo kar okoli 250. Že v dopoldanskem času smo na krajši slovesnosti podelili znake in pohvale Zveze tabornikov Slovenije. Ob tej priložnosti je zlati znak ZTS dobil Leon Rolih-Lecko, podelili pa smo tudi kar nekaj srebrnih in bronastih znakov našim najzaslužnejšim članom.

Srečanju v Črnem dolu je v naslednjem vikendu sledila organizacija TOTeMa, taborniškega odbojarskega tekmovanja na mivki. Organizirali smo ga že šestič zapored, vsako leto pa na to tekmovanje prihaja več slovenskih tabornikov in naših prijateljev iz tujine. Letos smo gostili taborniške prijatelje iz Niša (Srbija) in makedonske tabornike iz Skopja. Pri nas so ostali še nekaj dni po TOTeMu, tako da smo jim lahko pokazali še vse znamenitosti naše občine in okolice. Druženje s prijatelji iz Srbije in Makedonije pa je delalo še slajše

dejstvo, da je zmaga v tekmovanju v odbojki na mivki letos ostala doma. Priigrali so jo člani ekipe IAN- Kovo, Kerma, Vanja in Špela.

Da se kakšen vikend slučajno ne bi dolgočasili, smo že takoj naslednjega odšli nazaj v Črni dol na posvet vodnikov. Tak posvet organiziramo vsako leto, saj je predpogoj dobrega dela z našimi mladimi taborniki. Na njem se dogovorimo o programu za naslednje taborniško leto, si razdelimo naloge in ocenimo delo v preteklem letu. Hkrati pa se na kljub delavnemu vikendu še družimo med sabo in pletemo še trdnjše prijateljske vezi in skupinski duh, ki je tako pomemben za dobro delo vsake takšne organizacije, kot je naša.

V letošnjem septembru smo sodelovali tudi na Športnem vikendu,

ki ga je organizirala Športna zveza Ilirska Bistrica. V Kindlerjevem parku ob našem taborniškem domu smo se dva dni družili s tistimi osnovnošolci iz bistriške občine, ki jih je taborništvo zanimalo in so o našem delu želeli izvedeti še več. Številčnost učencev, ki so se želeli družiti z nami, nas je ker malo presenetila. Nismo namreč vedeli, da smo tako popularni, saj nas je obiskalo kar okoli osemdeset osnovnošolcev.

Vsekakor pa moram omeniti še uspeh naše ženske grčovske ekipe Čokoladna Teljta, ki je na ROTu (Republiškem orientacijskem tekmovanju) v Škofji loki dosegla več kot odlično 2. mesto. Tako visoka uvrstitev na najtežjem orientacijskem tekmovanju v državi je vsekakor zavidanja vredna, zato Vidi, Vesni, Tadeji, Poloni in Moniki vse čestitke!

V oktobri so najstarejši člani, grče

torej, začeli s petkovo rekreacijo, ki jim nadomešča siceršnjo uveljavljeno prakso taborniškega druženja, tedenskih sestankov torej. Prav tako pa so grče drugi vikend v oktobru imeli delovno akcijo v Črnem dolu, na kateri so pripravljali drva za prihajajočo zimo, v petek 17.10. pa se je prvič v tem taborniškem letu sestala rodova uprava.

Mlajši člani so v oktobru dokončno začeli s tedenskimi sestanki, ki se po letu »brezdomstva« spet odvijajo v našem prenovljenem taborniškem domu.

Ruševci smo vsekakor vedno dejavni in če že nimamo kaj početi, se vsaj družimo v taborniškem domu, ki po prenovitvi spet postaja naše najpomembnejše zbirališče.

Za RS, Iris Skrt - Dina

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA

Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

POHOD – DROBTINICA 2003

Ob svetovnem dnevu hoje – 15. oktobru in svetovnem dnevu prehrane – 16. oktobru smo ponovno organizirali »Pohod za zdravje«. Startno mesto je bilo pred gostilno Danilo v Ilirski Bistrici. Vsak udeleženec pohoda je dobil simboličen zajtrk (kos kruha in jabolko) za katerega pa je prispeval 300,00 SIT. Po uvodnem pozdravu so pohodniki pod vodstvom Zdravka Debevca nadaljevali pot preko Kosez, Vel. Bukovice in Soz do ribiške kočice na jezeru Mola. V ribiški koči so člani ribiške družine pohodnike postregli s toplim čajem, delavci Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica pa so ji izmerili krvni pritisk in krvni sladkor, ter glede na rezultate tudi posameznikom svetovali. Gdč. Kristina Abram, viš. fizioterapevtka iz Ilirske Bistrice je pred ribiško kočico izvedla delavnico »za manj boleče

Bistrica, Športna zveza Ilirska Bistrica ter Društvo diabetikov iz Ilirske Bistrice.

Organizatorji smo ob tej priložnosti zbrali 23950,00 SIT, ki jih bomo po mnenju šolske svetovalne službe namenili enemu učencu iz naše občine za nakup

se odzvali na zbiranje denarja za socialno ogrožene otroke, čeprav se pohoda niste mogli udeležiti.

V minulih dneh smo o prehrani in prehranjevalnih navadah v javnih medijih veliko slišali. Predvsem je bilo govora o nepravilni in preobilni prehrani in o posledicah takšnega

šolske malice. Verjetno bo to učenec iz OŠ »Podgora« Kuteževo.

Prireditve smo organizatorji uspešno izpeljali s pomočjo donatorjev. To so: Pekarna Mlinotest iz Ilirske Bistrice in Pekarna Vrhnika, ki so nam podarile kruh ter Sadjarstvo Miše iz Sabonj, ki je prispevalo jabolka.

Vsem iskrena hvala!

Zahvaljujemo se tudi ribiški družini za gostoljubje in topel čaj v ribiški koči. Zahvala vsem, ki ste se pohoda udeležili in tudi tisti, ki ste

načina prehranjevanja na ljudeh. Žal pa so med nami tudi takšni, ki nimajo dovolj denarja za nakup hrane, še posebej ne za zdrava živila, ki so največkrat dražja od običajnih. Ti ljudje le redko govorijo o svojih težavah! Tudi žalost v očeh otroka, ki se odpove šolski malici brez pravega razloga le redko kdo opazi. Morda smo to le redki učitelji, socialni delavci, zdravstveni delavci!

Saint Exuperi je nekoč dejal:

»Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.«

Andreja Rebec, v.s.t.

VOL JE VOL...

Mladi člani KD Grad z Dolnjega Zemona so v petek, 3. oktobra t.l. premierno uprizorili veseloigro Vol je vol. Zaradi izrednega zanimanja so predstavo ponovili v soboto, 11. oktobra t.l.. Dvorana zemonskega gradu pa je bila vsakokrat pretesna za vse, ki so si želeli ogledati predstavo.

Kot mojstra scene sta se preizkusila Primož in Tomaž Rojc.

Zagnana ekipa načrtuje predstavo v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici, gostovanje v Zabičah, Novokračinah in seveda še kje.

Člani KD Grad Dolnji Zemon se zahvaljujejo vsem, ki so jim pomagali pri nastajanju gledališke igre. Še

Na koncu se tudi Fortwnovim nasmehne sreča...

Avtorja veseloigre v domačem narečju sta mlada člana društva Vanja Dovgan in Primož Rojc, ki sta zaigrala v vlogi Angelce in Ivana Fortwonovga. Nič bolj stari pa niso tudi ostali igralci: Erik Baša (Miha Fortwnov), Tjaša Dovgan (grofica), Tomaž Rojc (grof, Polde Olarjov), Barbara Šuštar (Ana-Ančka), Petra Štemberger (Micka), Petra Baša (Jožica) in Adriana Šuštar (Jolanda).

Za režijo je poskrbela Iris Dovgan, za zavese Tine Vrh in Matej Valenčič.

posebej sponzorjem: podjetju IB 7 d.o.o., Branku Valenčiču, Transportom Samoček, Avtoprevoznikstvu Darku Vrh s.p., podjetnici Suzani Vrh s.p., podjetju Trampler d.o.o., Krajevni skupnosti Dolnji Zemon, Okrepčevalnici Zemonska Vaga, Mizarju Janezu Rojcu s.p., Frizerskemu salonu Estetica, Brivnici Milan Dovgan s.p., Mizarstvu Milanu Primcu s.p., Kmetec Silvestru s.p. in ostalim.

Alenka Penko

kosti», sekretarka OZRKS Nada Čeligoj in direktor Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica Vojko Mihelj, pa sta udeležencem izročila priznanja za udeležbo. Od ribiške kočice so pohodniki nadaljevali pot do jezera Mola in mimo kmetije pri Mandrgocovih nazaj v Ilirsko Bistrico.

Organizatorji pohoda so bili tudi tokrat OZRKS Ilirska Bistrica, Zdravstveni dom Ilirska

Snežnik

Časopis Snežnik je nestranski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvida je 300,00 SIT.

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-mail: sneznik@siol.com ali
ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnullović
Urednica: mag. Milena Urh
Uredniški odbor: Laszlo Balzs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimilijan Modic, Ksenija Montani, Joško Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor Štemberger, Heda Vidmar, Bojan Oblak in Aleš Zidar.
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič
Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik
Oblikovanje - Romeo Volk
Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%. Medij Snežnik je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

MEDNARODNO SREČANJE MOTORISTOV

Motoristični klub Feistritz je tudi letos uspešno izpeljal mednarodno srečanje motoristov, ki je potekalo 5., 6. in 7. septembra 2003 v kraju Vrbica pri Ilirski Bistrici. Zbor je v treh dneh obiskalo približno 400 motoristov in lepo število ostalih obiskovalcev, ki jih zanima in veseli druženje z motoristi drugih klubov.

Višja sila od zgoraj nam je bila tokrat naklonjena, za razliko od nižjih božanstev, ki so prejšnja leta grenila življenje tako organizatorjem kot obiskovalcem. Marsikateri maligni so urno zdrveli iz pljuč v alkotest, še sreča da tovrstni obiskovalci skrbijo za svoja pljuča in lahko izpihajo zrak iz njih do opozorilnega piska. Razkazovanju mišic polbogov niso ušli niti obiskovalci iz tujine. Dobrodošli, Welcome, Willkommen, Benvenuti...

Shogun oziroma lokalni veljak, ni bil dovzeten na apel organizatorja o sodelovanju pri projektu, tako da do sodelovanja ni prišlo. Nič kaj bolj uslužni, pa niso bili predstavniki lokalne žandarmerije, ki so s svojimi pištolami ob cesti ciljali mimo vozeče. Na srečo so vsi ustreljeni vozniki ostali nepoškodovani, kar pa se ne bi moglo reči tudi za denarnice iz katerih je oteklo nekaj dinarčkov.

Priprava na motozbor zahteva od organizatorja celega človeka, z vsemi procedurami, ki jih ni malo in katere vzamejo posameznikom kar lepo število uric in živčkov. Organizacija tovrstne prireditve, katero obišče tisoč ljudi, tako domačih kot tujih, pa

naše lokalne veljake kaj malo gane, verjetno bi rajši videli, da ljudje zdrviijo mimo nas in ne motijo idile. Če bo odnos takšen tudi v prihodnje, se bojimo, da bo ta idila postala stalnost. Zaenkrat pa je v naši občini še nekaj podobnih skupin, ki so pripravljene vložiti čas in tudi kakšen sold, da se razbije monotonost.

Na veliko srečo obstajajo v našem kraju tudi drugačni ljudje, ki verjamejo v nas in ki so nam vsak po svojih močeh pomagali pri pripravi prizorišča ter nam nudili pomoč med potekom prireditve. Vsakršna tovrstna prireditve je promocija za Ilirsko Bistrico, kamor se zgrne ogromno ljudi iz cele Slovenije in tujine, saj je to ob Šembijskem rally-ju ena večjih prireditve daleč okoli. Velika starostna razlika med obiskovalci, kar ni značilno za ostale prireditve je pokazatelj, da

podiramo generacijske razlike in so vsi zelo dobrodošli na naših srečanjih, kjer lahko izmenjajo izkušnje, doživlja ter spoznajo nove prijatelje in se skupaj z njimi udeležijo programa prireditve.

Brez muzike seveda ne gre, tako v petek kot soboto znane in manj znane rock skupine iz Slovenije popestrijo dogajanje ob druženju motoristov iz večjih držav, pozno v noč. V soboto, za večino motoristov težko pričakovana panoramska vožnja je potekala pozno popoldne po zelo slikovitem krajoliku, relacija: Vrbica – Zabiče – Novokračine – Jelšane – prvi postanek pred Avto Shop bar-om – vožnja skozi Ilirsko Bistrico – drugi postanek s prigrizkom pred Pizzerijo Kudra – nato še vožnja nazaj na prireditveni prostor. Zatem se prično družabne igre, zelo zanimive za vse

obiskovalce, saj se ponavadi formirajo ekipe domačinov in motoristov, katere tekmujejo med seboj. Burn off, motoristična atrakcija za obiskovalce. Vsako leto jo uprizorijo člani kluba, kar nadaljujejo še nekateri motoristi. Več o tem lahko izveste oziroma si ogledate prihodnje leto na prireditvi sami oziroma na motozboru kot ga imenujejo motoristi.

Za veliko ljudi smo motoristi še zmeraj »barabe in huligani«, vendar smo, kot vsako leto do sedaj pokazali, da ni tako, kar se pozna na sami udeležbi prireditve. Naši obiskovalci so se vsa leta do sedaj pokazali kot neproblematični, kdo pa je njim delal probleme smo omenili v prejšnjih stvkih.

Zahvala sponzorjem:

PIZZERIA KUDRA * PIZZERIA MAESTRO * AVTOSHOP - VULKANIZERSTVO UJČIČ * SADJE-ZELENJAVA ERIKA * KOMUNALNO PODJETJE * OKREPČEVALNICA ZEMONSKA VAGA * PRIMORJE AJDOVŠČINA * AGRO TRGOVINA BINE d.o.o. * JAVOR PIVKA P.C. VEZANI LES * ŠPORT BAR, BENCINSKI SERVIS VINCENT MATKO s.p. * GOSTINSTVO & AVTOTRANSPORT - ŠIRCELJ RENATO s.p. * ELEKTRO SKOK - STANISLAV SKOK s.p. * SALUMIS d.o.o. * TRIGLAV PUB * TV GALEJA * PAPIRNICA LINEAART * BAR KALC * ELEKTRO OPREMA - STADLER LEO s.p. * DAIBO - IVANČIČ FRANC DANILO s.p.

člani Moto Kluba FEISTRITZ

AKTIVNI V SK SNEŽNIK

V SK Snežnik smo letos dejavni skozi celo sezono. Začeli smo v maju s tečaji rolanja, ki so se nadaljevali do sredine oktobra. Izpeljali smo začetne in nadaljevalne tečaje tako za otroke kot odrasle. Udeležilo se jih je preko 80 udeležencev.

V prihodnje želimo pripraviti naše otroke na smučarsko sezono, zato smo rezervirali telovadnico OŠ A.

Pokal treh dežel).

Program dela bomo začeli uresničevati z decembrom (prvi sneg) in ga nadaljevali do konca marca naslednje leto. Smučarski izleti s šolo smučanja bodo potekali ob nedeljah, in sicer v smučarski center Cerkno, ki se je lani odlično obnesel. Smučarski sejem bomo organizirali na koncu novembra. Zimovanje otrok naj bi

Tečaj rolanja

Žnideršiča, in sicer **ob ponedeljkih od 17.30 do 19. ure**. V tem času bo pod vodstvom Aleša Benigarja in Riharda Udoviča potekala organizirana vadba, ki bo bazirala na splošni kondicijski pripravi, osnovah gimnastike in športnih iger.

V zimskem času pa smo predvideli naslednji program dela:

- Smučarski izleti in šola smučanja (deskanja na snegu) za otroke in odrasle
- Smučarski sejem
- Pomoč pri izvedbi zimske šole v naravi

- Izposoja smučarske opreme
- Zimovanje za otroke
- Smučarska tekmovanja

(Notranjski pokal, Primorski pokal, Ostale informacije dobite na tel.: 041/647-817 Damir Šircelj, 041/765-837 Rihard Udovič, 041/433-973 Aleš Benigar

HIROSHI SHIRAI 9. DAN

Člani karate klub SOKOL iz Ilirske Bistrice (trenerji in tekmovalci z rjavimi in črnimi pasovi) so se na povabilo zamejskih karateistov, v soboto 4. oktobra 2003 udeležili karate seminarja v sosednji Italiji. Trening je vodil eden največjih še živečih mojstrov karateja Hiroshi Shirai 9. dan.

1. KOLO OSNOVNOŠOLSKE LIGE V KARATEJU

V soboto 11. oktobra je v Slovenski Bistrici, v športni dvorani tamkajšnje osnovne šole potekalo prvo kolo osnovnošolske lige v karateju.

Tekmovanja so se udeležili tudi bistriški osnovnošolci, ki so v Slovenski Bistrici nastopili pod vodstvom trenerja karate kluba SOKOL, Kristoferja Štembergarja.

Sokoli in Bego Tabaković

Bistriške osnovne šole so dosegle naslednje rezultate :

OŠ Dragotin Kette :

- kate 1 - 4 razred TONI ŠIRCELJ tretje mesto

- kihon 1- 2 razred ANITA JANEŽIČ drugo mesto, in peto mesto v katah deklice 1 - 4 razred

OŠ Antona Žnidaršiča :

- kate 1 - 4 razred NINA VIČIČ šesto mesto

- kate 5 - 6 razred TAMARA KOVAČEVIČ prvo mesto

KARIN GEREČNIK drugo mesto

- kate 7 - 8 razred DORIS BRNE tretje mesto

TINE MALJEVAC drugo mesto

- borbe 7 razred DORIS BRNE drugo mesto

OŠ Jelšane :

- kate 5 - 6 razred SAMANTA MIKULETIČ peto mesto

OŠ Kuteževo :

- kate 7 - 8 razred MATEJA HRVATIN prvo mesto

Skupna ocena nastopov bistričanov v Slovenski Bistrici je dobra, pričakovane zmage v kategorijah deklic 5 - 6 in 7 - 8 razred in pa dobri nastopi in uvrstitve ostalih, so pokazatelj, da bodo bistričani tudi letos krojili sam vrh lige.

KARATE KLUB SOKOL Peter Šircelj

II. POKALNA TEKMA ZA DEČKE IN DEKLICE

V soboto je v Žalcu potekal II. pokalna tekma za slovenski pokal v karateju za dečke in deklice, na kateri je nastopilo 217 tekmovalcev iz 30 slovenskih klubov. Na tekmi so pod vodstvom trenerjev Kristoferja Štembergarja in Suzane Logar nastopili člani Karate kluba Sokol.

Nastop Sokolov na pokalni tekmi lahko ocenimo s čisto petko, saj so kar osemkrat stali na stopničkih za zmagovalce od tega štirikrat na najvišji stopnici. Po posameznih kategorijah so bili rezultati ki so jih dosegli Sokoli sledeči:

V kategoriji malčkov je TONI ŠIRCELJ osvojil drugo mesto. Velik uspeh Tonija, ki je dokazal, da se razvija v zelo dobrega tekmovalca.

Kategorija mlajših deklic je suvereno pripadla TAMARI KOVAČEVIČ. Tamara je v Žalcu nastopila z enim samim ciljem; zmagati in to je tudi dosegla.

DARJAN SMAJLA je v kategoriji starejših dečkov osvojil bronasto medaljo. Dobri nastopi in več kot zaslužena medalja. Darjan je v Žalcu dokazal, da kljub temu, da je letos prešel v višjo starostno kategorijo v kateri bo nastopal kar tri leta, lahko pride na sam vrh.

SAŠA ŠTEFANČIČ pa je v kategoriji starejših deklic slavila zlato

Saša Štefančič – 1. mesto starejše deklice

medaljo, njeno prvo v katah na pokalnih tekmah. Zaslužena zmaga za Sašo in dokaz da skupaj z DORIS BRNE in MATEJO HRVATIN tvori sam slovenski vrh v svoji kategoriji.

V ekipnem delu je ekipa malčkov v postavi: TONI ŠIRCELJ, LUKA TOMŠIČ in ŽIGA TURK osvojila tretje mesto.

Mlajše deklice ekipno; postava MONIKA TOMAŽIČ, SAMANTA MIKULETIČ in KARIN GEREČNIK so dosegle še eno prepričljivo zmago za KK SOKOL.

Starejše deklice ekipno; še eno

4. SLOVENIJA OPEN

27. septembra je v Šempetru pri Novi Gorici Karate zveza Slovenije izvedla četrti turnir SLOVENIJA OPEN. Na turnirju so nastopili karateisti iz treh držav, Slovenije, Hrvaške in Italije.

Turnirja se je udeležila tudi pet članska ekipa karate kluba SOKOL, ki je na turnirju pobrala kar šest medalj in sicer eno zlato in pet bronastih.

V katah so v konkurenci mlajših kadetinj nastopile DORIS BRNE, SAŠA ŠTEFANČIČ in MATEJA HRVATIN. Zmagovalka kategorije je zasluženo postala DORIS BRNE, tretje mesto pa sta si razdelili SAŠA ŠTEFANČIČ in MATEJA HRVATIN.

Pri mlajših kadetih sta klubske barve branila TINE MALJEVAC in DARJAN SMAJLA. Z dobrimi nastopi se je Tine prebil do bronaste medalje, Darjan pa je zasedel peto mesto. Obema pa je lahko v tolažbo, da sta izgubila proti kasnejšemu zmagovalcu v tej kategoriji OMERJU TABAKOVIČU iz Velenja.

V borbah sta nastopili SAŠA ŠTEFANČIČ, in DORIS BRNE. Saša je prišla do svoje druge bronaste medalje v kategoriji +50 kg, ravno tako bronasta pa je bila tudi DORIS BRNE v kategoriji -50kg.

Poudariti je treba, da so bili na tem tekmovanju Sokoli najmlajši in da so na SLO - Open nastopili s posebnim dovoljenjem karate zveze Slovenije.

Zaključimo pa z besedami enega izmed nastopajočih, ko so se v dvorani pojavili bistričani "EVO JIH, PRIŠLI SO SOKOLI".

KK SOKOL

KARATE KLUB SOKOL
Peter Šircelj

Policija svetuje

ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA (ZVCP) XII. del

Načini vleke

76. člen

(1) Motorno vozilo je dovoljeno vleči z vrvjo ali drogom:

- z vrvjo samo osebne avtomobile, ki imajo brezhibno delovno zavoro, ki deluje tudi, kadar motor ne deluje in brezhibne naprave za upravljanje;
- z drogom vozilo, ki ima brezhibne naprave za upravljanje, če pa je težje kot vlečno vozilo, pa tudi brezhibno delovno zavoro, ki deluje tudi, kadar motor ne deluje.

(2) Če pogoja iz prejšnjega odstavka nista izpolnjena, se lahko vleče drugo motorno vozilo oprto na vlečno vozilo ali nanj obešeno.

(3) Pri vleki z vrvjo razdalja med vlečnim in vlečenim vozilom ne sme biti manjša od 3 m in ne večja od 5 m, pri vleki z drogom pa je lahko tudi manjša od 3 m.

(4) Neregistriranih motornih vozil ni dovoljeno vleči z vrvjo ali drogom.

(5) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(6) Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik-posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo najmanj 20.000 tolarjev.

Pogoji za vleko

77. člen

(1) Vlečeno vozilo sme voziti oseba, ki ima veljavno voziško dovoljenje za kategorijo, v katero sodi vlečeno vozilo.

(2) Z denarno kaznijo 25.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik-posameznik, ki odredi vožnjo v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev.

Vleka pokvarjenih vozil skupaj s priklopnim vozilom

78. člen

(1) Vleka pokvarjenih vozil, ki imajo dodano priklopno vozilo, je dovoljena le do najbližjega parkirnega prostora, kjer je treba priklopno vozilo izločiti iz prometa.

(2) Z denarno kaznijo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Vleka priklopnih vozil

79. člen

(1) Vlečno motorno vozilo lahko vleče največ dve priklopni vozili oziroma največ eno priklopno vozilo za prevoz oseb.

(2) Z vozilom iz prejšnjega odstavka je dovoljeno vleči priklopno vozilo le, če je na vozilu vgrajena homologirana vlečna naprava tako, kot je predvidel proizvajalec vozila. Vgrajena vlečna naprava mora biti vpisana v prometnem dovoljenju.

(3) Vlečna naprava na vozilu ne sme segati preko zadnjega dela vozila, kadar nanjo ni pripeto priklopno vozilo.

(4) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, ali tretjim odstavkom tega člena.

(5) Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(6) Z denarno kaznijo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik-posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo najmanj 15.000 tolarjev.

V. VARSTVO DRUGIH UDELEŽENCEV V CESTNEM PROMETU
Otroci

80. člen

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Kadar je potrebno poskrbeti za varstvo otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prihod ali odhod iz šole, vrta itd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ustanove, društva in druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok s predpisanimi pripomočki.

(3) Otroci smejo samostojno sodelovati v prometu šole, ko so se starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki prepričali, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu, in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s prometom. Otroci morajo imeti na poti v vrtec in v prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo. Spremljevalci so lahko tudi otroci stari od 10 do 14 let, če to dovolijo starši otroka. Otroci stari do 7 let lahko hodijo v šolo brez spremstva, če tako dovolijo starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki, vendar le v območju umirjenega prometa.

(4) Minister, pristojen za notranje zadeve predpiše posebne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati vozila in vozniki, ki vozijo skupino otrok.

(5) O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok, sme policist obvestiti njegove starše, posvojitelje ali skrbnike.

Označitev otrok v prometu

81. člen

(1) Otroci morajo ponoči in ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu predpisan odsevnik.

(2) Otroci, ki obiskujejo pripravo na osnovno šolo (malo šolo) in prvi razred osnovne šole, morajo na poti v vrtec oziroma šolo in iz nje, nositi poleg odsevnik tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Mladolletniki

82. člen

(1) Če otrok ali mladoletnik prekrši predpise o varnosti cestnega prometa, se z denarno kaznijo, ki je predpisana za storjeni prekršek, kaznujejo njegovi starši, posvojitelji oziroma skrbniki, če je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad otrokom ali mladoletnikom.

(2) Opustitev iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, posvojitelji ali skrbniki dovolijo, dopustijo ali omogočijo rabo motornega vozila v nasprotju s predpisi o varnosti cestnega prometa.

Posebna prevozna sredstva

83. člen

(1) Bolniški vozički, otroška prevozna sredstva in športni pripomočki in naprave, ki omogočajo gibanje, hitreje od hoje pešca, kot so: skiro, kotalke, rolke, smuči, sanke, otroško kolo, motorne sani, in po namenu uporabe podobna prevozna sredstva, se ne štejejo za vozila.

(2) Prevozna sredstva iz prejšnjega odstavka se lahko uporabljajo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev. Pri tem smejo dosegati le hitrost, s katero se premikajo pešci.

(3) Za promet prevoznih sredstev iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo pravila, ki veljajo za pešce.

(4) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje oseba, ki ravna v nasprotju z drugim, ali tretjim odstavkom tega člena.

84. člen

(1) Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

(2) Če na vozišču ali ob njem ni označenega pasu za pešce, pešpoti ali

pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev ali voznikov koles s pomožnim motorjem.

(3) Pešec praviloma ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.

(4) Zunaj naselja in v naselju, kjer ni pešpoti, pločnika ali kolesarske steze, morajo pešci hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje in pri tem lahko uporabljajo največ en meter vozišča, merjeno od roba vozišča.

(5) Izjemoma lahko pešci v naselju ali zunaj naselja, kjer ni pešpoti ali pločnika, uporabljajo desno stran vozišča v smeri hoje, če je to zanje varneje (nepregledni ovinek, prepad, plaz itd.).

(6) Organizirana skupina pešcev in pešec, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo, mora v primeru iz četrtega odstavka tega člena hoditi ob desnem robu vozišča v smeri hoje. Pešec, ki potiska ob sebi enosledno vozilo, ga mora voditi na svoji levi strani.

(7) Pešec mora prečkati vozišče in kolesarsko stezo na prehodu za pešce, če je to oddaljeno od njega manj kot 100 metrov. Pešec ne sme prečkati vozišča izven prehoda za pešce, kadar sta smerni vozišči ločeni fizično ali ju loči neprekinjena črta.

(8) Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti. Preden stopi na vozišče, se mora prepričati, če to lahko varno stori.

(9) Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pešec, ki ravna v nasprotju s prvim, ali drugim, ali tretjim, ali četrtem, ali šestim, ali sedmim, ali osim odstavkom tega člena.

(10) Z denarno kaznijo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator skupine pešcev, ki ne zagotovi hoje organizirane skupine skladno s šestim odstavkom tega člena.

Območje umirjenega prometa

85. člen

(1) Za območje umirjenega prometa lahko pristojni organ določi del ceste ali cesto v naselju ali del naselja.

(2) V območju umirjenega prometa imajo prednost pešci.

(3) Voznik mora biti posebno pozoren na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

(4) V območju umirjenega prometa so prepovedane prireditve na cestah, v katerih so udeležena motorna vozila.

(5) Z denarno kaznijo 15.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim, ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator prireditve, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

* GRAFIČNO OBLIKOVANJE

* OFFSET TISK

* SITOTISK - nalepke, tisk na majice ...

* VEZAVA KNJIG, DIPLOMSKIH NALOG

* IZDELAVA REKLAMNIH PANOJEV, TRANSPARENTOV ...

POLICIJSKA KRONIKA ZA OBDOBJE

OD 15. 09. 2003
DO 15. 10. 2003

Na področju kriminalitete so policisti PP Ilirska Bistrica v navedenem obdobju obravnavali skupaj 31 kaznivih dejanj, od tega 9 vlomov, 6 tatvin, 6 poškodovanj tujih stvari, 2 povzročitvi lahke telesne poškodbe, 1 goljufijo, 2 ponarejanji denarja, 2 odvzema motornih vozil in 3 kazniva dejanja ogrožanja varnosti. Po obvestilu občana, da se je v njegovi videoteki sprožil protivolomni alarm so policisti nemudoma odhiteli na kraj dogodka. Pri pregledu objekta in njegove neposredne okolice jim je uspelo prijeti domačina iz Ilirske Bistrice, ki je pred tem vlomil v videoteko in v lokal v Domu na vidmu.

Na področju javnega reda in miru so policisti obravnavali 11 kršitev javnega reda in miru. V 5 primerih so morali intervenirati zaradi kršitve javnega reda in miru na javnem kraju in v 6 primerih zaradi kršitve javnega reda in miru v zasebnem prostoru. Vse kršitelje so predlagali v postopek pri sodniku za prekrške, 3 kršitelje pa so tudi pridržali do istreznitve.

Na področju varnosti cestnega prometa so policisti PP Ilirska Bistrica obravnavali skupaj 23 prometnih nesreč, od tega 1 prometno nesrečo s telesnimi poškodbami in 22 prometnih nesreč v katerih je nastala le premoženjska škoda. Med prometnimi nesrečami, v katerih je nastala le materialna škoda so jih 7 obravnavali na parkirnih prostorih, ko je šlo v večini primerov za odrsanja, povzročitelji pa se za to niso zmenili in s kraja pobegnili.

Policisti so imeli v minulem obdobju največ dela na področju varovanja državne meje, saj so obravnavali 37 oseb, ki so nedovoljeno prestopile državno mejo. V eni skupini je bilo prijetih kar 14 ilegalcev, kateri so v R Sloveniji zaprosili za azil in bili odpeljani v azilni dom v Ljubljano. Ostali tujci so bili po končanem postopku pri sodniku za prekrške izročeni hrvaškemu mejnim organom, dve osebi pa so privedli tudi k preiskovalnemu sodniku zaradi suma storitve kaznivega dejanja "Prepovedan prehod čez državno mejo".

Od ostalih dogodkov so policisti obravnavali še 9 povoženj divjadi in 1 pokol ovac.

Pred nami je praznik 1. november "Dan spomina na mrtve, ki za mnoge pomeni dan miru, za nekatere, ki niso temu naklonjeni, pa priložnost, da si na protipraven način pridobijo Vašo lastnino, zato, ko boste odhajali na grobove, bodite pozorni tudi na varnost svojega premoženja. Z vašim sodelovanjem nam bo mogoče uspelo, da bodo razni nepridipravi v teh prazničnih dneh ostali praznih rok.

V tem prispevku bi radi opozorili tudi na prometno varnost in na nekatere akcije, ki jih bodo policisti izvajali do konca leta. Akcija "STOPIMO IZ TEME" se bo izvajala v času od 20.10.2003 do 24.10.2003, namenjena pa je zmanjšanju prometnih nesreč z udeležbo pešcev in osveščanju pešcev kot najšibkejših udeležencev v prometu, da se ponoči in ob slabi vidljivosti primerno označijo in s tem postanejo bolj vidni. Na območju PP Ilirska Bistrica so bili v preteklih letih pešci še posebej ogrožena kategorija udeležencev v prometu, saj se je zgodilo kar nekaj prometnih nesreč v katerih so izgubili življenje. Jesenski in zimski čas prinašata s seboj tudi slabše vremenske pogoje in s tem zmanjšano vidljivost, za pešce pa idealne pogoje, da morebiti postanejo žrtev prometnih nesreč.

Že nekaj let policisti izvajajo akcijo NATAKAR TAKSI PROSIM, namenjeno zmanjšanju prisotnosti alkohola pri voznikih na cestah. Akcijo bodo policisti izvajali v času od 16.12.2003 do 31.12.2003, vendar pa bodo s poostrenimi nadzori pričeli že v mesecu novembru, ob "Martinovanju".

ŽELIMO DA ŽIVITE VARNO.

Božidar ŠTEMBERGER
KOMANDIR POSTAJE
POLICIJSKI INŠPEKTOR II

RENAULT
Avtoservis
Smrdelj Valter s.p.
Bazoviška 44, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-760, fax: 05/71-00-761

* servisiranje vozil;
* trgovina z nadomestnimi deli
* prodaja novih in rabljenih vozil
* zavarovanja in prepisi vozil

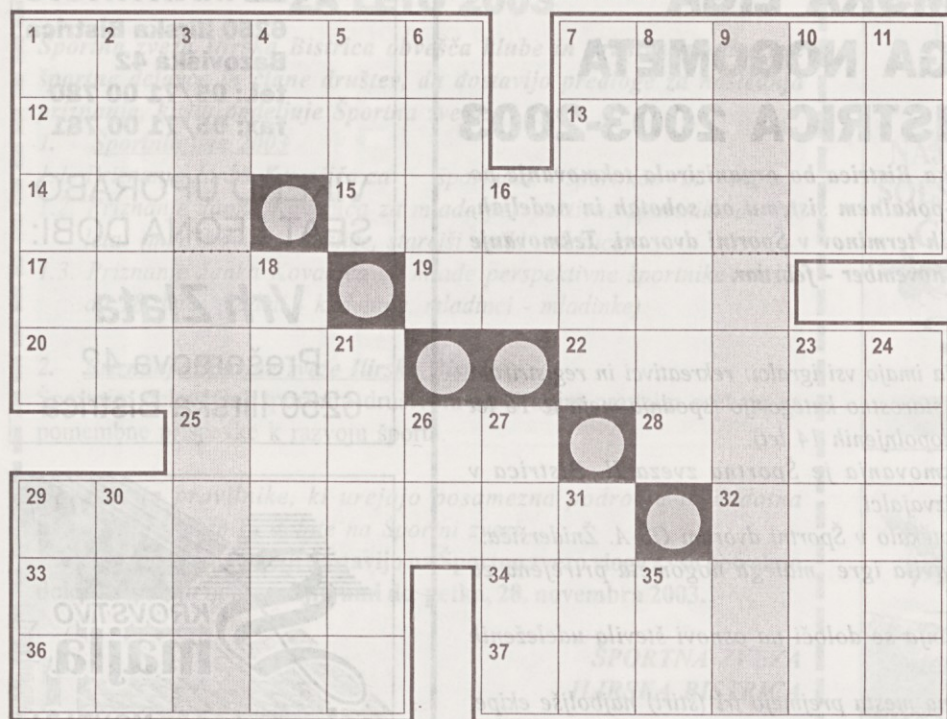
AKCIJE V TEM MESECU ZA NABAVO VOZILA
KREDITI PO UGODNI OBRETNOSTI MERI
STROŠKE ODOBRTVE IN ZAV. KREDITA PLAČA AVTOHIŠA

POPUSTI: od 100.000,00 SIT do 400.000,00 SIT

Bliža se čas, ko boste morali na svojih jeklenih konjičkih zamenjati zimsko obutev. Zato vas vabimo, da si še pravi čas nabavite pnevmatike po ugodnih cenah!

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE!!!

NAGRADNA KRIŽANKA Z GESLOM

VODORAVNO:

1. pasiv, 7. greben pri statvah, 12. ruski astronom, ki je prvi stopil iz vesoljske ladje (Aleksej), 13. prebivalke Goriških brd, 14. pogan, velikan, 15. estonski otok v Baltiku, 17. del skeleta, 19. ameriški igralec angleškega rodu (Claude, 1889-1967), 20. ime nekdanjega egiptovskega politika Sadata, 22. pripadnik stoične šole, 25. sestavina maščob, 28. italijansko žensko ime, 29. francoski dramatik in kritik (Francoise d', 1604-1676), 32. ruski vladarski naslov, 33. stanje brez prepričev, 34. ameriški igralec (Cesar, 1907-1994), 36. sedem dni, 37. rok.

NAVPIČNO:

1. podložniško delo v fevdalizmu, 2. vrsta umetne svile, 3. začetek naslova zgodovinskega romana

Frana Saleškega Finžgarja, 4. okrajšava za neznanca, 5. otok v Kikladih, Grčija, 6. defekt, napaka, 7. kontura, 8. visoka, lesena posoda za grozdje, ki se jo nosi na hrbtu, 9. nadaljevanje in konec gesla, 10. letovišče pri Opatiji, 11. ime ministrice Petrin, 16. enaka vokala, 18. samokolnica, 21. hči kralja Leara, 23. finsko jezero, 24. brodnik v starogrški mitologiji, tudi Haron, 26. veznik, 27. zgornji del stopala, 29. nemški klasični filolog in filozofski pisatelj (Georg Anton Friedrich, 1778-1841), 30. slovenski filozof (Andrej), 31. angleški atlet, tekač (Sebastian), 35. kratica za mister, gospod.

Dimitrij Grlj

SLOVARČEK:

OBNIT – GREBEN PRI STATVAH
SAAREMAA - ESTONSKI OTOK V BALTIKU
RAINS - AMERIŠKI IGRALEC (CLAUDE)
AUBIGNAC – FRANCOSKI DRAMATIK (FRANCOISE)

REŠITEV SEPTEMBRSE KRIŽANKE

1. PRAŽARNA, 9. PRESPA, 15. IMPE-
RIAL, 16. KATRAN, 17.
K(OLAR) A(NTON), 18.
PACKON, 20. NIALA,
21. ANK, 23. NE, 24.
NISA, 26. GEN, 27.
DERBY, 29. OŽEP, 30.
PATA, 31. OCEL, 32.
SPALATO, 34. AS, 35.
PONOR, 37. SALVA, 39.
Ž(ARO) T(UŠAR), 41.
OSKALEK, 43. IRMA,
46. ARAM, 48. OVEN,
49. HRANA, 50. RIS,
51. KLET, 52.
Š(ULIGOJ) A(VGUST),
53. KAC, 54. GATER,
56. KIMELJ, 59. ČH,
60. ODOJEK, 62.
NAJLONKE, 64.
NARAST, 65.
ATHERTON.
NAVPIČNO: 9. P(AVEL)
K(UNAVER), 61.
K(UNTNER) T(ONE),
63. N(IKOLA) T(ESLA).

Mali oglasi

PRODAM

Prodajam 3- tonsko vitlo za drva.
Tel.: 05/753 03 87
Stane Lavrenčič, Nadanje selo 10,
Pivka

Prodajam gostinski lokal ob potoku
Bistrice; možnost preureditve v
stanovanjski objekt.
Tel.: 041/796 610

Prodajam ali oddam poslovni prostor
33 m² v Mikozi, v II. Bistrici.
Tel.: 031/833 495

V II. Bistrici prodamo: poslovno
stanovanjska hiša ob glavni cesti,
750m², starejša, meščanska,
dvonadstropna z visokim
podstrešjem, vseljiva, vrt, dvorišče,
parcela 800 m², primerna za več
družinsko, stanovanjsko hišo s
poslovnimi prostori v pritličju 300 m².
Tel.: 05/714 50 53

Prodajam stanovanje v Trnovem, 1.
nadstropje, 64 m²
Tel.: 00385/51 703 093

Novi vikend na
Sviščakih, trdo zidan,
prodajam. Tel.: 05/714
26 36, vsak dan od 8-
12 ure in ob sredah od
14-18 ure.

POLO GT 1,3 75km
KARAVAN, letnik 1992,
prva reg. 1993, rdeče
barve, vlečna naprava,
odlično ohranjen,
168.000km, 2. lastnik,
registriran do
12.8.2004.
Tel.: 031/300 684

ODDAM

V II. Bistrici oddam v
najem poslovni
prostor v izmeri 58
m², primeren za
pisarno ali trgovino.
Tel.: 05/710 05 11

Oddam garsoniero v
II. Bistrici, 3.
nadstropje,
opremljeno s CK-
vseljivo takoj.
Tel.: 041/422 009

V najem oddam
pisarno površine 15
m², v OIC Trnovo,
Vilharjeva 35.
Informacije TELES
d.o.o., Tel.: 05/711 01
00; GSM: 041/616 411

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

nam pošljite do 20. novembra 2003, na naš naslov:

UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravičnimi rešitvami

bomo izžrebali nekoga, ki bo prejel lepo nagrado:

VEČERJO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU

**GRILL
DANILO**

NAGRADO,

VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU,
za septembrsko križanko prejme:

ANDREJ BRLEK

Jurčičeva 25, 6251 Ilirska Bistrica - Trnovo

ČESTITAMO SREČNEMU NAGRAJENCU IN MU ŽELIMO "DOBER TEK"!

V najem vzamemo poslovni prostor
površine 60-80 m², primeren za
videoteko na frekventni lokaciji in z
možnostjo parkiranja.
Tel.: 041/446 009; ali v videoteki v
Domu na Vidmu.

V najem vzamem eno ali dvosobno
stanovanje v II. Bistrici.
Tel.: 031/ 344 411

INŠTRUKCIJE

Inštruiram in poučujem italijanščino,
popravilam diplomske naloge v
slovenščini.
Tel.: 040/378 888 Patricija

Nudim uspešno učno pomoč
otrokom od prvega do petega
razreda.
Tel.: 040/805 266

Instrukcije iz angleškega in
italijanskega jezika za osnovne in
srednje šole.
Tel.: 05/714 43 84

Lektoriram slovnične, tiskarske
napake vseh slovenskih besedil,

prevajam tudi hrvaška in srbska
besedila.
Tel.: 040/640 429

RAZNO

Kupim pianino;
Tel.: 031/423 322

Stare razglednice krajev (vasi, mest)
kupim.
Tel.: 05/788 00 33

Osamljen upokojenec, želim
spoznati gospo, da bi si skupaj
krajšala dneve.
Stane Lavrenčič, Nadanje selo 10,
Pivka. Tel.: 05/753 03 87

Hišni ljubljenci-prodam činčile kot
hišne ljubljence po ugodni
ceni; možna tudi dostava na dom.
Tel.: 05/788 51 72 ali 041/477 109

Najemem 2 sobno stanovanje v
II. Bistrici.
Tel.: 031 682 135 ali 031 667 523

**Male oglase zbiramo do 20-
tega v mesecu!**

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5e, ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/71-45-855, 041/422-007

Vse za vaš avto...

AVTOMEHANIKA

ARAL motorna olja Shell

bosal
izpušni sistemi in katalizatorji

KYB
KAYABA
amortizerji, 2 leti garancije

...ter vsi ostali avto deli

ODPRTO
8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12

PRODAJNA MESTA ČASOPISA SNEŽNIK:

V VSEH TRGOVINAH
ILIRIJE, V PRODAJNEM
CENTRU TRNOVO, V
TUŠU, V PAPIRNICI LINEA
ART, V TOBAKU,
V PAPIRNICI "POD LIPO",
NA BENCINSKEM SERVISU
ISTRABENZA,
NA BENCINSKEM SERVISU
PETROL V AGRO
TRGOVINI KOSEZE;

KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

Iva Dujmovič s.p.
Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

URNIK

PONEDELJEK / SREDA / PETEK
12 - 19
TOREK / ČETRTEK
7 - 14
SOBOTA / NEDELJA / PRAZNIKI
ZAPRTO

ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE
NUDIMO 5% POPUST!!!

**Kdor se k nam vrača,
se mu splača!**

Pet nakupov
v vrednosti nad 4.000 SIT
vam lahko prinese

- 1x vikend paket v Portorožu za 2 osebi,
- 1x gorsko kolo ATALA

in še veliko praktičnih nagrad.

TrgoAvto

Nagradna igra traja od 10. 10. 2003 do 9. 1. 2004.
Srečno nagradenec bomo objavili na našem bencinskem
servisu, obenem pa bodo nagradenci obveščeni po pošti.
Podrobnejša navodila nagradne igre so objavljena pri prodajnem mestu.

OMV ISTRABENZ

OMV ISTRABENZ

Sponzorji:

- * Picerija KUDRA
- * ISTRABENZ
- * GRILL DANILLO
- * strojni izkopci Joško Udovič
- * CELULAR Koper

Se priporočamo!!!

NAGRADNA IGRA

Nagrade:

- * 2x družinska pica
- * 50l bencina
- * Večerja za dve osebi
- * 1 uro strojnih izkopov
- * Oprema GSM
- in še veliko praktičnih nagrad!

OGLAŠEVANJE V ČASOPISU SNEŽNIK

Lokalni časopis Snežnik izhaja že enajsto leto na območju ILIRSKE BISTRICE. V tem prostoru ima vaš in naš časopis prav posebno vlogo, saj izhaja v 1500 izvodih in ima razvejano distributivno mrežo.

Časopis redno izhaja enkrat mesečno, v formatu A3.

Časopis Snežnik je zasnovan tako, da so ljudje obveščeni o pomembnih lokalnih dogajanjih, o lokalnih dogodkih. Ne podvajamo se z večjimi časopisi, ker bi tako postali nezanimivi.

Naše vsebine se lahko usmerijo bolj specifično, kar ima veliko prednosti. Poleg tega, da spremljamo domače dogodke, se na naših straneh pojavljajo obrazi iz soseske, kar seveda pritegne še večje število bralcev. Kot lokalni časopis hitreje dobimo "feed back", torej pozitivne in negativne kritike na vsako izdajo, kar je zelo pomembno za kvaliteto časopisa.

Možnosti predstavitve v vašem in našem časopisu so neomejene. Vašo dejavnost oziroma blagovno znamko ali izdelek, lahko predstavimo na vam najbolj primeren način. Rade volje vam bomo priskočili na pomoč, tako z nasvetom, kot tudi z izdelavo oglasa.

Za vas pa smo pripravili še posebno ponudbo. V kolikor se odločite za enoletno oglaševanje, vam poleg 20% nižje cene nudimo tudi enkratno brezplačno predstavitev na polovici strani, v sliki in besedi.

Snežnik

Za vse ostale informacije pokličite ali pridite na Uredništvo - Bazoviška 40, 6205 Ilirska Bistrica; tel.: 05/71-00-320, fax: 05/714-11-24

CENA OGLASOV JE:

5,1 x 7,6 cm - 5.700,00 SIT
10,7 x 7,6 cm - 11.250,00 SIT
1/4 STRANI - 22.500,00 SIT
1/2 STRANI - 45.000,00 SIT
CELA STRAN - 90.000,00 SIT

V ceno ni vključen 20% DDV.

Cena oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.

Za večkratno oglaševanje imate 10% popust.

Besedilo in logotip za oglas dostavite do 20-tega v mesecu v uredništvo Snežnika - lahko tudi po pošti ali po elektronski pošti: sneznik@siol.com

RAZPIS ZIMSKA LIGA MALEGA NOGOMETA ILIRSKA BISTRICA 2003-2003

Športna zveza Ilirska Bistrica bo organizirala tekmovanje po kombiniranem ligaško-pokalnem sistemu ob sobotah in nedeljah, odvisno od razpoložljivih terminov v športni dvorani. Tekmovanje bo izpeljano v obdobju november - februar.

Osnovna določila:

1. Pravico nastopanja imajo vsi igralci: rekreativci in registrirani tekmovalci ne glede na starostno kategorijo (spodnja meja je 16 let in ob soglasju staršev dopolnjenih 14 let).
2. Organizator tekmovanja je Športna zveza Il. Bistrica v sodelovanju z drugimi izvajalci.
3. Tekmovanje bo potekalo v športni dvorani OŠ A. Žnideršiča.
4. Uporablja se pravila igre malega nogometa prirejena za tekmovanje v ligi.
5. Sisteme tekmovanja se določi na osnovi števila udeležencev ekip.
6. Pokale za osvojena mesta prejmejo tri (štiri) najboljše ekipe. Zmagovalna ekipa prejme tudi prehodni pokal.
7. Ostala določila pripravi organizator do sestanka z vodji ekip in žrebanja, ki bo v sredo, 20. novembra 2002 ob 18. uri v prostorih šport bara, Bazoviška 4 v Il. Bistrici..
8. Zadnji rok za prijave: petek, 14. november 2003.
9. Dodatne informacije o tekmovanju in višini prijavnine: Športna zveza, tel.: 710 11 35 in Z. Debevc 041 578 613.

ŠPORTNA ZVEZA ILIRSKA BISTRICA

AVTO MARTINČIČ

6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71 00 780
fax: 05/71 00 781

VIKEND UPORABO
SEAT LEONA DOBI:

Vrh Zlata

Prešernova 42
6250 Ilirska Bistrica

**KROVSTVO
majla**
decra MONTAŽA
PRODAJA

EMIL SMAJLA s.p.
Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

**DECRA
EKSPERT**

**AVTOŠOLA
BREZA** d.o.o.

Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/714 15 84, GSM: 031/644 242, 041/457 125

Z našo pomočjo boste uspešno opravili vozniški izpit.
Želimo da postanete dober, predvsem pa varen voznik.

PRO-TOM

 d.o.o.

Vilharjeva 51, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-420, GSM: 041/671-158

- * RAČUNALNIŠKI PROGRAMI ZA PODJETJA
IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNOVODSTVA ZA PODJETJA
IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNALNIŠKA OPREMA NA 12 MESECEV - TOM +0%

**PIZZERIA
KUDRA**

**VRBOVO 22
6250 Ilirska Bistrica
710-0-710**

Prenavljate kopalnico, pa ne veste,
kam se obrniti. Morda gradite hišo,
pa iščete nekoga, ki bi vam
napeljal vodovod:

INSTALACIJE KOVAČIČ
Kovačič Stojan s.p.
Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370
Fax: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

Naredimo hitro,
kvalitetno in ugodno!!!

FOTO KLUB ŽAREK SEŽANA

RAZPISUJE:

8. FOTOGRAFSKI EX TEMPORE KRAS 2003

Foto klub Žarek iz Sežane organizira 8. fotografski ex tempore »Kras 2003« v soboto 25. in nedeljo 26. oktobra 2003. Ex tempore je odprt ljubiteljem fotografije vseh narodnosti, ki lahko sodelujejo v dveh starostnih skupinah:

- A. mladi do 16. leta
- B. nad 16. letom starosti.

Vsak udeleženec lahko sodeluje z enim dia filmom (24x36), ki ga prinese s seboj.

Obvezni so filmi, ki zahtevajo razvijalni postopek (E-6).

Vpisovanje, označevanje in sprejemanje posnetih filmov bo oba dneva od 8. do 18. ure v recepciji hotela TABOR (Kolodvorska 7) poleg železniške postaje v Sežani.

Vpisnina znaša 2.000 SIT za stroške razvijanja, okvirjanja, poštne in kataloga.

Filmi morajo biti posneti v času trajanja ex-tempora na območju Krasa.

Za razvijanje poskrbi prireditelj, ki se obveže, da bo s filmi in diapozitivi ravnal pazljivo, ne odgovarja pa za morebitne poškodbe ali izgubo le-teh med transportom.

Tričlanska žirija bo izmed vseh diapozitivov izbrala ustrezno število za diaprojekcijo, najboljše dela pa bodo nagrajena po pravilniku FZS in s praktičnimi nagradami.

Tema fotografiranja je prosta, nagrade pa bodo podeljene prednostno za naslednja področja:

- a) barve kraške jeseni (pokrajina, detajl ...)
- b) človek
- c) kraška arhitektura

Predvidene nagrade:

- v skupini A: tri nagrade
- v skupini B: tri nagrade
- do šest diplom

Žirija lahko podeli tudi nagrado za najboljšo kolekcijo.

Posebna nagrada, pa bo podeljena avtorju za najboljši posnetek na temo: Lepote parka Škocjanske jame, ki jo podarja Zavod - Park Škocjanske jame.

Zaključni večer s projekcijo in podelitvijo nagrad bo v soboto, 29. novembra 2003 ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani.

Vrčim²
v Ilirski Bistrici

V stanovanjski soseski 512
je na voljo samo še nekaj stanovanj po izjemno ugodnih cenah. Pohitite!

05 / 36 90 343 + 36 90 351

primorje

www.primorje.si

RAZPIS PODELITEV PRIZNANJ ŠPORTNE ZVEZE ZA LETO 2003

Športna zveza Ilirska Bistrica obvešča klube in društva, posamezne športne delavce in člane društev, da dostavijo predloge za naslednja priznanja, ki jih podeljuje Športna zveza:

1. Športnik leta 2003

- 1.1. Priznanje Janka Kovačiča za športnika, športnico in ekipo
- 1.2. Priznanje Janka Kovačiča za mlade perspektivne športnike do 15. leta: (mlajši dečki - deklice, starejši dečki - deklice)
- 1.3. Priznanje Janka Kovačiča za mlade perspektivne športnike od 15. do 18. leta: (kadeti - kadetinja, mladinci - mladinke)

2. Priznanje Športne zveze Ilirska Bistrica

Športnim delavcem, športnim društvom ali drugim pravnim osebam za pomembne prispevke k razvoju športa.

Obrazce in pravilnike, ki urejajo posamezna področja in dodatna tolmačenja k razpisu dobite na Športni zvezi.

Prosimo, da predlagatelji dostavijo na Športno zvezo vloge z vso potrebno dokumentacijo in utemeljitvami do petka, 28. novembra 2003.

ŠPORTNA ZVEZA
ILIRSKA BISTRICA

Od ponedeljka do petka: 6.00 Dobro jutro- 6.10 Poročilo AMZS -6.15 Temperature po Sloveniji - 6.30, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00 Novice - 6.45 pregled tiska -7.00 Horoskop -7.15 Kaj pa luna? (Zgodilo se je) - 8.00 Poročilo OKC - 8.30 Napovednik - 8.40 Napoved kulturnih in drugih prireditev - 9.30 Regijski dogodki - 12.00 Novice BBS - 12.15 J & M - 15.00 Informativna oddaja RGL - 15.50 Popevka tedna - 16.35 Danes poslušamo

Ponedeljek: ob 9.30 Regijski dogodki - o športu v ponedeljek - 11.15 Naš župan - 13.30 Glasbene želje (Ilirska Bistrica) - 18.05 Gool - nogomet na radiu 94

Torek: ob 9.30 Regijski dogodki - 12.30 Uradi za delo - 13.30 Glasbene želje (Cerknica, Loška dolina, Bloke) - 18.05 Glasbeni tutti frutti - 19.05 Horizont
Sreda: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.00 Nagrada nedeljskih čestitk - žrebanje - 10.10 Sredin SOS - 1.15 Nostalgija - 12.25 Ga ni čez dober nasvet - 13.30 Glasbene želje (Postojna, Pivka) - 14.40 Planinske novice - 18.05 Sredin rompomom, otr. odd. - 19.05 S tangom v srcu

Četrtek: Ob 9.30 regijski dogodki - 11.15 Vaš komentar, prosim - 12.25 Naslednji prosim - 13.30 VIP - vaših izbranih pet - 14.00 Glasbene želje (za mlade) - 16.20 Izbor popevke tedna - 18.05 Glasba... glasbenim gostom - 19.05 Virgo od acta, mlad. odd.

Petek: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.15 Med platnicami, naše knjižnice se oglašajo - 12.25 Mala radijska tržnica - 18.30 Škropot, oddaja KŠOPP - 21.00 Glasba po željah poslušalcev

Sobota: ob 7.00 Dobro jutro - 7.15 Kaj pa luna - 7.20 Poročilo AMZS - 7.30 Vreme in temperature po Sloveniji - 7.45 Zgodilo se je - 8.00 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 9.00, 11.00, 15.00, 18.00 Novice - 9.10 Horoskop - 9.30 Sobotni utrip - 11.20 notranjsko kraški mozaik - 12.00 BBC novice - 12.15 J & M - 13.45 Glasbene želje - 14.15 Tema dneva - 15.50 Popevki tedna - 19.05 V soboto ob 7. uri - 20.05 BBC-jev top pop - 21.00 Glasba po željah poslušalcev

Nedelja: ob 7.00 Dobro jutro - 7.10 Poročilo AMZS - 7.15 Oglaševanje iz planinskih koč - 7.30 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 8.35 Zgodilo se je - 8.45 Kaj pa luna - 9.30 Nedeljsko jutro - 10.15 J & M - 10.30 Prijatelji, ostanimo prijatelji - 12.30 Nedeljske čestitke - 15.50 Popevki tedna - 16.00 Nedeljsko popoldne - 18.00 Novice - 18.05 Lestvica 4 mix

Trgovina
TARSEL d.o.o.
Rozmanova 29, Ilirska Bistrica
tel./fax.: 05/71-41-588

UGODNO!
Ženska, moška
in otroška oblačila!
**NAJNIŽJE CENE VSEH
ŠOLSKIH POTREBŠČIN!!!**
**ČEBELARSTVO
TARSEL**
Cvetlični med
Cvetni prah
Propolis
Se priporočamo!!!

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.
Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5/71-42-648

**Kosila in malice
ugodno!**

**Stalna slikarska razstava
Zdenke Vinšek**

OBČINA ILIRSKA BISTRICA

Župan Občine Ilirska Bistrica na podlagi Statuta Občine Ilirska Bistrica (Ur. objave PN, št. 18/95, 18/97, 30/98 in Ur. l. RS, št. 31/99) in na podlagi 1.odstavka 4.člena Pravilnika o oddajanju poslovnih prostorov v najem (Ur. objave PN, št. 30/96 in Ur. objave Snežnika, št. 5/99 in Ur. objave Snežnika št. 5/2003, v nadaljevanju Pravilnik) razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za oddajo v najem naslednjih prostih poslovnih prostorov:

1. poslovni prostor - trgovino v Bazoviški 3, Ilirska Bistrica, v izmeri 38,50 m2 za izključno ceno mesečne najemnine v višini **59.384,10 SIT**
2. poslovni prostor - trgovino v Bazoviški 3, Ilirska Bistrica, v izmeri 33,80 m2 za izključno ceno mesečne najemnine v višini **54.330,14 SIT**
3. poslovni prostor - skladišče v Podgradu 21, v izmeri 49,50 m2 za izključno ceno mesečne najemnine v višini **17.472,28 SIT**
4. poslovni prostor - trgovina v Ulici 7.maja 2, Ilirska Bistrica, v izmeri 68,70 m2 za izključno ceno mesečne najemnine v višini **120.452,86 SIT**
5. poslovni prostor - trgovino v Vojkovem drevoredu 2, Ilirska Bistrica, v izmeri 70,65 m2 za izključno ceno mesečne najemnine v višini **120.663,44 SIT**.

V zneskih niso zajete davščine, ki se obračunajo v skladu z veljavno zakonodajo in bremenijo najemnike.

Višine najemnin se usklajujejo enkrat letno in sicer v mesecu februarju tekočega leta glede na indeks cen življenjskih potrebščin preteklega leta.

Najem se ureja v skladu z veljavno zakonodajo in uvodoma cit. Pravilnikom. Drazitelji lahko pridobijo v najem poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, navedene v razpisu, ali za opravljanje podobne pridobitne dejavnosti.

Izključna najemnina je v skladu s cit. Pravilnikom določena za pridobitne dejavnosti oz. skladišče in se za drugo namembnost ustrezno preračuna.

Poslovni prostori pod točko 1., 2. in 5. imajo uporabno dovoljenje, za ostale bo pridobljeno glede na vrsto dejavnosti, ki jo bodo najemniki opravljali.

Morebitna investicijska vlaganja oz. obnove in preureditve lahko najemniki opravijo po predhodni odobritvi Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica in sklenitvi posebnega dogovora v skladu s 29. členom uvodoma cit. Pravilnika.

DRAŽBENI POGOJI:

1. Na javni dražbi imajo možnost sodelovati pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in fizične osebe s slovenskim državljanstvom, ki izkažejo, da so pred začetkom javne dražbe vplačale varščino v višini trikratne izključne najemnine za poslovni prostor, ki ga želijo dražiti, na transakcijski račun Občine Ilirska Bistrica št. 01238-0100016470 pri Uradu UJP Postojna, sklic na številko 36102-11/2003-233.
2. Zastopniki civilnih in pravnih oseb morajo predložiti overjeno pooblastilo za zastopanje na javni dražbi.
3. Izključna najemnina je določena na podlagi uvodoma cit. pravilnika. Na dražbi uspe drazitelj, ki ponudi najvišjo ceno mesečne najemnine. Uspeli drazitelj mora skleniti najemno pogodbo najpozneje v roku petnajst dni od prejema sklepa, sicer se šteje, da je od pogodbe odstopil.
4. Draziteljem, ki na dražbi ne bodo uspeli, bo vplačana varščina vrnjena, najugodnejšemu ponudniku pa bo po odbitku materialnih stroškov varščina obračunana pri plačilu mesečne najemnine.
5. V primeru, da uspeji drazitelj brez upravičenega razloga odstopi od podpisa najemne pogodbe, zapade vplačana varščina v korist Občine Ilirska Bistrica.
6. Pri izvedbi javnega razpisa in same javne dražbe se uporabljajo določbe uvodoma cit. Pravilnika.

Javna dražba bo v sredo, dne 12.11.2003, ob 17.30. uri, v sejni sobi Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška 14, v I. nadstropju - desno.

Vsa pojasnila v zvezi z javno dražbo dobite na Občini Ilirska Bistrica, tel. 05 71-41-361.

Številka: 36102-11/2003-233

Datum: 17.10.2003

ŽUPAN OBČINE ILIRSKA BISTRICA:
Anton Šenkinc, univ.dipl.ekon.,l.r.

NALOŽBENO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

OBRNITE ŽIVLJENJE SEBI V PRID

- naložbeno življenjsko zavarovanje je novost na slovenskem zavarovalniškem trgu
- združuje življenjsko zavarovanje in varčevanje v investicijskih skladih

- poleg varnosti vam ponuja donosno naložbo
- zavarovalnica v imenu zavarovalca kupuje enote investicijskih skladov
- vaš denar obračajo strokovnjaki

- s prevzemom naložbenega tveganja lahko pričakujete višje donose kot pri klasičnem življenjskem zavarovanju
- z naložbenim življenjskim zavarovanjem vaš denar ves čas dela za vas

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

triglav

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.

www.zav-triglav.si

**NAJUGODNEJŠA
PONUDBA DALEČ
NAOKROG!**

Prihajajoči 15. november narekuje novo modno zimsko obutev.

Preobujte svojega jeklenega konjička z varno zimsko pnevmatiko in se z lahkim korakom zapeljite v zimo.

Vulkanizerski servis na
Vilharjevi cesti 31 a, bencinski servis Petrol,
bo ustregel vsem vašim željam.

Za vse informacije pokličite na telefon 05 / 71 41 343.
e-mail: info@tib.si, URL: www.tib.si

Novosti iz naše knjižnice

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska BistricaKNJIŽNE
NOVOSTI

1. HRIBAR, Tine. Dar biti : (darovanje in žrtvovanje), (Slovenska filozofska misel, 8). Ljubljana: Slovenska matica, 2003
2. BLANCO, Laura, CARBONELL, Silvia. Ena vrlina za vsak teden : [100 iger, aktivnosti in razmišljanj za vzgojo vesti, človeških vrednot in etičnega obnašanja pri otrocih in mladih]. [Ljubljana]: Družina, 2003
3. BIBIČ, Bratko. Hrup z Metelkove : tranzicije prostorov in kulture v Ljubljani, (Zbirka Politike). Ljubljana: Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije, 2003
4. HEDGES, Burke. Finančna svoboda. Ljubljana: Tuma, 2003
5. Kladnik, Bogdan. Slovenija : jame = caves = Höhlen = grotte. Ljubljana: Zaklad, 2003
6. STOTT, Carole. Najlepša knjiga o astronomiji. Tržič: Učila International, 2003
7. CHEVALLIER, Andrew. Zeliščna zdravila : [naravne metode zdravljenja]. Tržič: Učila International, 2003
8. HARPER, Jennifer. Razstrupljanje : [praktični vodnik za razstrupljanje telesa, uma in duha]. Tržič: Učila International, 2003
9. ILC, Vendelina. Zmeraj sestra Vendelina : osnove dobre domače kuhinje. Ljubljana: Vale-Novak, 2003
10. OSTERMEIER-SITKOWSKI, Uschi. Izboljšajte vid! : do zdravih oči po naravni poti. Tržič: Učila International, 2003
11. TROBIČ, Milan. Furmani po cesarskih cestah skozi Postojnska vrata. Logatec: Občina, 2003
12. Živalim prijazna kuharica : k naravi. 1. izd. v slovenščini. Ljubljana: Univerzalno življenje, 2003
13. KOREZ KORENČAN, Darja. Čarobni zvoki slovenskih orkestrov. Ljubljana: Forma 7, 2003
14. HRIBAR, Tine, LOVŠIN, Peter (ur.). Punk je bil prej : 25 let punka pod Slovenci. 1. natis. Ljubljana: Cankarjeva založba: Ropot, 2003

ZA MLADINO

15. BARDILL, Linard. Iz modre pravljice dežele, Brundo ne more spati. Ljubljana: Kres, 2003
16. DANIELS, Guy. Pošta za Jošta.

- Ljubljana: Kres, 2003
22. LESSMANN, C. B.. Zaljubljena, zaročena, toda ne ljubljena, (Zbirka Sostanovke). Ljubljana: Grlica, 2003
17. MADONNA. Angleške rožice. Ljubljana: Vale-Novak, 2003
18. MAL, Vitan. Žardna in hiša duhov, (Zbirka Najhit). V Ljubljani: Karantanija, 2003
19. MÜLLER, Birte. Puček pa puka. Ljubljana: Kres, 2003
20. NOVAK, Bogdan. Samotna hiša. V Ljubljani: Karantanija, 2003
21. SUHODOLČAN, Primož. Ribo na glavo, pa spat!, (Zbirka Pozor pravljice). V Ljubljani: Karantanija, 2003
22. UDERZO, Albert. La galere d'Obélix. Paris: A. René, 1996
23. VIDMAR, Janja. Manca & rock, (Zbirka Najhit). V Ljubljani: Karantanija, 2003
24. VIDMAR, Janja. Punce za znoret, (Zbirka Najhit). V Ljubljani: Karantanija, 2003

ZA ODRASLE

25. COELHO, Paulo. Enajst minut, (Izbrana dela Paula Coelho, knj. 2). Ljubljana: V. B. Z., 2003
26. CVETIČ, Boštjan. Umri gušteru. V Ljubljani: Karantanija, 2003
27. FREY, Christopher. Biserne smrti, (Zbirka Best-seller). V Ljubljani: Karantanija, 2003
28. KOROŠAK, Vinko. Kmečka dinastija : 1500-2000 : Prlekija. 1. natis. Bilje: Studio Ro - Humar, 2003
29. PAVIČ, Milorad. Pokrajina, naslikana s čajem. Nova Gorica: Ma-no, 2003.
30. PAVIČ, Milorad. Skrinjica za pisanje. Nova Gorica: Ma-no, 2003. 195 str.
31. SEBOLD, Alice. V mojih nebesih, (Zbirka Knjige na metre). Ljubljana: Vale-Novak, 2003
32. CHOPRA, Deepak. Hčere radosti. Nova Gorica: Eno, 2003
33. VUGA, Lucijan. Hiša na meji : romansirana kronika. Nova Gorica: Grafika Soča, 2003
35. SIMONITI, Vasko. Fanfare nasilja, (Razprave in eseji, 50). Ljubljana: Slovenska matica, 2003
36. Znamenite osebnosti tisočletja. Tržič: Učila International, 2003

10 let
vedno z vami!!!

EURO MB

NIZKE GRADNJE

041/682-549
041/652-769

PLAMING

Plaming, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

NOVE
VIDEOKASTE V
MESECU
OKTOBRU

RISANKE

1. DIVJI labodi
2. HELP! I'm a fish = Na pomoč! Jaz sem riba!
3. LISIČKE. Lisjaček potepin : dogodivščine radovednega lisjačka

FILMI

1. For da love of money = Vse za denar
2. GHOST ship = Ladja groze
3. INSOMNIA = Nespečnost
4. RED dragon = Rdeči zmaj
5. SPY kids = Mali vohuni
6. Swept away = Odplavljena
7. THE Beatles: "A hard day's night"
8. The ring = Krog
9. The VIRGIN suicides = Deviški samomori

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-41-344

ODPRTO:
od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 10

1. MATRICA RELOADED - fantastika
2. UJEMI ME ČE MOREŠ - resnična zgodba
3. NESPEČNOST - triler
4. GOSPODAR PRSTANOV DVA STOLPA - avantura
5. RDEČI ZMAJ - triler
6. SOLARIS - znanstvena fantastika
7. LADJA GROZE - grozljivka
8. ZGODILO SE JE NA MANHATTNU - romantična komedija
9. ALI G - komedija
10. JAMAKASI - akcija

POLETNA AKCIJA: Ob izposoji treh video kaset, dobite še dve brezplačno!!!

kalister Dolenje 2a 6254 Jelšane **OPEL**

avto

Nudimo veliko izbiro:

- avtoplaščev
- amortizerjev
- ispušnih sistemov
- zavornih sistemov
- alu-platišč in
- servisne usluge

Pooblaščen servis
Prodaja vozil
Originalni rezervni deli
Dodatna oprema

TRGOVINA: 05/788-60-10, AVTOSALON: 05/788-60-09
PE ILIRSKA BISTRICA: 05/710-14-30
Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

FIZIOTERAPIJA IN TRGOVINA

Rozmanova ul. 1, 6250 Ilirska Bistrica
TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56
FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

PEDIKURA, MANIKURA IN DEPILOACIJA
TELEFON: 051/201 526

NOVO NOVO NOVO PERILO MOČI

V NAŠI AMBULANTI VAM LAHKO POMAGAMO, ČE IMATE:

- * BOLEČE IN OTEČENE NOGE
- * OTIŠČANCE IN KURJA OČESA
- * BRADAVICE
- * VRAŠČENE NOHTE
- * TRDO KOŽO IN GLJIVICE
- * PREKOMERNO POTENJE NOG

AVTOSHOP
TRGOVINA IN VULKANIZERSTVO

Bazoviška 38, 6250 Ilirska Bistrica, tel.: ++386(0)5/71-41-920
e-mail: avtoshop.ujcic@siol.net

PRODAJA:
* avto plaščev
* moto plaščev
* traktorskih plaščev
* alu. platišč
* akumulatorjev

MONTAŽA IN CENTRIRANJE:
* avto plaščev
* moto plaščev
* traktorskih plaščev
* akumulatorjev

POPRAVILA VSEH VRST PLAŠČEV IN PLATIŠČ

Z vsakim nakupom v mesecu oktobru, novembru in decembru pri nas, sodelujete v **NAGRADNI IGRI**:
»KOLO ROG«. Žrebanje bo 30. 12. 2003.

Vabljeni tudi na kavico ali drugo pijačo v Bar Avtoshop !!!

NAROČILNICA

Snežnik

Kot naročnik imate, z redno plačano naročnino:

- pravico do brezplačnega, enega malega oglasa, za vsako številko časopisa in
- 30% popust pri naročilu osmrtnic in zahval.

Naročilnico pošljite na naslov: Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
po faxu 05/71 41 124, lahko pa tudi po telefonu na št.: 05/71 00 320
ali na elektronski naslov: sneznik@siol.com

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

POŠTA _____

DATUM _____

PODPIS _____

UTRINKI RESNICE

Duša so čustva nežnejša kot skala,
kar potres je za goro, je za dušo prevara.

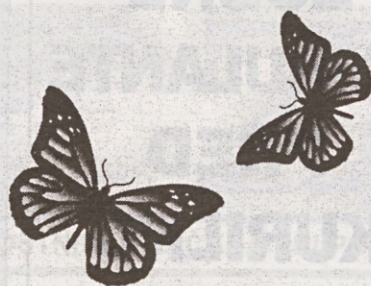
Stojan Vid Jaksetič

RAZVIJNI CENTER
ILIRSKA BISTRICA

TURISTIČNO
INFORMACIJSKI CENTER

Gregorčičeva 2, p.p. 77
6250 ILIRSKA BISTRICA

e-mail: razvojni.center@iol.net
tel.: 05/710 1 384, 05/710 1 385

Koledar prireditev za mesec november

Prireditev	Kraj	Datum	ura	organizator	Informacije
razstave					
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	gostilna-pizzerija Škorpiljon	stalna razstava	10.00-22.00 razen torek	Jože Šajn	05/7141 332 05/714 59 70
Likovna razstava Rajka Kranjca	Pivovarna in gostilna Pek, Dolenje	stalna razstava	10.00-22.00	Rajko Kranjec	05/788 50 29 05/7145 360
razstava fotografij - Ilirska Bistrica skozi zgodovino (pomembni dogodki in osebnosti v Il.Bistrici)	v bistroju Baladur	stalna razstava	8.00-23.00	Ilirika d.d.	05/7141 935
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Okrepčevalnica grill Danilo Il.Bistrica	stalna razstava	9.00 - 22.00 razen ponedeljek	Jože Šajn	05/714 59 70 05/7141 517
Razstava naravne in kulturne dediščine občine Ilirska Bistrica	RC in TIC Ilirska Bistrica	cel mesec	8.00-16.00	RC, TIC	05/710 1 384
naravna in kulturna dediščina					
ogled gradu Prem s stalno razstavo prazgodovinskih gradišč	Grad Prem	vsak dan	po dogovoru	TIC Mojca Memon	05/710 1 384, 05/7147 400
ogled muzejsko urejene spominske sobe Dragotina Ketteja	Prem	vsak dan	po dogovoru	TIC Marija Dolgan	05/710 1 384 05/7147 374
ogled muzejsko urejene pomožne pošte »Pri poštarjih« v Harijah	Harije	vsak dan	po dogovoru	Alenka Penko po dogovoru	05/710 0360 05/710 1 384
Ogled učne poti »na Goliče«, učne delavnice za skupine	Jelšane	vsak dan	po dogovoru	Osnovna šola Jelšane	05/788 50 01 05/710 1 384
ogled Hodnikovega mlina	Ilirska Bistrica	vsak dan	po dogovoru	TD Ilirska Bistrica	05/7144 564 031/585 602
šport					
1.turnir 2003-2004 v odbojki v dvorani	Športne dvorane v regiji	22.nev.2003	od 15.ure dalje	Sportna zveza Ilirska Bistrica	05/710 11 35
1.turnir 2003-2004 v odbojki v dvorani	Športne dvorane v regiji	8.novembra	od 15.ure dalje	Sportna zveza Ilirska Bistrica	05/710 11 35
Zimska liga malega nogometa 2003-2004 1.krog	Sportna dvorana Ilirska Bistrica	29.nov.2003	popoldne	Sportna zveza Ilirska Bistrica	05/710 11 35
Veteranski turnir v malem nogometu 2003	Sportna dvorana Ilirska Bistrica	15.nov.2003	od 10.-16.ure	Sportna zveza Ilirska Bistrica	05/710 11 35
rekreacija					
Bridge vsak ponedeljek v Ilirski Bistrici izmenično v Postojni	Jadran, Po, šport bar Il.Bistrica	izmenično	vsak pon. Ob 18.00	Bridge klub Il.Bistrica	05/7145 280
izobraževanje					
Obvezno strokovno usposabljanje za delo s sredstvi za varstvo rastlin	Ilirska Bistrica	konec novembra	Se ni točno znana	Kmetijska svetovalna služba	05/71 00 260
srečanje					
Srečanje numizmatikov	Pizzerija Pič boy Ilirska Bistrica	23.nov. 2003	od 9.00-12.00 ure	PND Ilirska Bistrica	05/7142 639
kultura					
Koncert v počastitev 20.letnega delovanja MePZ društva upokojencev, 40 let vodenja pevskega zborov in skupin zborovodje Dimitrija Grlja in 10.let delovanja PS Vasovalec	Dvorana Doma na Vidmu	22.nov. 2003	ob 19.uri	ZKD Ilirska Bistrica	05/710 11 35
Otvoritev razstave avtorjev: Vanje Škrlič, Danila Gašperšiča in Franca Dolgana, članov likovnega društva Franceta Pavlovca Il.Bistrica	Galerija Doma na Vidmu	14.nov.2003	ob 18.uri	ZKD Ilirska Bistrica	05/710 11 35
Komedija »Juhica« avtorja Milana Grgića Igrajo: Nina Ivanič, Roman Končar in Maja Končar	Dom na Vidmu Ilirska Bistrica	7.nov.2003	ob 19.uri	Gledališče Moj teater in ZKD Il.Bistrica	05/710 11 35 05/711 00 90

Vabimo organizatorje prireditev in drugih dogodkov, da nam sporočite podatke, bi jih želite objaviti v »koledarju prireditev« najpozneje do 18. v mesecu za naslednji mesec. Informacije sprejemamo v Turistično informacijskem centru na telefonski številki 05/710 1 384.

Lep pozdrav do prihodnjic!

Svetovalka v turistično informacijskem centru
Mojca Memon

Ilirika Turizem d.o.o. Cankarjeva ulica 2 tel.: 05 710 0110

Last Minute Center®
www.lastminutecenter.si

TURČIJA HIT PRIHAJAJOČE ZIME

Že poleti so se številni Slovenci odločali za počitnikovanje v Turčiji. Številni gostje, ki so z Last minute centrom Ilirike turizem letovali v Turčiji so prepričali avstrijsko agencijo Delfin turistik, da je v zimskem času začela leteti tudi iz ljubljanskega letališča.

In zakaj pravimo, da bo Turčija Last minute centra Ilirike turizma hit. Razlogov je kar nekaj. Prvi vsekakor ta, da za te počitnice ni treba več potovati v Gradec ali na Dunaj, da bi poleteli v tople kraje, pa tudi zato, ker bo v celi zimi to ena redkih, če ne edina počitniška točka, na katero bomo lahko poleteli direktno iz Ljubljane. In najvažnejša, še nikoli niste počitnikovali v hotelih s 4* ali 5* zvezdicami po tako ugodnih cenah!

Da boste imeli več možnosti, vam je Last minute center Ilirike turizem pripravil več možnosti na obali v okolici Antalye. Zahtevnejši bodo odpotovali v Kapadokijo, znano "mesečevo pokrajino", kjer si bodo ogledali znameniti Sultanhanı Kervisaray iz 13. stoletja, nekdanjo seldžuško prestolnico Konyo znano tudi po "plešočih derviših". Od tu boste odpotovali v termalni center Pamukkale znan po bogati proizvodnji ročno tkanih tepihov in nepozabnih apnenčastih terasah, preko katerih se preliva voda. Kraj so poznali že Rimljani in z Last minute centrom Ilirike turizma si boste lahko ogledali ostanke rimskega zdravilišča Hierapolis. Potovanje boste zaključili v Antalyi, kjer si boste lahko v Antlyi ogledali najbolj znan bazar za Carigraskim. Še izlet v najlepše ohranjeno grško gledališče

Aspendos in na izlet z ladjico in čas bo za odhod. Cena že od 64.900 SIT naprej.

Pristaši krajših izletov si boste izbrali program, ki so ga v Last minute centru Ilirike turizma poimenovali Zgodovina in kultura. Ogledali si boste antično mesto Phaselis in po želji še antične Perge kraj še iz časov Aleksandra Velikega, pa rimsko zdravilišče Hierapolis in znamenite terme Pamukkale, kjer boste tudi prenočili. Od tu se boste vrnili v Alanyo in se popeljali z ladjico v Manavgat. Cena sedemdnevnega potovanja že od 31.300 SIT naprej.

Tisti ki pa radi sami potujete na izlete in želite preživeti čas v enem samem kraju, pa si lahko izberete enega od luksuznih hotelov, ki jih ima v ponudbi Last minute center Ilirike turizem. Hoteli Delphin de Lux Resort v Okurcalarju, Limak Limra v Kemru, Limak Atlantis in Sun Zeynep v Belekü, Aydinbey Gold Dreams v Konakliju in Ic Green palace s 5* in hotel Seagull s 4*, se nahajajo v krogu dobre ure oddaljeni od letališča. Iz vseh si lahko po dogovoru organizirate izlete v Pamukkale, Antalya, na jeep safari ali vožnjo z ladjico na Manavgat. In cene. Že od 39.100 SIT naprej, dodatni teden pa že od 11.800 SIT naprej.

In še posebnost. Vodenje potovanj Kapadokija-Pammukale in Zgodovina in kultura v slovenskem jeziku. Mogoče naletite na bističanko.

Podrobnejše informacije in prospekte dobite v poslovalnici Last minute centra Ilirike turizma v Ilirski Bistrici.

NAGRADNA IGRA ILIRIKE TURIZEM

Last minute center, Ilirike turizem in Snežnik, vam podarjata 7-dnevno potovanje za eno osebo v dvoposteljni sobi izletu Zgodovina in kultura od 6.3. do 13.3.2004.

Izlet, na katerem boste spoznali lepote okolice Antalye, znamenito termalno kopališče Pamukkale, si ogledali izdelavo ročno tkanih preprog in antična mesteca Phaselis in Perge vas bo sigurno očaral.

Aranžma vključuje:

Povratno letalsko vozovnico z renomirano letalsko družbo Pegasus Airlines iz Ljubljane, prevoze letališče-hotel-letališče, 3 nočitve v hotelu s 4* v regiji Kemer, 1 nočitev v hotelu 3/4* v Pamukalah, 3 nočitve v hotelu 4* v regiji Alanya, polpenzion (bife ali izbor menijev), namestitve v dvoposteljni sobi, pijača dobrodošlice, vodenje v slovenskem jeziku, izleti po programu (Phaselis, Pamukkale, Antalya)

Odgovor in svoje podatke pošljite na dopisnici na naslov: Snežnik, Za počitnice Ilirike Turizma, Bazoviška cesta 40, 6250 Ilirska Bistrica. Odgovorite na zastavljeno vprašanje in si prislužite počitnice, ki jih podarjata Ilirika Turizem d.o.o. in Snežnik.

Žrebanje bo 15. februarja 2004. Ime nagrajenca bo objavljeno v marčevski številki Snežnika. Nagrajenec bo obvestilo o nagradi prejel po pošti.

Terme Pamukkale so v:

a.) Grčiji b.) Turčiji c.) Egiptu

Ime in priimek: _____

Ulica, hišna številka: _____

Poštna številka, kraj: _____

Podpis: _____ Davčna št.: _____

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

KOPER
05/672-72-32
SEŽANA
05/734-14-10

AJDOVŠČINA
05/366-14-94
NOVA GORICA
05/333-42-43

POSTOJNA
05/726-10-50
ILIRSKA BISTRICA
05/714-19-35
LJUBLJANA
01/425-80-74

MESEČNI PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA

Prejšnja dva meseca smo lahko poročali o zelo močnem pozitivnem trendu na ljubljanski borzi vrednostnih papirjev. Tudi gibanje proti koncu septembra je bilo polno optimizma in SBI 20 je 30. septembra postavil nov rekord pri 3613 točkah. Vendar so se stvari kmalu začele obračati v drugo smer saj je trg dobrega pretresla ATPV z objavo o domnevnem nezakonitem poslovanju nekaterih članov borznih. Šlo naj bi za navidezne posle ki so se sklepali pri šestih članih borze. Trg je zajela negotovost. Mnogi so se spraševali ali je slovenski trg res dovolj transparenten in ali lahko zaupajo v njegovo pravilno in učinkovito delovanje. Zaradi nerazumevanja in pomanjkanja vlagateljev so se tečaji strmo spustili. SBI 20 je v samo dveh dneh izgubil 2,5% svoje vrednosti in padel na 3529 točk. Kljub negativnemu vzdušju ni bilo opaziti večjega prodajanja tujcev in večjih igralcev na trgu, kar je zelo hitro povrnilo samozavest ostalim vlagateljem. Očitno je bilo, da so poizkušali nekateri zamudniki izkoristiti to korekcijo za ugodne nakupe pred morebitnim ponovnim porastom trga. In res je sledila močna rast trga. SBI 20 je v nekaj dneh nadoknadil vse izgube in celo 8. oktobra postavil nov rekord pri 3627 indeksnih točkah. Tokrat je bilo opaziti upadanje prometa pri rastočih tečajih, kar je pomenilo, da vlagatelji niso bili več pripravljeni kupovati večjih količin pri tako visokih cenah. Trg se je spet obrnil navzdol. Negativni dnevi so se kar vrstili in tečaji so padli na podobne ravni kot ob škandalu, ki ga je sprožila ATPV. V zadnjih dneh pa se je tudi ta padec umiril in priča smo bili ponovnemu porastu trga.

Kar se tiče posameznih delnic, se je največ trgovalo Krko. Delnica se je v mesecu dni povzpela s tečaja 46792 SIT na 48206 SIT na delnico, kar pomeni porast za dobre 3%. Delnica je v tem času celo dvakrat naskakovala magično mejo 50000 SIT vendar ji to ni uspelo, saj so verjetno vlagatelji začeli razmišljati, da se je zaenkrat cena Krke dvignila v zadostni meri. Veliko se je trgovalo še s delnicami Petrola in Mercatorja. Obe delnici sta v zadnjem mesecu dni pridobili dobra dva odstotka. Čeprav po prometu ni bila v ospredju, je bilo veliko dogajanja na delnici Luke Koper. Delnica je v zadnjem mesecu dni pridobila kar 10% in je trenutno najdonosnejša delnica v kotaciji. Delnica se trenutno trguje pri 6206 SIT na delnico. Razlog za rast delnice je bilo ugibanje o podelitvi koncesije Luki Koper s strani države za uporabljanje nepremičnin v obobalnem pasu. Po drugi strani pa lahko Luka Koper z vstopom Slovenije v EU pridobi na veljavi kot evropsko pristanišče, kar pomeni precej dobro perspektivo za podjetje, za razliko od nekaterih drugih, ki se bodo v EU soočili s tršim gospodarskim okoljem.

Zelo podobno so se gibale cene delnic PID-ov. Tudi indeks PIX je v zadnjem mesecu dni precej nihal, skupno pa je pridobil 1,16%. Trenutna vrednost indeksa je 3050 indeksnih točk. Med najprometnejšimi so bile, kot običajno, delnice Nove finančne družbe 1, KD ID-a, Triglav Stebra 1, ter Zlate Monete 1. Delnice NFD1 in Zlate Monete sta pridobili slab odstotek vrednosti. Za prvo je potrebno odšteti 217,89 SIT za drugo pa 195,75 SIT na delnico. Rahlo je izgubil Triglav steber 1, saj se trguje pri 243,89 SIT za delnico, kaj je 0,3% manj kot prejšnji mesec. Še nekoliko slabše je šlo KD ID-u, ki se je spustil na 149,41 SIT za delnico, kar pomeni padec vrednosti v višini 1,2%.

Zdi se, da se dogajanje na borzi umirja in da bomo v prihodnje priča umiritvi rasti. Vseeno se igralci na trgu ne bojijo večjih padcev, čeprav kakšna večja kratkotrajnejša korekcija ni izključena. Do sedaj so korekcije predstavljale dobre nakupe za zamudnike. Obdobje pred novim letom ponavadi prinese rast. Vseeno priporočam previdnost.

Gregor Koželj

Ilirika borzno posredniška hiša
gregor.kozelj@ilirika.si

NAGRADNA IGRA ILIRIKE TURIZEM IN ČASOPISA SNEŽNIK

V nagradni igri, ki jo organizira Ilirika turizem in časopis Snežnik je sodelovalo prek 100 občanov. 15. oktobra je Alma Zejnulović izžrebala srečno dobitnico v nagradni igri.

Nagrado, vikend počitnice v apartmaju Ilirike v Termah Čatež, prejme:

DOLORES VALENČIČ

Gornji Zemon 40, 6250 Ilirska Bistrica;

Čestitamo srečni dobitnici nagrade in ji želimo
prijetno bivanje v Termah Čatež

ZOBNE AMBULANTE PRED KURILNO SEZONO BREZ OGREVANJA

Z dokončno izpraznitvijo vojašnice v Ilirski Bistrici, se je porodil nov problem tudi za ogrevanje in toplo vodo v najetih prostorih za zobozdravstvo, ki jih upravlja Zdravstveni dom. Ker se pojavlja precej polemik in vprašanj glede te, na vsak način aktualne problematike, potrebne hitre rešitve, jo je smiselno

nekoliko osvetliti.

Nekdanja garnizijska ambulanta, katere starejši, večji del je prazen, v novejšem prizidku pa so zobne ambulante, zobotehnika in zobni RTG, je priključena na skupno kotlovnico vojašnice, ki to zimo baje ne bo obratovala.

Čeprav od MORS-a nismo dobili nikakršnega uradnega obvestila o spremembah pri ogrevanju, smo na podlagi neuradnih informacij že v avgustu začeli razmišljati o rešitvah za ločeno ogrevanje. Že 28.8. smo MORS zaprosili za soglasje k rekonstrukciji ogrevanja in odobritev kompenzacije investicijskega vložka z najemnino. Glede na dolgoročne potrebe po pridobitvi celotnega objekta, smo namreč računali na celovito rešitev za obe stavbi, ki je bila že v startu precej dražja. Soglasje smo prejeli 11.9., predlog za poračun vložka pa na žalost ni bil akceptiran. Ideje za celovito rešitev za oba trakta nismo opustili. Ker je predračunska vrednost zaradi potrebne sanacije dimnika in zamenjave boilerja narasla na dobre 3 milijone SIT, smo z dodatnim tolmačenjem ponovno prosili MORS za možnost kompenzacije vložka z najemnino in za zagotovitev pokrivanja dela stroškov za ogrevanje njihovih, sedaj praznih prostorov. Za sedaj ustni odgovor, je bil tudi na ta dopis od 13.10. negativen.

21.10. smo poiskali alternativno, skoraj 2/3 cenejšo rešitev za centralno ogrevanje in ogrevanje vode, samo za najete prostore zobozdravstva. Čeprav bomo morali preurediti del sanitarij, bo ta rešitev vsaj za nas racionalnejša in hitreje izvedljiva, saj naj bi jo zaključili do 10.11..

Na žalost so do takrat nujne dražje, improvizirane rešitve in delo v nič kaj prijetnih delovnih razmerah (ogrevanje z električnimi pečicami, le hladna voda...). Kolektivu v zobozdravstvu se lahko le priporočim za strpnost in razumevanje, vsi skupaj pa se opravičujemo pacientom za začasno manj prijetne razmere v čakalnici in ordinacijah.

Vojko Mihelj

OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica OE LJUDSKA UNIVERZA

Rozmanova 25b, 6250 Ilirska Bistrica

vabi k vpisu v programe

- * ELEKTROTEHNIK ELEKTRONIK/ENERGETIK PTI
- * EKONOMSKI TEHNIK SSI
- * EKONOMSKI TEHNIK PTI
- * STROJNI TEHNIK PTI – informativni vpis

- * TRGOVEC
- * PREKVALIFIKACIJA ZA POKLIC PRODAJALEC
- * KUCHAR – NATAKAR

- * TEČAJI TUJIH JEZIKOV
- * RAČUNALNIŠKI TEČAJI
- * ŠTUDIJSKI KROŽKI

Informacije in vpis:

Ljudska univerza, Rozmanova 25b
Tel: (05) 714 50 22, pon - pet od 8.00 do 16.00 ure.

UTRINKI RESNICE

Dovolj je samo eno zgrešeno dejanje,
da življenje ostane še samo kesanje.

Stojan Vid Jaksetič

10 let
PAPIRNICA

LineaArt

Bazoviška 19, 05/714-20-77

V mesecu novembru smo za vas pripravili pester darilni program s katerim se boste zahvalili svojim poslovnim partnerjem.

- KOLEDARJI
- ROKOVNIKI
- POSLOVNIKI
- ČESTITKE
- DARILNA EMBALAŽA ...

Vabimo vas da se o pestri izbiri in ugodnih cenah.
PREPRIČAJTE SE SAMI!

MOŽNOST DOTISKA UREJENA!

041/811 593

SPLOŠNO ZIDARSTVO
SAFTIČ VALTER s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545